

**AVRUPA KONSEYİ
SOSYAL POLİTİKA
BÜLTENİ-1977.**

(STRASBOURG - 1978)

ANKARA - 1979

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Ö N S Ö Z

Ondört Avrupa ülkesinin Sosyal Politika alanındaki yeni ilerlemelerinin neler olduğuna ait oldukça taze bilgilerin yer aldığı bu yayınımda gine amacımız, Türk sendikacılarına Dünya çalışma hayatı ile ilgili gelişmeleri zamanında duyurmaktır.

Bundan önce yaptığımız benzeri yayınlarda olduğu gibi, bu yayınımda da bütünü, Avrupa Konseyi Sosyal Politika Bülteni'nden tercüme edilmek suretiyle hazırlanmıştır. Yayının başına koyduğumuz İÇİNDEKİLER bölümü konuları kolayca bulmaya yardımcı olacaktır.

İşçilerimize daha iyi hizmet ~~vermeleri~~ dileğiyle ~~sendikacıla-~~
rımızın yararlanmalarına sunarız.

Saygılarımızla,

24 Temmuz 1979

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Tarih:.....

Demirbaş No:.....5244.....

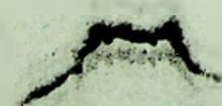
Tasnif No: 341.24.2 Avr 1979

341.24

AVR

1979

5244

AVRUPA KONSEYİ SOSYAL POLİTİKA BÜLTENİ

Sayı 19, 1977

İ C İ N D E K İ L E R

AVUSTURYA

SAHİFE NO:

10 - 19

- Sosyal İnceleme
- Yerel Üretim
- Genç İşçiler
- Yaşlı İşçiler
- İşten Çıkarma
- Çalışma Saatleri
- Ücretli Tatiller
- İşkolu Sağlığı
- İş Emniyeti Kuralları
- Yeni İşe Uyum Eğitimi
- İş Denetimi ve İş Müfettişleri
- Uluslararası Anlaşmalar
- Ceza Yasası
- Çalışma Yasaları
- Evlat Edinme
- Aile Yardımı
- Gençlere Yardım
- Yabancılarla Yardım Yabancılar Sorunu
- Sosyal Güvenlik - Genel
- Sakat ve Akıl Hastası Çocuklara Yardım
- Toplumda Kadının Yeri
- Kadın ve Çalışma Hayatı

BELÇİKA

SAHİFE No:

20 - 33

- Yaşlı İşçiler
- Kadın İşçiler
- Malûl İşçiler
- Toplu Sözleşmeler
- Yönetime Katılma
- Ücretler, Maaşlar, Ödenekler

- İşsizliğe Karşı Önlemler
- Çalışma Saatleri
- Ücretli Tatiller
- Çalışma Koşulları
- İş Emniyeti Kuralları
- Geçici İstihdam
- Sendikalar
- Aile Hukuku
- Toplumsal Yardımlar
- Sosyal Hizmetler ve Sosyal Kurumlar
- Aile Yardımları
- Sakat ve Akıl Hastalarına Yardım
- Aile Ödenekleri
- Yaşlılara Yardım
- Sosyal Güvenlik - Genel Uygulaması
- Sosyal Güvenlik - Kaza Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası
- Sosyal Güvenlik - İhtiyarlık Sigortası

FEDERAL ALMANYA

SAHİFE NO:

34 - 45

- Genç İşçiler
- İşsizliğe Karşı Önlemler
- İş Emniyeti Kuralları
- Mesleki Eğitim
- Hükümlüler
- Aile Hukuku
- Uyuşturuucu Maddeler
- Sosyal Yardımlar
- Aile Yardımları
- Sakat ve Akıl Hastalarına Yardımlar
- Aile Ödenekleri
- Yaşlılara Yardım
- Huzur Evleri
- Gençlere Yardım
- Çeşitli Sosyal Çalışmalar
- Harp Malûllerine Yardım

- Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama
- Sosyal Güvenlik - Kaza Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Dul ve Yetimler
- Kadın Hakları
- Toplum Sağlığı - Genel
- İlâç Sorunu ve Önlemler

FRANSA

SAHİFE NO:

46 - 61

- Sosyal Politika
- Genel İstihdam
- Genç İşçiler
- İşsizlik
- Yabancı İşçiler
- İşsizliğe Karşı Alınan Önlemler
- Çalışma Koşulları
- İş Emiyeti Kuralları
- Çıraklık Eğitimi
- Yoni İşe Uyum
- Tasarruflar
- Hükümlüler
- Evlât Edinme
- Sosyal Konutlar
- Sosyal Yardım ve Refah - Genel
- Sosyal Görevliler
- Aile Yardımları
- Sakat ve Akıl Hastalarına Yardımlar
- Çocuk Yardımları
- Sosyal Güvenlik - Genel
- Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Evlilik ve Analık Sigortası
- Toplum Sağlığı

HOLLANDA

SAHİFE NO:

62 - 72

- Genç İşçiler
- Yaşlı İşçiler
- Kadın İşçiler
- Malûl İşçiler
- İşten Çıkarma
- Yönetime Katılma
- Ortak Çalışma Komiteleri
- Ücretler, Maaşlar, Ödenekler
- İşsizliğe Karşı Önlemler
- Ücretli Tatiller
- İş Emniyeti Kuralları
- Eğitim İzni
- İşçi Sendikaları
- Sakat ve Akıl Hastalarına Yardım
- Aile Yardımları
- Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Malûllük Aylığı
- Sosyal Güvenlik - Dul ve Yetimler

İNGİLTERE

SAHİFE NO:

73 - 80

- Sosyal Politika
- Göçmen Sorunları
- Genç İşçiler
- Sakat ve Malûl İşçiler
- İşsizliğe Karşı Önlemler
- Genç Suçlular
- Evlât Edinme
- Ulusal Konut Politikası
- Ulusal Sigorta
- Sosyal Yardımlar
- Sakat ve Akıl Hastalarına Yardımlar
- Akıl Hastalarına Yardımlar
- Aile Yardımları
- Yaşlılara Yardımlar

- Huzur Evleri
- Çocuklara Yardım
- Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama
- Sosyal Güvenlik - İş Kazası Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Yaşlılık ve Emeklilik Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Malûlluk Aylığı
- Sosyal Güvenlik - Dul ve Yetimler
- Kadın Hakları

İRLANDA

SAHİFE NO:

81 - 85

- Genç İşçiler
- Kadın İşçiler
- İşten Çıkarma
- Yönetime Katılma
- Ücretler, Maaşlar, Ödenekler
- İşsizliğe Karşı Önlemler
- Ücretli Tatiller
- Çıraklık Uygulaması
- İş Uyuşmazlığı
- Sosyal Konutlar
- Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama
- Sosyal Güvenlik - Dul ve Yetimler

İSVEÇ

SAHİFE NO:

86 - 87

- Göçler
- Yönetime Katılma
- Ücretli Tatiller
- İş Emniyeti Kuralları

İSVİÇRE

SAHİFE NO:

88

- Sosyal Güvenlik - İşsizlik Sigortası

İTALYA

SAHİFE NO:

89 - 91

- Göçler
- İnsangücü ve İstihdam
- Genç İşçiler
- Kadın İşçiler
- Göçmen İşçiler
- Ölçme, Ödenek, İkramiye, Para Cezaları
- Ücretli Tatiller
- İş Emniyeti Kuralları
- Mesleki Eğitim
- İş ve İşçi Bulma Hizmetleri
- Sosyal Yardımlar
- Sosyal Güvenlik - Evlilik ve Analık Sigortası

MALTA

SAHİFE NO:

92 - 93

- Göçler
- Çalışma ve İstihdam Konuları
- Sınai İlişkileri
- İstihdamda Ayrıcalık
- Ücretler, Maaşlar ve Ödenekler

NORVEÇ

SAHİFE NO:

94 - 98

- Göçler
- Yaşlı İşçiler
- Yönetime Katılma ve Sınai Demokrasi
- Ücretli Tatiller
- Çalışma Koşulları
- Evlât Edinme
- Aile Yardımları
- Sakat ve Akıl Hastalarına Yardım
- Yaşlılara Yardım
- Çocuklara Yardım
- Yabancılarla Yardım

PORTEKİZ

SAHİFE NO:

99 - 100

- Sakat ve Akıl Hastalarına Yardım
- Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama
- Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası
- Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Aylığı

YUNANİSTAN

SAHİFE NO:

101 - 102

- Göçler
- Ücretler, Maaşlar ve Ödenekler
- Ücretler ve İktisadiyeler
- İşsizliğe Karşı Alınan Önlemler
- İşyerinde Korunma

AVUSTURYA

Sosyal İstatistikler ve Araştırma

Sosyal İşler Federal Bakanlığı'nın Kadınlar Bölümü, Kadınların Sosyal ve Mesleki Durumu konusunda seri halinde yayınladığı istatistik ve araştırmalara devam etmiştir. Çeşitli yabancı ülkelerin ve uluslararası kuruluşların bu araştırma sonucu elde edilen bilgilere gösterdiği ilgi nedeniyle, İngilizce bir özeti yayınlara ek olarak sunulmaya başlamıştır.

3/1974 No.lu "Çalışan Kadın İçin Meslekler" başlığı altındaki bir yayın Avusturya İstatistik Enstitüsü tarafından 1972 yılında yapılan özel bir araştırmanın sonuçlarını kapsamaktadır. Bu sonuçlara göre, çalışan erkekler ile kadınlar arasında mesleklere göre bir kıyaslama yapma olanağı elde edilmektedir. İstatistikler ayrıca, mesleklere göre çalışan kadınların eğitim durumları, çalışma süreleri, belirli bir süre çalışma hayatının dışında kalmalarını ve yeniden çalışma hayatına girerken karşılaştıkları güçlükleri belirtmektedir. Diğer taraftan çalıştıkları meslek dallarında kadınların yükselme olanaklarına yer vermektedir.

4/1974 No.lu "Sanayi Sektöründe Vasıfsız Genç İnsan Gücü Kaynakları ve Eğitim Sorunları" başlıklı yayın ise, genç erkek işçilerin eğitim ve öğrenimlerini artırma konusundaki isteklerini, eğilimlerini ve karşılaştıkları sorunları ele almaktadır. Prof.Dr. E. Mittinecker tarafından yapılan bir araştırma bir pilot proje olarak ele alınmış olup, sanayideki vasıfsız genç işçilere mesleki eğitim yoluyla ilerleme olanaklarının sağlanmasını öngörmektedir.

5/1976 No.lu "Kadın Hakları Konusunda, Kadın ve Gençlik Kuruluşlarının Görüşlerinin Değişiklikler ile Aile İçindeki Durumun Değerlendirilmesi" başlığını taşıyan yayın ise, Doç.Dr. W.Schulz tarafından yürütülmüştür. Bu alanda etkin çalışmalarda bulunan 24 kuruluş üyeleri ile çalışan kadınlara dağıtılan anket sonucu hazırlanan bu yayın, değişen toplum içinde kadın hakları ve çalışma hayatındaki durumları konusunda, örf, adet, düşünce ve tutumların ne şekilde değişmekte olduğunu incelemektedir. Araştırmanın sonuçlarına göre, kadın kuruluşlarında dahi, üyeler arasında derin görüş ayrılıklarının olduğu belirlenmiştir. Çalışan

kadına daha çok hak tanınması konusu ise, Gençlik Kuruluşları arasında yaygın olarak ortaya çıkmıştır.

Yerel Üretim

Çalışma Yasaları bölümüne bakınız.

Genç İşçiler

Sosyal İstatistikler ve Araştırma bölümüne bakınız.

Yaşlı İşçiler

Anayasal Çalışma Yasası 7 Temmuz 1976 tarihinde 387 sayılı Federal Yasa ile tadil edilmiştir. Bu değişiklik ile, Anayasal Çalışma Yasası yaşlı işçilere, iş akidlerinin fesh edilmesine karşı daha büyük güvenceler getirmektedir. Yaşlı işçilerin işten çıkartılmalarına karşı Anayasal Çalışma Yasası içinde genel koruyucu önlemler bulunmaktadır. Ancak, özellikle işyerlerinden ilk olarak yaşlı işçilerin çıkartıldıklarının belirlenmesi üzerine Federal Parlamento bu değişiklik ile bazı yeni düzenlemeler getirmiştir. Buna göre, yaşlı işçilerin istihdamının korunması sosyal bir sorumluluk olarak ele alınmakta ve işyerinin işgücü ihtiyaçları gözönüne alınarak, yaşlı işçilerin iş akidlerinin fesh edilmesi yeni hükümlere bağlanmaktadır.

İşten Çıkarma

Yukarıdaki Yaşlı İşçiler bölümüne bakınız.

Çalışma Saatleri

3 Temmuz 1975 tarihinde yürürlüğe giren bir Federal Yasa ile, Ücretlerin Korunması Yasası'nda değişiklik yapılarak, yarı zamanlı (part-time) işçiler yasanın kapsamı içine alınmıştır.

Yasa, gittikçe artan yarı zamanlı işçilerin korunması amacıyla değiştirilmiştir. Ücretlerin Korunması Yasası çerçevesinde ve toplu sözleşmelerle belirlenmiş bulunan normal haftalık çalışma sürelerinin dört ./. ..

katının indeks olarak alınması sonucu, yarı zamanlı işçiler yasa hükmüne girebilmektedir. Buna göre, haftada indeksin beşte biri oranında çalışan yarı zamanlı işçiler, yasanın getirdiği güvencelerden yararlanabilmektedir.

Ücretli Tatiller

7 Temmuz 1976 tarihinde çıkartılan Federal bir Yasa ile Ücretli Tatiller Yasası ile Hasta Akrabaların Bakımı İçin Ücretli Mazeret İzni Yasası birleştirilmiştir.

Bu yasa, sosyal hayatta birçok yenilikler getirmektedir. Yıllık ücretli tatil izinlerinin asgari dört hafta olması öngörülmüştür. Ayrıca, hasta yakınlarının bakımı için ücretli mazeret izinleri süresi artırılmıştır. Diğer taraftan, değişik koşullar altında çalışanların yıllık ücretli tatil izinlerinde standart bir uygulama getirilmiştir. Eskiden çalışma koşullarına bağlı olarak verilen yıllık izinler, bazı özel işyerleri dışında, işçinin isteğine göre verilecektir.

Diğer taraftan, 7 Temmuz 1976 tarihinde yürürlüğe giren 392 sayılı Tarım İş Yasası Tadilatı, tarım sektöründeki yıllık izinlerle ilgili değişik çeşitli uygulamaları standart hale getirmektedir. Yasanın bir hükmüne göre, işçinin çıkarına olan karşılıklı anlaşmalar ve toplu sözleşme hükümleri saklı kalmaktadır.

Bu iki değişiklik yasası ile, Avusturya'da yıllık ücretli tatiller konusunda çalışan tüm kesimler arasında bir uyum sağlanmış bulunmaktadır. Ayrıca, yasa gereğince, yaşlı işçiler için daha uzun yıllık ücretli tatil uygulaması, bazı işyerlerinde uygulanabilecektir.

Çalışma Yasaları bölümüne bakınız.

İşkolu Sağlığı

İş Emniyeti Kuralları bölümüne bakınız.

İş Emniyeti Kuralları

15 Şubat 1976 tarihinde yürürlüğe giren 441/1975 sayılı Federal Yasa, küçük imalâthaneler ile sanayide çalışacak kişilerin yetenekleri konusunda yeni bir düzenleme getirmekte ve iş emniyeti, işçi sağlığı ve işyerinin genel çalışma ortamı konusunda yeni kurallar getirmektedir. Bu yasaya göre, çalışacak işçiler yetkili mesleki eğitim kuruluşları veya yasada belirlenen okullar tarafından bir denemeye tabi tutulmakta ve yetenekleri konusunda kendilerine onaylı belge verilmektedir. Bu uygulama ilk olarak yükleme ve boşaltma makinalarını kullanan işçilerden başlamaktadır. Ayrıca, patlayıcı ve yanıcı maddelerin kullanıldığı işyerlerinde çalışacak işçilerin belgelendirilmesi gerekmektedir.

Bu tür işyerlerinde çalışanlara yetenek belgeleri ancak yasada belirlenen şekilde eğitim görmelerinden ve sınavdan geçmelerinden sonra verilebilmektedir. Yasaya göre sınavlar uygulamalı olarak yapılmaktadır.

1976 yılında çıkartılan bir Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile 116 sayılı yasanın uygulanmasına yeni düzenleme getirilmiştir. Bu karara göre, çalışanların sağlığına zararlı hususlar belirtilmekte ve bu tür tehlikeli ve zararlı işyerlerindeki çalışmalar ile araçlar ve hammadde yetkili kılınan kamu kuruluşlarının iznine bağlanmaktadır. Yasa, küçük imalâthaneler ve sanayi işyerlerini kapsamı dışında bırakmıştır. Küçük enerji üretim üniteleri, mezbahalar, çöp yok etme fabrikaları gibi, işyerleri yasa kapsamı içindedir. Ayrıca, işyerlerini genişletecek veya yeni çalışma yöntemleri getirecek işverenlerin önceden yetkili kamu kuruluşlarına başvurarak, yasa kapsamında olup olmadıklarını tesbit ettirmeleri gerekmektedir. Yetkili kuruluşlar tarafından yasa kapsamında oldukları belirlenen işyerleri, tevsii işlemlerinden önce izin almak zorunludur.

Diğer taraftan, işyerlerinde kullanılacak bazı otomatik el aletlerinin Avusturya Standartlar Enstitüsü'nün koyduğu koşullara göre olması yasa hükmü altına alınmıştır.

Kadın işçilerin çalışabilecekleri meslek dalları konusundaki kısıtlamalar bir parlamento Araştırma Komisyonu tarafından incelenmiştir. Komisyonun hazırladığı yasa tasarısına göre, kadın ve erkek işçiler arasında birçok konularda eşitlik ilkesi getirilmektedir. Kısıtlamalar, sadece ./..

kadınların biyolojik ve fiziki açılardan değişik olmalarına göre belirlenmektedir. Bu kısıtlamalar ise, çok yorucu ve kurşun, benzol, karbon-tetraklor gibi zararlı maddelerin işlendiği işyerlerine uygulanacaktır. Ayrıca, Araştırma Komisyonu, Tarım İş Yasasındaki iş emniyeti ve işçi sağlığı konusundaki hükümleri gözden geçirmektedir. Yakın bir gelecekte tarım sektöründe çalışanların iş emniyeti ve sağlık sorunlarının getirilecek bir yasa değişikliği ile çözümlenmesi beklenmektedir.

Yasa ayrıca, tüm işyerleri için çeşitli önlemler getirmiş bulunmaktadır. Bunlar arasında işyerlerinin ısıtılması ve havalandırılması, ışıklandırılması ile tüm çalışanların belirli aralıklarla sağlık muayenesinden geçirilmesi zorunluluğunu sayabiliriz.

Yeni İşe Uyum Eğitimi

Akli ve bedeni sakatların topluma uyumlarını sağlamak için yeniden eğitilmeleri konusunda yeni bir uygulama getirilmiştir. Mesleki eğitim kurumlarında öğretim yöntemlerinde yapılan bir değişiklik ile alkolikler ile uyuşturucu madde kullananların tedaviye yönelik mesleki bir eğitim görmeleri pilot proje olarak uygulanmaya başlanmıştır. Bu yöntem altında grup görüşmeleri, çeşitli kesimdekilerin bir arada bir iş yapmaları ile akli ve bedeni sakatların çalışma hayatına üretici olarak katılmaları konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Bugüne kadarki sonuçlara göre, mesleki eğitim kurumlarında tedaviye yönelik eğitim gören kursiyerlerin % 9'u başarı ile mezun olarak çalışma hayatına atılmış bulunmaktadır.

İş Denetimi ve İş Müfettişleri

Küçük imalâthaneler ile sanayide çalışanların iş emniyeti ve sağlık kuralları açısından denetlenmeleri için yapılan uygulamaya açıklık getirilerek kapsamı genişletilmiştir. Yayınlanan çeşitli genelgeler ile 1974 İş Denetimi Yasası hükümlerine işlerlik kazandırılmıştır. Buna göre, kooperatifler ile tarım ve orman kesiminde çalışanların sağlık ve iş emniyeti konularında yasal denetime bağlı olmaları sağlanmıştır. Ayrıca, 1975 Maden Yasası hükümlerine açıklık getiren bir genelge ile bu işkolunda çalışanların işçi sağlığı ve iş emniyeti denetlemelerinin iş müfettişlerinde daha geniş kapsamlı olarak yapılması sağlanmıştır.

Uluslararası Anlaşmalar

Avusturya Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında 22 Aralık 1966 tarihinde imzalanmış bulunan Sosyal Sigorta Sözleşmesi'ne İkinci Ek, 1 Haziran 1975 tarihinde 280/1975 sayılı yasa ile onaylanmış bulunmaktadır. Buna göre, serbest meslek erbabına hastalık, iş kazası ve emeklilik sigortaları karşılıklı olarak tanınmaktadır. Diğer taraftan, bu İkinci Ek hükümleri ile özellikle emeklilik konularında her iki ülke uygulaması arasında belirli düzeyde birlik sağlanması kavramından vazgeçilmektedir.

1 Kasım 1976 tarihinde 587/1976 sayılı yasa ile, Avusturya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı arasında Sosyal Sigorta Sözleşmesi yürürlüğe konmuştur. Buna göre, her iki ülkenin vatandaşları karşılıklı olarak hastalık, iş kazası, işsizlik ve emeklilik sigorta dallarından yararlanacaktır. Ayrıca, sözleşmeye göre, serbest meslek erbabı iki ülke vatandaşları karşılıklı olarak hastalık, iş kazası, emeklilik ve aile yardımları hükümlerinden yararlanacaktır.

Ceza Yasası

Avusturya İçişleri Bakanlığı bünyesinde kurulan Suç Önleme Bürosu, 1 Ocak 1975 tarihinden itibaren çalışmalarına başlamış bulunmaktadır. Bu büro, suç önleyici çalışmalarını yerel, eyalet ve federal polis kuruluşları ile işbirliği içinde yürütecektir. Çalışmalara göre, basın ve yayın organları ile işbirliği yapılarak, suçların önlenmesi konusunda yaygın bir eğitim uygulanacaktır. Gazeteler, broşürler, radyo ve televizyon programları ile bu konu işlenmektedir. Bölüm ayrıca, işçi sendikaları, işveren kuruluşları, bankalar, ticaret ve sanayi odaları ile sigorta birlikleriyle işbirliği yapmakta ve suçların önlenmesi için gerekli toplum eğitimini sağlamaktadır. Ayrıca, vatandaşların gönüllü olarak görev aldıkları Avusturya Güvenlik Kuruluşu bu çalışmalar sonucu oluşturulmuştur.

Diğer taraftan, Innsbruck Emniyet Müdürlüğü şehir içinde randevu evlerinin kapatılmasına karar vererek gizli fahişeliği önlemiştir.

Aynı konuda Viyana Emniyet Müdürlüğü 13 Şubat 1975 tarihinde aldığı bir karar ile, fahişeliği önleyici önlemler getirmiştir.

Çalışma Yasaları

- 1960 Ev İşlerinde Çalışanlar Yasasını değiştiren 28 Nisan 1975 tarih ve 303 sayılı yasa:

Yapılan değişiklik yasası ile ev işlerinde çalışanların sanayide çalışanlarla hastalık sigortası, yıllık ücretli izin ödenekleri, yasal izin süresi içindeki ödenekleri ile diğer bazı sosyal yardımları eşit düzeye getirilmektedir. Ayrıca, bu yasa gereğince kendi evinde dışarıya iş yapanların tutmakla yükümlü oldukları defterler basitleştirilmekte ve gelir vergisi beyannamelerine yeni düzenleme getirilmektedir.

560 No.lu Sosyal Güvenlik Federal Bakanlığının genelgesi ile evinde ilk kez iş kabul edenlerin bildirim zorunluğu kaldırılmakta ve bir yıl içinde bildirimde bulunma yükümlülüğü getirilmektedir. Aynı zamanda bu tür iş yapanların tutacakları muhasebe kayıtları düzenlenmektedir. Muhasebe kayıtlarının iş verenlerin yasal yükümlülüğünden kaldırarak, işi alanlara getiren bu hüküm gereğince, vergilendirme ve denetimi daha kolaylaştırılmış bulunmaktadır.

- Ev İşlerinde Çalışanlar Yasasını değiştiren 7 Temmuz 1976 tarih ve 391 sayılı Federal Yasa:

Bu yasa ile evde iş yapanların yıllık ücretli izin süreleri, sanayide uygulanan izinler ile aynı düzeye getirilmektedir. Ayrıca evde çalışanlar için akrabalarının hastalığı sırasında ücretli mazeret izni kullanabilecekleri hükme bağlanmaktadır. Ancak, aynı evde oturan akrabaları için bu izinden yararlanamayacakları belirlenmiştir. Değişiklik yasasının gerekçesinde, evlerini işyeri olarak kullananların, aynı evde oturan hasta yakınları için gerekli zamanı ayırabilecekleri ifade edilmektedir.

- Anayasal İş Yasası ile Tarım İş Yasasının bazı hükümlerini değiştiren 11 Haziran 1975 tarihli ve 360 sayılı Federal Yasa:

Yapılan değişiklik ile Federal Hükümet, eyaletler, bölgeler ve yerel yönetimler tarafından işletilmekte olan veya kamuya ait olup da, Üzel kişilere kiraya verilmiş tarım ve orman işyerlerinde Anayasal Çalışma Yasasının I ve II nci bölüm hükümlerinin uygulanması sağlanmıştır. Diğer taraftan, bu tür işyerlerinin muhasebe kayıtlarının tutulması ve "İşyeri Komiteleri" yetki ve görevlerinin yeni bir tanımlaması yapılmıştır. Yasa gereğince bu işyerlerindeki uyuşmazlıklarla ilgili bir üst mahkemeye başvurma yöntemi değiştirilerek tüm uyuşmazlıkların yetkili kılınan bir Yargıtay Dairesi tarafından çözümlenmesi öngörülmüştür.

- Yapı İşkolundaki Ücretli İzinler Yasası, 4 Aralık 1975 tarih ve 617 sayılı Sosyal Güvenlik Bakanlığı Genelgesi ile açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre, yapı işçilerinin ücretli izinlerini ödemekle yükümlü FON'a işverenlerin katkısı yükseltilmekte ve çalıştığı işyerinden izin için kendi şehrine gidecek işçilere yol masraflarını karşılamak üzere "Ek İzin Ödenegi" verilmesi sağlanmıştır. Bu uygulamaya göre, çalıştıkları her hafta için, toplu sözleşmelerde öngörülen saat ücretinin % 20 sine kadar bir ek ödenek verilebilmektedir.
- Yapı İşkolundaki Ücretli İzinler Yasası ile, diğer yasalar arasında uyumluluk sağlayan 393 No.lu Federal Yasa:

Aynı şirketin değişik şehirlerdeki inşaat işyerlerinde çalışan işçilere, eyalet yasaları gereğince uygulanan değişik ücretli izinleri ile, ödeyecekleri "Ek Ücret Ödenekleri", bu yasa ile eşit düzeye getirilmiştir. Ayrıca, yasa ile değişik eyaletlerdeki toplu sözleşmelerde elde edilen izinlerle ilgili hakların gerektiğinde teşmil edilebilmesi ve hasta olan akrabalarına bakabilmeleri için ücretli mazeret izin süre ve alacakları ödenekler yeni bir düzenlemeye tabi tutulmuştur.

Evlât Edinme

Aile yardımları bölümüne bakınız.

./..

Yapılan değişiklik ile Federal Hükümet, eyaletler, bölgeler ve yerel yönetimler tarafından işletilmekte olan veya kamuya ait olup da, özel kişilere kiraya verilmiş tarım ve orman işyerlerinde Anayasal Çalışma Yasasının I ve II nci bölüm hükümlerinin uygulanması sağlanmıştır. Diğer taraftan, bu tür işyerlerinin muhasebe kayıtlarının tutulması ve "İşyeri Komiteleri" yetki ve görevlerinin yeni bir tanımlaması yapılmıştır. Yasa gereğince bu işyerlerindeki uyumsuzluklarla ilgili bir üst mahkemeye başvurma yöntemi değiştirilerek tüm uyumsuzlukların yetkili kılınan bir Yargıtay Dairesi tarafından çözümlenmesi öngörülmüştür.

- Yapı İşkolundaki Ücretli İzinler Yasası, 4 Aralık 1975 tarih ve 617 sayılı Sosyal Güvenlik Bakanlığı Genelgesi ile açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre, yapı işçilerinin ücretli izinlerini ödemekle yükümlü FON'a işverenlerin katkısı yükseltilmekte ve çalıştığı işyerinden izin için kendi şehrine gidecek işçilere yol masraflarını karşılamak üzere "Ek İzin Ödenegi" verilmesi sağlanmıştır. Bu uygulamaya göre, çalıştıkları her hafta için, toplu sözleşmelerde öngörülen saat ücretinin % 20 sine kadar bir ek ödenek verilebilmektedir.
- Yapı İşkolundaki Ücretli İzinler Yasası ile, diğer yasalar arasında uyumluluk sağlayan 393 No.lu Federal Yasa:

Aynı şirketin değişik şehirlerdeki inşaat işyerlerinde çalışan işçilere, eyalet yasaları gereğince uygulanan değişik ücretli izinleri ile, ödeyecekleri "Ek Ücret Ödenekleri", bu yasa ile eşit düzeye getirilmiştir. Ayrıca, yasa ile değişik eyaletlerdeki toplu sözleşmelerde elde edilen izinlerle ilgili hakların gerektiğinde teşmil edilebilmesi ve hasta olan akrabalarına bakabilmeleri için ücretli mazeret izin süre ve alacakları ödenekler yeni bir düzenlemeye tabi tutulmuştur.

Evlât Edinme

Aile yardımları bölümüne bakınız.

./..

Gençlere Yardım

13 Mart 1975 tarihinde Viyana Belediyesi, Sosyal Terapi Enstitüsünü işletmeye açmıştır. Bugüne kadar 250 kadar sorunlu genç bu enstitüye başvurarak, çeşitli terapik yardım almışlardır. Ayrıca, 90 genç tedavi altına alınmıştır.

Sorunlu gençlerin enstitü tarafından tedavi edilmeleriyle birlikte bu gençlerin ailelerine de terapi uygulanmaktadır. Enstitü aynı zamanda, tüm gençlik kuruluşları, suçlu çocuk büroları, polis, islahhaneler ile üniversiteler arasında iyi bir işbirliğinin sağlanmasına büyük katkıda bulunmuştur. Çalıştırdığı sosyal uzmanlar kanalıyla çeşitli kuruluşlara teknik yardım sağlamaktadır. Özellikle mahkemeler tarafından islahhanelere gönderilen gençlerin topluma yararlı olmalarını sağlayıcı tedavi yöntemleri uygulanmakta ve büyük başarı kazanmaktadır. Mesleki eğitim kuruluşları da aynı program altında islahhanelerdeki veya sorunlu gençlere iyi bir iş sahibi olabilmeleri için gerekli eğitim olanaklarını sağlamaktadır. Viyana Belediyesi diğer taraftan aile lojmanlarını hizmete açmış bulunmaktadır. Bu lojmanlarda yasal yollardan evlerinden çıkartılan çocuklar, gençler ve yetişkinler bir arada yaşamaktadır.

Gençlik kuruluşları ile işbirliği yapılarak genç annelerin çocukları için kreşler ve bakım merkezleri açılmaktadır. Ancak, sorunlu gençlere uygulanmak üzere alınan önlemlerin yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Bu konuda enstitü önümüzdeki yıllarda iki projeyi uygulamaya koyma hazırlıklarına girişmiştir. Bunlardan birincisi ihmal edilen gençlerin sorunlarının ilmi olarak saptanmasını öngörmektedir. Bu konuda sosyo-terapi yöntemlerinin geliştirilmesi için ikinci bir proje üzerinde çalışmalara başlanmıştır.

Yabancılar Sorunu

Türkiye ve Yugoslavya ile okul çağındaki çocukların sorunlarını ele alacak iki ortak uzmanlar komisyonu oluşturulmuştur. Bu şekilde Avusturya ülkesinde çalışan yabancıların çocuklarının ana dillerinde eğitim görme hakkını kabul etmiştir. Avusturya okullarına giden bu çocuklara, Almanca- larını geliştirmek için ek dersler verilirken, Türk ve Yugoslav öğretmen- ler tarafından ana dillerinde genel kültür, tarih, coğrafya ve kendi ./.

Ülkelerini ilgilendiren konularda dersler verilmektedir. Bu derslerin masrafları ile öğretmenlerin ücretleri Avusturya tarafından karşılanmaktadır. Ülkeler ise, kullanılacak ders kitapları ile diğer yardımcı malzemeyi sağlamaktadır. Ancak bu kitaplar ve malzeme kullanılmadan önce ortak uzmanlar komisyonu tarafından gözden geçirilmektedir. Bu şekilde Avusturya müfredat programına göre kendi dillerinde ek derslerle yapılan yabancı işçi çocukları eğitimi altı eyalette sürdürülmektedir.

Genel Sosyal Güvenlik Uygulanması

Uluslararası Anlaşmalar bölümüne bakınız.

Sakatlar ve Akıl Hastası Çocuklara Yardım

Sakat ve akıl hastası çocukların topluma uyumlarını sağlamak için çeşitli önlemler alınmıştır. Bunlar arasında ücretsiz olarak okul kitaplarının dağıtımının bilgisayar programına bağlanması ile mecburi okul süresine bu tür çocuklar için bir yıllık el sanatları ve yeteneklerini geliştirme dersleri için yapılan ilaveyi sayabiliriz. 1976 - 1977 öğrenim yılı içinde bu konularda eğitim veren "Deneme Okulları" açılmıştır. Sakat olan çocuklara normal okul sistemi içinde gerekli eğitimin verilemediğini belirleyen Milli Eğitim Bakanlığı deneme okullarına çeşitli kategorilere ayırmıştır. Sakatlık veya zekâ yaşına göre ayrılan çocuklar, durumlarına göre özel eğitim veren okullara gönderilmektedir. Bu şekilde de mecburi eğitim dönemi içinde sakat ve akıl hastası çocuklara, toplumla uyumlarını sağlayacak gerekli eğitim verilebilmektedir.

Toplumda Kadının Yeri

Sosyal Araştırma bölümüne bakınız.

BELÇİKA

Yaşlı İşçiler

İşsizliğe Karşı Önlemler bölümüne bakınız.

Kadın İşçiler

2 Aralık 1974 tarihinde yayınlanan bir Kraliyet Genelgesi ile Kadın İşçiler Komisyonu oluşturulmuştur. Komisyon, çalışan kadının tüm sorunlarıyla ilgili görüş vermek ve gerektiğinde yasa tasarıları hazırlanmakla yükümlü kılınmaktadır. Aynı zamanda, İstihdam ve Çalışma Bakanlığının kendisinden isteyeceği konu ile ilgili tüm araştırmaları yapmaktadır. 1973-1976 yılları arasında kadın işçilerle ilgili Belçika'daki gelişmeleri şu şekilde açıklayabiliriz:

Medeni Yasa

14 Temmuz 1976 tarihli yasa, evlilik bağıtı içinde karı ve kocaların karşılıklı hak ve sorumluluklarını yeniden düzenlemiştir. Yasa gereğince taraflar tamamen eşit sayılmaktadır. Evlilik bağıtı kurmak taraflar için serbest bırakılmıştır. Buna göre, evli olmadan bir arada yaşama yasallaştırılmış, ancak yasanın öngördüğü koşullara bağlanmıştır. Ayrıca, tarafların rızası ile, evlilik bağıtında gerekli değişiklikler yapılabilir. Mal ayrımı konusunda getirilen düzenleme ile ortak malların beraberce kullanılıp yönetileceği belirtilirken, taraflara ait şahsi malların kendi uhdelelerinde kalacakları öngörülmektedir.

Taraflar, günlük masrafları konusunda tamamen bağımsız olmakta ve daha önemli harcamalar, örneğin gayrimenkul alımı-satımı veya bir işyeri açılması gibi, taraflarca ortaklaşa karara bağlanmaktadır.

Evlilik bağitlerinin mahkemelerce onaylanması halinde, ancak mahkemelerce tarafların başvurusu üzerine değiştirilebileceği belirtilmektedir. Bu tür onaylı bağitlarda ikâmetgâh seçimi, aile üitesinin ve mallarının korunması taraflar arzu ettikleri takdirde çalışabilecekleri, ayrı kazançlarından eşit olarak ev masraflarına katılma zorunluğu ile tarafların kendi adlarına ayrı banka hesapları açabilecekleri belirtilmektedir.

Sosyal Yasa

- Aile Yardımları ve Emeklilik

12 Temmuz 1976 tarihli Kraliyet Genelgesi sosyal sigorta uygulaması açısından aile yardımları için çalışılan günlerin birleştirilmesi esasını getirmiştir. Ayrıca, ailevi nedenlerle yasalara uygun olarak alınmış mazeret izinlerinin çalışılmış gün sayılacağı hükmü getirilmektedir. Ancak, bir yıl içinde 10 günden fazla mazeret izinleri aile yardımlarının ödenmesinde dikkate alınmayacaktır. İşkolu esasına göre imzalanmış toplu sözleşmelerde bu konuda işçi lehinde olan hükümler saklı kalacaktır.

Aynı genelgenin 4 ncü bölümü yaşlılık ve emeklilik ödemelerinde uygulanacak yeni sistemleri belirlemektedir.

- İşsizlik

14 Mart 1975 tarihli Kraliyet Genelgesi, 20 Aralık 1963 tarihli Genelgenin istihdam ve işsizlik bölümlerini değiştirmektedir. Buna göre, belirli bir süre çalıştıklarını belgeleyen işçiler, işsizlik sigortası ödeneginden yararlanabilecektir. Kadın işçiler açısından getirilen yeni düzenleme ile çocuğunun bakımı veya eğitimi için çalışmaya ara veren kadınların yasa gereğince almış oldukları izinler, işsizlik sigortası alabilmesine esas olacak çalışılmış günler arasında sayılmaktadır. Bu izin her çocuğun doğduğu günden itibaren 3 yıllık süreyi geçemeyecektir.

Diğer taraftan ailevi nedenlerle alınan mazeret izinleri, yılda 10 günü geçmemek şartıyla işsizlik sigortası ödeneklerine esas olacak çalışılmış gün hesaplamasına dahil edilmektedir. Bu konuda işçi lehindeki toplu sözleşme hükümleri saklı kalacaktır.

- Hastalık ve İşgörememezlik Sigortası

19 Temmuz 1971 tarihli Kraliyet Genelgesi, 4 Kasım 1963 tarihli Hastalık ve İşgörememezlik Sigortası uygulamasını değiştirmiştir. Buna göre, işgörememezlik ödeneği, aylık ücretinin % 60'ı olarak belirlenmiştir. Ancak, analık sigortasından yararlanacak çalışan kadın için, 14 haftalık mecburi izin süresi içinde işgörememezlik ödeneğine % 19.5 ./..

oranında bir ilave yapılacaktır. Diğer taraftan, ailevi nedenlerle bir yıl içinde 10 güne kadar kullanılan mazeret izinleri, hastalık ve işgürememezlik sigortası uygulaması için çalışılmış gün sayılacaktır.

Çalışma Koşulları

- İzin Süreleri

Özel sektörde çocuğu olan bir kadın işçi, çocuğu üç yaşına gelinceye kadar analık izni kullanabilmektedir. Ayrıca, çocuğun sakat olması veya uzun süre hastalanması halinde bu izin süresi belirli koşullar altında 6 yıla kadar uzatılabilmektedir. Ancak, izin süresi sonunda kadın işçinin yeniden aynı işe döneceği garanti altında değildir.

Kamu sektöründe ise, 26 Mayıs 1975 tarihli Kraliyet Genelgesi ile kamu görevlisi kadının 2 yıl süre ile analık izni kullanabileceği öngörülmektedir. Özel sektörde aldığı gibi, çocuğun sakat veya hasta olması halinde belirli koşullar altında bu süre 6 yıla kadar uzatılabilmektedir. Bu süre içinde kamu görevlisinin para kazanmak için herhangi bir başka işte çalışması yasaklanmıştır. Ancak, izin süresi sonunda kadının aynı işe dönmesi garanti edilmektedir.

25 Kasım 1976 ile 3 Şubat 1977 tarihli Kraliyet Genelgeleri ise, kamu görevlileri için yukarıda açıklanan yeni uygulamanın, okul hizmetleri ile öğretim kurumlarında çalışan kadınlara da teşmil edilmesini öngörmektedir.

- Ailevi Nedenlerle Mazeret İzinleri

Özel sektörde 1975 yılında kabul edilen bir anlaşma ile kadın ve erkek işçilere acil ailevi nedenlerle ücretsiz mazeret izinleri verilmesi öngörülmüştür. Sosyal sigortanın çeşitli dalları için mazeret izin günlerinin "çalışılmış gün" sayılacağı belirtilmektedir. 15 Ocak 1976 tarihinde yayınlanan bir Kraliyet Genelgesi beyaz ve mavi yakalı işçiler ile nehir ve göllerdeki su ulaşım hizmetlerinde çalışan işçilerin alacakları mazeret izinlerine normal ücretlerinin ödeneceğini belirtmektedir. Diğer taraftan, evlât edinmek isteyen ailelerin bu konuda tamamlamaları gerekli idari ve yasal formaliteler için harcıyacıkları süre, ücretli mazeret izni sayılacaktır. ./..

Kamu sektöründe ise, 26 Mayıs 1975 tarihli Kraliyet Genelgesi kamu görevlilerine, kendisi ile aynı çatı altında oturan akrabalarının hastalığı veya bir kaza geçirmesi halinde ücretli mazeret izni verileceğini öngörmektedir. Ancak, bu tür hastalık veya kaza hallerinin resmi belgelerle tevsik edilmesi gerekli olmaktadır. Kamu görevlileri bir yıl içinde bu tür mazeret iznini en çok 4 gün olarak kullanabileceklerdir.

- Yarı Zamanlı İş

26 Mayıs 1975 tarihli Kraliyet Genelgesi ailevi nedenlerle kamu görevlilerinin tam gün yerine yarım gün çalışabileceklerini öngörmekte ve koşullarını saptamaktadır. Tam gün izin alması nedeniyle işlerin aksıyacağı kadrolardaki kamu görevlilerine, bağlı bulunduğu dairenin önerisi ve Bakanın onayı ile yarı zamanlı çalışma olanağı tanınmaktadır. Bu uygulamaya göre, görevli her iki günde bir veya hergün yarım gün çalışmaya gelmek zorunludur. Bu süre içinde kendisinden beklenen hizmetleri tam olarak yapacağı ve para kazanmak amacıyla başka bir işte çalışmayacağı belirtilmiştir.

- Ücretler

15 Ekim 1975 tarihinde imzalanan Ulusal Toplu Sözleşme No: 25 ile, kadın ve erkek işçilere eşit iş için eşit ücret ödeneceği zorunlu kılınmıştır. Toplu sözleşme sadece özel sektörde geçerli olup, cinsiyete göre ücret ayrışmasını ortadan kaldırmaktadır. Bu uygulamaya göre, ücretler ile tüm yan ödemelerde aynı işi yapan kadın işçilere erkeklerle eşit ödeme yapılacaktır. Haksız bir uygulamaya tabi tutulduğunu belirten işçiler, doğrudan veya sendikaları kanalıyla iş mahkemelerine başvurabileceklerdir. Bu konuda eşit sayıda işçi ve işveren temsilcilerinden oluşturulan bir Danışma Kurulu mahkemeye bilir kişi olarak görüş belirtecektir. Şikayette bulunan işçi yasalarla korunmaktadır. Bu şikayetinden dolayı işveren tarafından cezalandırılması veya işten çıkartılması yasaklanmıştır.

Sakat İşçiler

Toplu İş Sözleşmeleri bölümüne bakınız.

Toplu İş Sözleşmeleri

1973 yılından bu yana Ulusal Çalışma Konseyi uygulaması altında aşağıdaki toplu sözleşmeler imzalanmış ve yayınlanan Kraliyet Genelgeleri ile teşmil edilmiştir:

1. Hastalık, İşgörememezlik ve İş Kazaları.

- 28 Haziran 1973 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi ile, hastalık, iş kazası, meslek hastalığı veya yasaların tanımladığı diğer bir kaza geçirmesi nedeniyle iş göremeyecek durumda olan işçilere aylık belirli bir ücretin ödeneceği hükmü getirilmiştir.

- Bu toplu iş sözleşmesi, 11 Ocak 1974 tarihli Kraliyet Genelgesi ile sözleşme hükmü altına girmeyen işçilere de teşmil edilmiştir.

2. İş Görememezlik.

- 15 Ekim 1975 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi, belirli süre çalışmış işçilerin iş görememezlik halinde alacakları ödenekleri yeniden düzenliyerek yükseltmiş bulunmaktadır. Bu hüküm 11 Mart 1977 tarihli Kraliyet Genelgesi ile teşmil edilmiştir.

3. Aile Yardımları.

- 24 Ekim 1974 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi ailevi nedenlerle mazeret izni kullanan işçilere günlük ücretlerinin tam olarak ödeneceği hükmüne getirmektedir. Bu hüküm, 3 Aralık 1974 tarihli Kraliyet Genelgesi ile teşmil edilmiştir. Ayrıca, 1 Ocak 1975 tarihinden geçerli olmak üzere aynı toplu iş sözleşmesi hükmüne göre işçinin çocuklarından birinin resmi vaftiz töreninin ulusal veya resmi tatil günlerinden birine gelmesi halinde, ertesi günün ücretli izin sayılacağı belirtilmektedir.

4. Çalışma Yasası.

- 22 Kasım 1973 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi haftalık çalışma saatlerini azaltmıştır.

- 26 Mart 1975 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi ise, haftalık çalışma saatlerini yeniden azaltmış ve bu uygulama 22 Temmuz 1975 tarihli Kraliyet Genelgesi ile teşmil edilmiştir. Buna göre, haftalık çalışma saatleri kademeli olarak şu şekilde uygulanacaktır:

1973 yılında haftada ençok 42 saat;

1974 yılında haftada ençok 41 saat;

1975 yılında haftada ençok 40 saat;

Ancak, haftada 40 saatlik çalışma süresi bazı işyerlerinde gerekli koşullar altında en geç 1 Ocak 1976 tarihine kadar ertelenebilir. Diğer taraftan, bazı işkollarında imzalanmış toplu iş sözleşmeleri ile haftalık çalışma saatleri 39 ve 38 saate indirilmiş bulunmaktadır.

- 29 Kasım 1976 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi fazla mesai konusunda yeni bir uygulama getirmektedir. Bu uygulama işsizliğin önlenmesi ve ençok sayıda işçinin istihdam edilmesini amaçlamaktadır. Buna göre, fazla mesai yaptırmak isteyen işverenler bunun gerekçeleri ile İstihdam ve Çalışma Bakanlığı Bölge Müdürlüklerinden izin almak zorundadırlar.

- 15 Mayıs 1975 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi ile aylık asgari bir gelir düzeyi güvence altına alınmaktadır.

- Bu toplu iş sözleşmesi 9 Eylül 1975 tarihinde yayınlanan bir Kraliyet Genelgesi ile teşmil edilmiştir.

Uygulamaya göre, 21 ve daha yukarı yaşta tam gün çalışan işçilere ayda belirli bir ücret garanti edilmektedir. Tüketim malları fiyat indekslerine bağlı olarak ayarlanan bu ücret, 1 Ocak 1976 da ayda 15.000 Belçika Frankı (yaklaşık 20.000 TL.) olmaktadır.

5. Teşkilatlanma Hakkı.

- 25 Temmuz 1974 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi, 9 Mart 1972 tarihli sözleşmenin "işyeri çalışma komiteleri" hükümlerini değiştirmekte ve bu komitelerin görev, yetki ve kapsamlarını genişletmektedir. Bu sözleşme 9 Ekim 1974 tarihli Kraliyet Genelgesi ile teşmil edilmiştir.

- 26 Haziran 1975 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi, bir işyerinde işe alınacak işçilere belirli bir "uyum süresi" tanınmasını öngörmektedir. Bu sözleşme, 10 Ekim 1975 tarihli Kraliyet Genelgesi ile teşmil edilmiştir.

Yönetime Katılma

23 Ocak 1975 tarihinde çıkartılan bir yasa, 20 Eylül 1948 tarihli "Ekonominin Düzenlenmesi" yasası ile, 10 Haziran 1952 tarihli "İş Emniyeti, İşçi Sağlığı ve İşyerlerinin Düzenlenmesi" yasasını değiştirmiştir.

Bu yasa ile, 20 yıldır üzerinde tartışılan bazı sorunlar çözümlenmiş bulunmaktadır. İşyerlerinin teknik yönetim açısından birleştirilmeleri için sevk ve idare kadrosunda çalışanlarla işçilerin bir arada işyeri yönetimine katılmaları kararlaştırılmıştır. Diğer taraftan genç işçilerin de çalışma komitelerinde yer almaları sağlanmış ve 50 işçiden fazla işçi çalıştıran işyerlerinde sendikaların iş emniyeti ve sağlık önlemlerini denetlemeleri hükmü getirilmiştir. Ayrıca, sendikaların bölgesel veya ulusal düzeydeki sağlık ve iş emniyeti komitelerinin yönetimlerine katılmaları sağlanmıştır.

İşyerindeki çalışma komitelerinin, işyerinin teknik birliğini sağlayıcı şekilde düzenlenmesi hükmüne bağlanmıştır. Sevk ve idare kadrolarında çalışanların yeni bir tanımı yapılmakta ve bu komitelerde görev alacaklarının seçim usulleri belirtilmektedir. Komitelerin görev, yetki ve çalışma kapsamı genişletilmiş bulunmaktadır.

Ücretler, Maaşlar ve Ödenekler

Kadın İşçiler ve Toplu İş Sözleşmeleri bölümlerine bakınız.

İşsizliğe Karşı Önlemler

1. İşyerlerinin kapanması halinde çalışanların korunması :

- 30 Mart 1976 tarihinde yürürlüğe giren bir yasa ile, işyerlerinin kapanması halinde işçilerin haklarının korunması konusundaki uygulamadan doğan aksaklıklar yeniden düzenlenmiş ve ekonominin canlandırılması ./.

Önlemleri ile birleştirilmiştir. Bu yasanın sağladığı haklar çeşitli koşullar altında işyerlerinin yeni bir iş düzenlemeye gitmeleri sonucu işsiz kalan işçilere de teşmil edilmiştir. Diğer taraftan, işten çıkarılan işçinin yerine işverenlerin başka bir işçi almaları ve bu kişinin kıdem tazminatını ödememeleri halinde, oluşturulan fondan karşılanması hükme bağlanmıştır. İşverenlerin fona katılmaları zorunludur. Diğer taraftan, çeşitli toplu iş sözleşmeleri aynı sorunu düzenlemektedirler. Buna göre, toplulukla işçi çıkartacak işverenler belirli bir süre önce sendikalara veya işçi temsilcilerine bilgi vererek karşılıklı danışma ve görüşmelerde bulunmakla yükümlü kılınmaktadır. Ayrıca, işten çıkartılacak işçilere yapılacak tazminat ödemelerindeki gecikmelerle ilgili hükümler getirilmekte ve işverenin tazminatı bir anda ödeyememesi halinde işçinin mağdur olmaması için bu miktar FON tarafından karşılanmaktadır. Fon'un işçiye yaptığı ödeme belirli taksitlerle işveren tarafından Fon'a ödenmektedir.

2. İşsizlik

- 20 Aralık 1974 tarihli Kraliyet Genelgesi işsizlik sigortası ödeneklerinin hesaplanmasında uygulamada görülen aksaklıkları gidermektedir. Özellikle kadın işçilere eşit bir ödeme sağlayan bu uygulamada aile reislerine (kadın veya erkek) ilk yıl için gelirlerinin % 60'ı oranında işsizlik ödeneği verilmektedir. Aile reisinin işine devam etmesi halinde işsiz kalan diğer aile fertleri için bu ödeme ücretinin % 40'ı olarak verilmektedir.

Yaşlı işçiler için yeniden iş arama koşulu aranmaksızın emeklilik çağına golinceye kadar ücretlerinin % 60'ı oranında işsizlik sigortası ödeneceği hükme bağlanmıştır. Diğer taraftan belirli koşullarla erken emekliye ayrılan yaşlı işçiler için erken emeklilik ödenekleri ile tam emeklilik ödenekleri arasındaki fark işsizlik sigortası şeklinde ödenmektedir.

- 22 Kasım 1976 tarihli Kraliyet Genelgesi'yle askere çağırılan kişilerin aile reisi olmaları halinde, askerlik süresince işsizlik sigortası ödeneğinden yararlanmaları sağlanmıştır.

- 14 Mart 1975 tarihli Kraliyet Genelgesi 3 yıla kadar çocuklarının bakımı veya eğitimi için işinden ayrılan kadın işçilere yapılan % 60 oranındaki işsizlik sigortası ödeneğine ek olarak % 19.5 bir ödeme yapılmasını öngörmektedir.

3. Erken Emeklilik.

- 30 Mart 1976 tarihli "Ekonomik Kalkınma Önlemleri" yasası gereğince, erkek işçiler 62 yaşında ve kadın işçiler 59 yaşında emekli olabilmektedirler. Bu konuda işçiler yazılı olarak işverene başvurmakla yükümlü kılınmaktadır. İşverenler erken emekliye ayrılacak kişinin yerine 30 yaşından daha genç olması kaydıyla başka bir işçiyi almakla yükümlü kılınmaktadır.

- 3 Mart 1977 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesi erken emekliye ayrılan işçilere yapılacak ödemelerle ilgili yeni hükümler getirmiştir. Bu sözleşmeye tabi erkek işçiler dilerlerse 60 yaşında emekli olabilmektedirler. Bu durumda işverenler kendisine yapılacak ek ödemeyi Fon'dan sağlamakla yükümlü kılınmaktadır. Çeşitli işyerlerinde yaşlı işçilerin ayrılarak yerlerine işsiz gençlerin alınmasını amaçlayan bu uygulamanın yakında Kraliyet Genelgesi ile teşmil edilmesi beklenmektedir.

Çalışma Saatleri

Kadın İşçiler ile Toplu İş Sözleşmeleri bölümlerine bakınız.

Ücretli Tatiller

31 Ocak 1974 tarihinde yürürlüğe giren bu yasa, ulusal ve resmi tatil günleri ile ilgili yeni uygulamalar getirmiştir. Buna göre, ulusal ve resmi tatil günlerinde işçilerin çalıştırılmaları belirli koşullara bağlanmakta ve çalışmayan işçilere bugünler için tam ücret ödenmesi zorunlu kılınmaktadır. Çalışılması halinde işçilere yılda 10 güne kadar ücretli ek tatil verilmesi de uygulamaya getirilmiştir.

19 Temmuz 1976 tarihinde kabul edilen bir yasa ile, özel sektörde çalışan işçilerin çeşitli siyasi görevlere gelmeleri halinde, işyerlerinden ücretli izinli sayılmalarını hükme bağlamaktadır. Yasa, sadece belirli zamanlarda görev yapılmasını gerektiren siyasi kuruluşlar için geçerli olmaktadır. Örneğin, Belediye Meclisleri, Eyalet Meclisleri ve Sosyal Yardım Kuruluşları gibi. Yasaya göre, bu tür ücretli izinler ayda üç günü geçemeyecektir.

Çalışma Koşulları

Yönetime Katılma bölümüne bakınız.

İş Emniyeti Kuralları

Sosyal Güvenlik - Kaza Sigortası bölümüne bakınız.

Geçici İstihdam

1 Aralık 1976 tarihinde 4 yıl süre ile yürürlüğe giren bir yasa, geçici istihdamın tanımını ve koşullarını belirlemektedir. Gereğinde yasa bir yıl daha uzatılabilecektir. Yasaya göre, geçici işçi çalıştıracak işverenlerin iş akitlerinde koyacakları asgari hükümler belirtilmektedir. Çalışma hürriyeti, işçinin hakları ve ödenecek ücretler yasa ile güvence altına alınmaktadır. Geçici işçi çalıştıracak işyerleri daha önceden İstihdam ve Çalışma Bakanlığı Bölge Müdürlüklerine başvurarak izin almışlardır. Daimi istihdamı koruma amacıyla yasa, hangi koşullar altında geçici işçi alınacağını belirlemektedir. Buna göre, çeşitli nedenlerle işinden izinli sayılan fakat iş akti sona ermemiş işçilerin yerine geçici işçilerin çalıştırılması öngörülmektedir. İhalelerle alınmış belirli işlerin zamanında bitirilmesi için belirli süre içinde geçici işçi istihdamı da yasada belirlenen koşullar arasında sayılabilir.

İşçi Sendikaları

Toplu İş Sözleşmeleri bölümüne bakınız.

Aile Hukuku

Kadın İşçiler bölümüne bakınız.

Toplumsal Yardımlar

1 Ocak 1977 tarihinde yayınlanan Kraliyet Genelgesi ile özellikle yaşlılar olmak üzere gerektiğinde ailelere evlerine yemek dağıtım hizmetleri toplumsal bir yardım olarak yürürlüğe konmuştur.

Buna göre, yaşlılar ve sakatlar ile, hastalık veya özel sosyal nedenlerle yemek yapamıyacak durumdaki ailelere kendi istekleri ile sıcak yemek veya ısıtılmaya hazır yemek evlerine gönderilmektedir. Bu konuda aylık gelirleri belirli bir düzeyin altında olan ve yukarıdaki koşullara uyan dar gelirliilere öncelik tanınmaktadır. Yemekler kişilerin resmi ikametgahlarına gönderilmektedir. Sakatlar, yaşlılar ile dar gelirliilerin dışındayemek için küçük bir ücret ödemektedir. Bugün için sıcak yemek başına 12 Belçika Frankı (Yaklaşık 20 TL.) ödenmektedir. Yemek dağıtımı kişi başına haftada 7 den fazla olamamaktadır.

Sosyal Hizmetler ve Sosyal Kurumlar

17 Nisan 1977 tarihinde yürürlüğe giren bir Kraliyet Genelgesi ile, Belçika'nın Flaman kesiminde sosyal hizmetlerde çalışanlara devletin yıllık olarak yapmış olduğu maaş yardımı 225 bin Belçika Frankı'ndan, 250 bin Frank'a çıkartılmaktadır. (Yaklaşık 400 bin TL.) Bu yardım, sosyal kurumlarda tam gün çalışacak yetenekli uzmanların istihdamına katkıda bulunmak amacıyla yapılmaktadır.

Aile Yardımları

8 Şubat 1977 tarihinde yürürlüğe giren Kraliyet Genelgesi Belçika'nın Valon (Fransızca konuşan) kesimi için evlilik öncesi, evlilik ve aile sorunları danışma merkezlerinin tanınlanması ve finansmanı için yeni uygulama getirmektedir. Bu merkezler, 3 Nisan 1970 tarihinde bir Kraliyet Genelgesi ile hizmete açılmış ve özellikle doğum kontrolü, aile planlaması, hamilelik sorunları ve çeşitli ailevi sorunlar ile karşılaşanlara yol gösterici ücretsiz hizmet vermeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle ./..

devletin yapmakta olduğu yardımlar řu şekilde dñzenlenmiřtir:

- Merkezlerin hizmete açılması için en çok 2 yıl süre ile yılda 100 bin Belçika Frankı (yaklaşık 180 bin TL.) mali yardım,
- Danışma ücreti olarak saat başına 125 Belçika Frankı (yaklaşık 200 TL),
- Bazı koşullar altında merkezde istihdam edilen uzmanların tüm aylık masrafları devlet tarafından karşılanmaktadır. Ancak, bu uzmanlara ödenecek aylık ücretler, aynı görevde çalışan hükümet memurlarından yüksek olamamaktadır.
- Yılda 900 iş saatinden daha az açık kalan merkezlere bu saatin üzerinde hizmet vermeleri koşuluyla saat başına 125 Frank (200 TL.)
- Merkezin çalışmalarını denetliyerek daha iyi hale getirecek uzmanlara yapılacak ödemelere 2 bin Frank (yaklaşık 3 bin TL.) mali yardım.

Ayrıca, kitabın kadın işçiler ile toplu iş sözleşmeleri bölümlerine bakınız.

Sakat ve Akıl Hastalarına Yardım

1 Ekim 1976 tarihinden itibaren bu tür sakatlara yapılan temel ödemeler artırılmıştır.

Aile Ödenekleri

Kadın İşçiler bölümüne bakınız.

Yaşlılara Yardım

1 Ekim 1976 tarihinden geçerli olmak üzere yaşlılara yapılan garanti edilmiş aylık ödemeler oranı yükseltilmiştir.

Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama

Profesyonel futbolcular, iş akdi ile kulüplere bağlı olmak kaydıyla, hastalık, işgörememezlik, yaşlılık ve aile yardımları sigorta dalları

kapsamına alınmıştır.

Ekonomiyi canlandırma önlemleri altında az sayıda işçi çalıştıran işyerlerinde işverenler tarafından sosyal sigortaya yapılacak prim ödemelerinde indirim uygulanmaktadır. Diğer taraftan özel sektörde yeni işçi istihdam eden işverenlerden altı ay süre ile işveren primi sigortaya kesilmemektedir. Bu tür uygulamadaki işveren sigorta primleri devlet tarafından karşılanmaktadır. İşçilerin yıllık ücretli tatil süreleri içinde kendilerine ücretlerinin % 14.75 oranında bir ikramiye ödemesi sigorta tarafından uygulamaya konulmuştur.

Sosyal Güvenlik - Kaza Sigortası

1 Ocak 1977 tarihinden geçerli olmak üzere işverenlerin iş kazası sigortasına ödemeleri % 0.4 oranında artırılmıştır. Diğer taraftan iş kazalarının bildirilmesi yöntemleri, tecrübelerden elde edilen sonuçlara göre daha basit bir hale getirilmiştir. Ayrıca, yukarıdaki bölümde açıklandığı üzere, profesyonel futbolcular iş kazası sigortası kapsamına alınmıştır.

Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası

Yaşlı işçilerin garanti edilmiş aylık gelirlerinden ve yasa gereğince asgari geçim ödeneği alan kişilerden sağlık sigortası primleri kesilmeyecektir. Diğer taraftan, hastalık sigortasının değiştirilmesini ele alan bir Kraliyet Komisyonu, harcamaların kontrol altına alınması gereğine işaret etmektedir. Bu konuda uygulamaya konan bir önleme göre, bazı ilaçların satış fiyatları belirli süreler için dondurulmaktadır. Ayrıca, ilaç alımı için sigortalıların ödedikleri oran artırılmaktadır.

Tütüne konan yeni bir dolaylı vergi ile, hastalık sigortasının finansmanına katkıda bulunmaktadır.

Daimi işçilerin tanımında bir değişiklik yapılmış ve din adamları da bu bölüm altına alınarak, hastalık sigortası ödeneklerinden daha geniş ölçüde yararlandırılmıştır. Uygulamadan evvel din adamları serbest meslek erbabı sayılıyordu.

Ayrıca, kadın işçiler ile Toplu İş Sözleşmeleri bölümlerine bakınız.

Sosyal Güvenlik - İhtiyarlık Sigortası ve Emeklilik

Emeklilik ile ailefertlerine yapılacak ölüm yardımları konusunda 1 Ocak 1977 tarihinden geçerli olmak üzere yeni bir uygulama getirilmektedir. Buna göre, hizmetlerin birleştirilmesi ile, 31 Aralık 1945 tarihinden başlamak üzere, hizmet süresi üzerinden hesap yapılmaktadır. Harp mahlûlleri ile ulusal hizmet madalyası sahiplerine, ödeneklerinde bir azalma olmaksızın erken emeklilik hakkı tanınmaktadır. Diğer taraftan, hiç ara vermeden çalışan ve 64 yaşına giren kadın ve erkek işçiler arzu ederlerse tam haklarla emekli olabilmektedirler.

FEDERAL ALMANYA

Genç İşçiler

Mesleki Eğitim ve Gençlere Yardım Bölümlerine bakınız.

İşsizliğe Karşı Önlemler

10 Kasım 1976 tarihinde Federal Hükümet 430 Milyon Marklık (yaklaşık 13 Milyar TL.) işsizliği önleyici özel bir programı uygulamaya koymuştur. Bu program özellikle iş arayanların serbest dolaşımını ve işe yerleştirilmelerini amaçlamaktadır. 6 aydan fazla işsiz kalan kişilere mesleki eğitim kurslarına yazılmaları veya iş aramaları kaydıyla dolaşım yardımı yapılmaktadır. Dolaşım yardımından yararlanmak için aşağıdaki koşullar belirlenmiştir:

- İkametgahı ile iş arayacağı yer arasında kendisinin ulaşım olanaklarına sahip olamaması,
- Yeni girdiği işten elde ettiği kazancın, eski işine oranla % 15 veya daha fazla az olması,
- Yeni girdiği işte, eski işine oranla ücretinde bir değişiklik olmaksızın daha sorumlu veya ilk düzeyde çalışma yapması,
- Bu konudaki yardımlar 6 aylık işsizlik döneminden sonra, yapılan 500 Marklık ödemeye ek olarak her iş aradığı ay için 150 Mark olmaktadır. Uygulamaya göre, bir kişinin alabileceği en çok yardım 1400 Mark olarak sınırlandırılmıştır.
- Bulunduğu şehirden başka bir şehirde iş bulması halinde, 9 ay içinde taşınması koşulu ile naklihaneye yardımı yapılmaktadır. Bu konuda eski ve yeni işine bakılmaksızın aile reisine 4 bin Mark, eşine 2 Mark ve ailenin her ferdi için 800 Mark yardım sağlanmaktadır.
- Federal İskan ve İstihdam Enstitüsü tarafından sağlanan yerleşme yardımları özellikle iş bulmakta güçlük çeken kişiler için artırılmıştır. Bundan yararlanabilmek için kişinin asgari bir yıl süre ile iş bulma bürolarına kayıtlı olması ve iş bulamaması gereklidir. Ayrıca,

Genç İşçiler, Mesleki Eğitim ve Genel Sosyal Sigorta bölümlerine bakınız

İş Emniyeti Kuralları

18 Aralık 1976 tarihinde İş Emniyeti ve İşçi Sağlığı kuralları yeni bir düzenlemeye tabi tutularak, özellikle meslek hastalıkları listesi genişletilmiştir. Buna göre, listeye 4 yeni hastalık eklenerek, sosyal sigorta kapsamından çeşitli ödemelerin sağlandığı meslek hastalıkları sayısı 55 e çıkartılmıştır. Yeni liste, 1 Ocak 1977 tarihinden geçerli olacaktır.

Mesleki Eğitim

23 Aralık 1976 tarihinde İstihdam Olanakları Yasası kapsamı ve bu yasa altında sağlanan eğitim yardımları genişletilmiştir. Yeni uygulamaya göre, özellikle, işsiz gençlere öncelik tanınmaktadır. Bu uygulamadan aşağıdaki kişiler yararlanabilmektedir:

- Yeni bir işe yerleştirilebilmeleri için mesleki eğitim görmesi gerekli ve en az üç yıllık vasıfsız işçi olarak iş tecrübesine sahip olanlar, Bu konuda çalışma hayatına ilk katılacak genç işsizler için üç yıllık süre koşulu uygulanmamaktadır.
- İşsizlik sigortasından yararlanan ve bir işe yerleştirilebilmeleri için mesleki eğitime gerek gösteren kişiler,
- Serbest kaldıktan sonra işsiz kalmamaları için hapiste bulunan mahkûmlar,
- İşsizlik sigortasından yararlanan kişilerin Almanca kurslarına devamı. Bu hüküm özellikle Almanya'daki yabancı işçileri kapsamaktadır.
- Yasa gereğince, daha önceden kısa dönemli mesleki eğitim kurslarını başarıyla bitirmiş ve daha iyi bir işe girebilmesi için tekamül eğitimi gerektiren kişiler,

Genel olarak bu yasadaki yararlanabilmek için başvuran kişinin işsiz olması veya eğitim görmemesi halinde, işsiz kalma olasılığının büyük olması gerekmektedir. Diğer taraftan, 1 Nisan 1977 tarihinden itibaren mesleki eğitim görmek isteyen kişilere yapılan ödenekler artırılmıştır. Buna göre, işbaşında eğitim gören kursiyerlerin 21 yaşından aşağı olmaları, bekâr ve ebeveynleri ile beraber oturmaları koşulu ile aylık 305 Marklık ödenekleri 350 Marka çıkartılmaktadır. Kursiyerin 21 yaşından yukarı veya evli olması halinde aylık ödeme 520 Marktan, 560 Marka yükselmektedir. Ayrıca, kursiyerlere eğitimleri ile ilgili araç, gereç, iş elbisesi ve eğitim yerine gidiş-geliş seyahat masrafları ödenmektedir. Bu arada, mesleki eğitim nedeniyle aileleri dışında kalmak zorunda bulunan kursiyerler için, ailelerine yapılmakta bulunan yardım oranı artırılmıştır.

Hükümlüler

Mesleki Eğitim, Çeşitli Sosyal Çalışmalar ve Genel Sosyal Sigorta bölümlerine bakınız.

Aile Hukuku

Genel Sosyal Sigorta bölümüne bakınız.

Uyuşturucu Maddeler ve Alkol

12 Kasım 1970 tarihinde Federal Hükümet tarafından uygulamaya konan, uyuşturucu maddeler ve alkol tüketimine karşı önlemler programı çerçevesinde 62 yeni yerel danışma ve tedavi merkezi hizmete açılmıştır. Bu merkezler, yol gösterme, danışma, tedavi, sağlık ve sosyal yardımlar ile bu konuda çalışacak personelin yetiştirilmesi konularında hizmet vermektedir. 1976 yılında Federal Hükümet, 4.6 milyon Marklık bir tahsisat ayırmış bulunmaktadır. Diğer taraftan, çeşitli merkezlere başvuran alkolik ve uyuşturucu madde alışkanlığında olanların incelenmesi sonucu bilgisayarlı olarak yararlanılarak bu tür tehlikeli maddeleri kullanma eğiliminde olanların belirlenmesi kolaylaştırılmıştır. Ayrıca, bilgisayarların yardımı ile çeşitli merkezlere başvuranlara, diğer merkezlerin anında yardım sağlayabilmeleri gerçekleştirilmektedir. ./..

Federal Hükümet, uzun vadede bu merkezlerin çalışmaları ile gençlerin alkol ve uyuşturucu maddelere düşkünlüklerinin önleneceğini beklemektedir.

Sosyal Yardımlar

Federal Almanya'da temel sosyal yardımlar hayat pahalılığına oranlı olarak 1977 yılında artırılmıştır. Buna göre, bekârlar için temel yardım 287 Mark olmaktadır. Ailelerde ise, aile fertleri başına 129.5 ile 258.4 Mark arasında yardım yapılmaktadır. Hayat pahalılığı yardımı olarak nitelendirilen bu sosyal yardımdan yararlananlar, ayrıca, gerektiğinde kira ve giyecek yardımı almaktadır.

Aile Yardımları

Bu bölümde, Federal Almanya'daki son gelişmeleri şu şekilde sıralıyabiliriz:

-- Ailelerin Eğitimi İçin Uygulanan Program :

Alman Gençlik Enstitüsü ebeveynlerin eğitimi için 1 Milyon Marklık bir programı uygulamaya koymuştur. Çalışmalar, Alman Gençlik ve Aile Sorunları Araştırma Enstitüsü ile ortaklaşa yürütülmektedir. Buna göre, ailelerin sosyal ve kültürel seviyeleri göz önüne alınarak yeni eğitim programları oluşturulacaktır. Ayrıca, ebeveynlerin bu eğitim programlarına katılmalarını sağlamak amacıyla yoğun bir kampanya açılmış bulunmaktadır. Sosyal ve kültürel seviyesi düşük olan aileleri ilk kademede aile-genç çocuklar ilişkilerinde eğitmeyi amaçlıyan bu program aynı zamanda genç çocukları ile yeteri kadar ilgilenemiyen ailelerin eğitim düzeylerini yükseltmeyi amaçlamaktadır. Bu konuda hazırlanan kitap ve broşürler merkezler kanaliyle isteyen ailelere gönderilmektedir.

-- Federal Hükümet, eyalet yetkilileri ile ortaklaşa kamu tarafından aile tatil merkezlerinin yapım ve donatım masraflarına katkıda bulunmaktadır. Bugüne kadar 145 aile tatil merkezi tamamlanarak hizmete açılmıştır. Bu merkezler 20 bin yatak kapasitesindedir. Federal Hükümet, her projeye, yerel yönetimin aynı miktarda katkıda bulunması koşulu ile 100 milyon Marka kadar maddi olanak sağlamaktadır. Diğer taraftan, Federal Gençlik,

Sağlık ve Aile Bakanlığı tarafından yayınlanan tanıtma broşürleri ile bu merkezler tatillerini bir arada geçirmek isteyen ailelere duyurulmaktadır.

Sakat ve Akıl Hastalarına Yardımlar

Sakat ve akıl hastası çocukların rehabilitasyonunu sağlamak ile sosyal ve tıbbi uyumlarını gerçekleştirmek için çeşitli pilot projeler Federal Hükümet tarafından finanse edilmiştir. Bu projeler, hastaların kısa bir zamanda kliniklerden rehabilitasyon merkezlerine aktarılmasını amaçlamaktadır. 1976 yılında yapılan çalışmaların ağırlık merkezi sakat ve akıl hastası çocuklara uygulanacak tedavi yöntemleri ile bu çocukların kullanacakları araç ve gereçlerin geliştirilmesi olmuştur. Merkezler, araştırma ve deneyler ile çocukların günlük yaşamlarında kullanacakları yeni ortopedik gereçler geliştirmişler ve sosyal ve akademik uyumlarını sağlayacak yöntemleri belirlenmişlerdir. Sosyal ve tıp dalında yapılan çeşitli çalışmalar sonucu özellikle çocuklarda çeşitli düzeylerde akıl hastalıklarına neden olan belirtiler saptanmıştır. Hastalığın erken teşhisinin tedavide büyük önem taşıdığı belirlenmiştir. Bu arada, romatizma, beyincik kumanda yetersizliği, sara ile beş duyu organındaki psişik düzensizliklerin erken teşhis ile büyük ölçüde giderildiği belirlenmiştir.

Diğer taraftan, sakat ve akıl hastalarına karşı toplumun gösterdiği ilgisizliğin ve kaygısızlığın giderilmesi için geniş bir kampanya açılmış bulunmaktadır. Basın yayın organları ile televizyondan yararlanılarak yürütülen bu kampanya sakatlar ile toplum arasındaki gerekli anlayış ve uyumun sağlanmasını amaçlamaktadır. Diğer taraftan, bu kampanya sırasında çeşitli hastalık ve sakatlıkların erken teşhisi için, bilgi verilmektedir.

Aile Ödenekleri

1 Eylül 1976 tarihinden geçerli olmak üzere aile ödenekleri konusunda Federal yasalarda yapılan değişikliklerle yeni bir uygulama getirilmiştir. Buna göre, mesleki eğitim kurslarına devam eden, işsiz ve işsizlik sigortasından yararlanmayan 18-23 yaşları arasındaki ./..

çocuklara aile ödeneği verilmektedir. Ancak, bu kişilerin iş bulma bürolarına kayıtlı olmaları gerekmektedir. Sosyal Sigorta uygulaması altında sağlanan doktora muayene olma ve gerekli ilaçları alma hakkı tanınmaktadır. Ayrıca, genel sosyal sigorta bölümüne bakınız.

Yaşlılara Yardım

1976 yılında Federal Gençlik, Sağlık ve Aile Bakanlığı yaşlılara yardım için 19 milyon Marklık bir tahsisat ayırmıştır. Bu konuda Fon'un 10 milyon Markı yarı hastane niteliğindeki Yaşlı Huzurevlerine ayrılmıştır. 6 milyon Markı çeşitli bölgelerdeki tatil merkezleri ile, diğer sosyal tesislere ayrılmış bulunmaktadır. 2 milyon Mark, yaşlılar için çeşitli eğitim ve boş zamanlarını değerlendirme olanakları için harcanmıştır. Bu konuda, yayınlanan 2 kitap, "Yaşlılar İçin Bilgi" ve "Yaşlılar İçin Diyet" büyük başarı kazanmıştır. Ayrıca, hazırlanan "Müzikle Sağlığınıza Koruyunuz : Yaşlılar İçin Jmanastik ve Dans" plağı büyük ilgi görmüştür.

Huzur Evleri

Çeşitli huzur evlerindeki kalanların hakları yasal açıdan açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre, emekliler evleri, kimsesizler evleri ile yetişkinler bakım evlerinde yönetime o evlerde kalanların temsilcileri katılacaktır. 1 Ağustos 1976 tarihinde yürürlüğe giren kararname, bu tür evlerde bir "Danışma Konseyi" oluşturulmasını öngörmektedir. Danışma Konseylerinin yetki ve görevleri, oluşturulması ile evlerde kalanların ne şekilde temsiledilecekleri kararnamede belirlenmiştir. Bu tür evlerin yönetimi ve sosyal çalışmalarını daha demokratik yöntemlerle belirlemeyi amaçlıyan kararname, aynı zamanda evde kalanların görüş ve fikirlerinden yararlanılarak, huzur evlerinin daha iyi bir düzeye getirilmesini amaçlamaktadır.

Gençlere Yardım

Federal Hükümetin gençlik politikası, gençlerin okul içi ve dışı eğitim ve öğrenimlerine öncelik tanımaktadır. Politikanın uygulanmasında ana unsur, gençlere yardım olmaktadır. Diğer taraftan uygulanan politika, okul içi eğitim, öğrenim ve gençlerin çalışma hayatına katılmaları ./..

için daha iyi olanaklar sağlamaya ve çeşitli tehlikelere karşı gençlerin etkin biçimde korunmalarını amaçlamaktadır. "Gençler İçin Yardım" programı Federal Hükümetin genç nesillere mali yardımını belirlemektedir. Bu konuda 1976 yılında Federal Hükümet okul dışı gençlere yardım için 165.5 milyon Marklık bir programı uygulamaya koymuştur. 1969 yılı programına oranla, bu miktar % 130 artış göstermektedir.

1976 yılındaki program, genel olarak sosyal açıdan geri kalmış gençlere eğitim yöntemlerinin ve kavramlarının geliştirilmesine ağırlık vermiştir. Bu arada sakat ve akıl hastası çocuklara, gençlere ve yabancı işçilerin çocuklarına öncelik tanınmıştır. Diğer taraftan, öğrenim güçlüğü çeken gençler için uygulanan pilot programlar ile çeşitli metod ve yöntemler denenmiştir. Bu arada gençler arasında işsizliği azaltmak için bir iş sahibi olma olgunluğuna erdştirici programlara geniş yer verilmiştir.

İsteğe bağılı olarak çeşitli sosyal sahalarda gençlere istihdam olanakları sağlanmıştır. Hastaneler, huzur evleri, sakat ve akıl hastası çocuklara yardım merkezleri ile gençlik kuruluşlarında sağlanan istihdam olanakları ile bir yıllık çalışma ortamı, arzu eden gençlere sağlanmıştır. 4500 genç işçi bu program çerçevesinde bir yıl süre ile çeşitli sosyal kuruluşlarda çalışırken, büyük bir çoğunluğunu genç kızların oluşturduğu 100 bin genç tatillerde ve hafta sonlarında sosyal kuruluşlarda çeşitli görevleri yerine getirmiştir. Bu konuda ayrılan 1.5 milyon Marklık Fon'un başvurulara cevap verebilmek için 2.2 milyon Marka çıkartılması, programın ne derecede başarılı olduğunu göstermektedir.

İşsizlik sorununun gençler arasında yaygın olduğu belirlenmiş bulunmaktadır. Yeterli eğitim düzeyinin olmaması, mesleki eğitim yoksunluğu, ailevi sorunlar, çalışma hayatına uyum problemleri ile hayatını kazanma olgunluğuna erişememe, gençler arasındaki işsizliğin aslında temel nedenleri olmaktadır. Diğer taraftan, gençlerin mesleki eğitim kurslarına katılmaktan çekindikleri belirlenmiştir. Federal Gençlik, Sağlık ve Aile Bakanlığı bu sosyal güçlüklerin giderilmesi için, gençlerin katıldığı ve yönettiği "kendi kendine eğitim" pilot projelerini uygulamaya koymuştur. Bu projelerin uygulamasından elde edilecek sonuçlara göre, Federal Hükümet yaygın bir programı uygulamaya koyacaktır.

Son yıl içinde Federal Gençlik, Sağlık ve Aile Bakanlığı, Berlin, Frankfurt, Köln, Nürnberg ve Rensburg kentlerinde deneysel bir eğitim pilot projesi için 200 bin Mark tahsisat ayırmıştır. Bu uygulamada henüz "problemlili" sınıflandırmaya girmeyen, ancak kısa vadede çeşitli sorunlarını çözümlemek için yardımı gerek duyan gençlere yol gösterici ve mali yardımlar sağlanmaktadır. Bu programlar, isteğe bağlı olarak uygulanmakta ve başvuran kişilerin diğer sosyal kurumlarla ilişkilerine etki yapmamaktadır. 3 yıl uygulamada kalacak bu projenin sonuçlarına göre, Federal Hükümet geniş kapsamlı bir uygulamaya girişecektir.

Çeşitli Sosyal Çalışmalar

Federal Gençlik, Sağlık ve Aile Bakanlığı eski hükümlülerin durumları ile ilgili bir pilot proje için 88 bin Mark tahsisat ayırmıştır. Frankfurt bölgesindeki bu pilot proje, Goethe Üniversitesi tarafından yürütülmektedir. Eski hükümlülerin topluma uyumlulukları konusunda yapılan araştırmada en büyük sorunun hükümlü kadınlar ile ilgili olduğu ortaya çıkmıştır. Bu konuda Frankfurt bölgesinde kurulan "Suçlu Kadınları Kabul Etme Merkezi" çalışmalarına başlamıştır. 3 yıllık bir süre için bu merkezin çalışmalarına Federal Hükümet yılda 100 bin Mark katkıda bulunacaktır. Merkezin çalışmaları konusunda gelecek yılki raporlarımızda bilgi vereceğiz.

Harp Malûllerine Yardım

Harp malûllerine yapılan yardım 1 Temmuz 1977 tarihinden geçerli olmak üzere ortalama % 9.9 oranında artırılmıştır.

Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama

Son yıllarda Federal Almanya'da genel sosyal sigorta uygulamasında bazı yeni düzenlemeler getirilmiştir. Bunları şu şekilde açıklayabiliriz:

- Mahkumiyet kararlarının infazı ile hapisanelerdeki uygulamalara yeni bir düzenleme 16 Mart 1976 tarihinde getirilmiştir. Buna göre, çeşitli şekillerde hükümlü iken, çalışarak gelir elde eden veya eğitim ödeneklerinden yararlanan hükümlülere hastalık ve yaşlılık sigortalarından

yararlanmaları sağlanmıştır. Bu konuda sigortaya ödenmesi gerekli işçi primleri 1 Ocak 1977 tarihinden itibaren devlet tarafından karşılanacaktır.

- Kadınlar için sosyal sigorta uygulaması :

Evlilik ve aile hukukundaki yeni düzenleme 14 Haziran 1976 tarihinde yürürlüğe konmuştur. Emeklilik haklarının kadınlar ile erkekler için aynı düzeye getirilmesi, kadınlar için bağımsız sosyal sigorta uygulamasında atılan önemli bir adımdır. 30 Haziran 1977 tarihinden sonra verilecek boşanma kararlarında, emeklilik haklarının kadın ve erkek arasında eşit olarak dağıtılması hüknü geçerlilik kazanacaktır. Buna göre, evlilikleri sırasında ortak olarak kazanmış oldukları ihtiyarlık ve emeklilik sigorta hakları boşanma sırasında taraflar arasında eşit olarak bölünmektedir. Bu uygulama genel olarak daha az hakka sahip olan kadına, erkeğin haklarından bir kısmını transfer edilerek eşitliğin sağlanmasını amaçlamaktadır.

- Tarım kesiminde uygulanan yaşlılık sigortası 1 Ocak 1978 tarihinden geçerli olmak üzere, artırılmakta ve ayda 398 Marka çıkarılmaktadır. Bugünkü uygulamada verilen ödenek 362 Mark olmaktadır. Diğer taraftan, genel olarak kaza sonucu sigorta tarafından yapılan ödemeler 1 Ocak 1978 tarihinden itibaren % 7.4 oranında artırılmaktadır.

- Emekliler için uygulanmakta olan hastalık sigortası ödenekleri, bir yıl içinde o kişiye yapılan emeklilik ödeneğinin % 11.7 oranında belirlenmiştir.

- 1 Ocak 1979 tarihinden itibaren işsizlik sigortasından yararlanan kişilerin emeklilik sigortası kapsamına girmeleri yasal olarak zorunlu kılınmaktadır. Bu konudaki sigorta primleri Federal İstihdam Kurumu tarafından ödenecektir.

- 1 Temmuz 1977 tarihinden itibaren çocuk zamları yılda 1834.8 Marka çıkarılmaktadır.

- 1 Temmuz 1977 tarihinden itibaren 18 yaşını doldurmuş yetimlere ayda bin mark üzerinde net gelir elde etmeleri halinde, Federal İstihdam Kurumu tarafından ödenmekte olan emeklilik primleri ödenmesi kaldırılacaktır.

- 62 veya 63 yaşlarında erken emekli olanlara, normal emekli olmaları halinde ellerine geçmesi gerekli ödenekleri ile aradaki fark Federal İstihdam Kurulu tarafından ödenecektir. Ancak bu ödeme ayda 425 Mark olarak sınırlandırılmıştır.

- 1 Temmuz 1977 tarihinde ayrıca çeşitli sosyal yasalardaki değişik uygulamalar yürürlüğe girmektedir. Bu uygulama ile, çeşitli sigorta dalları arasındaki uyumluluk sağlanmakta ve Almanya'da ilk kez standart genel sosyal sigorta uygulamasına doğru adım atılmış olmaktadır.

Sosyal Güvenlik - Kaza Sigortası

İş Emniyeti ve Genel Sosyal Sigorta Uygulaması bölümlerine bakınız.

Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası

1 Temmuz 1977 tarihinde yürürlüğe konan bir seri önlem ile sağlık sigortası dalındaki harcamaların birleştirilerek azaltılması amaçlanmıştır. Bu konuda, sağlık sigortasına ödenen primler ile, sigorta tarafından sağlanan haklar yeniden düzenlenmektedir. Özellikle emeklilerin sağlık sigortasından yararlanmaları yeni koşullara bağlanmıştır. Gelecekte doktor muayeneleri ile ilaç masrafları, genel ekonomik durumun eğilimine göre belirlenecektir. Diğer taraftan, hastane Finansman Yasası ile resmi ve özel hastanelerin mali bakımdan kendilerine yeterli olanakları sağlayıcı önlemler almaları yasa hükmüne bağlanmıştır. Bu konuda ayrıca, Genel Sosyal Sigorta Uygulaması bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Sigortası

Genel Sosyal Sigorta bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Dul ve Yetimler

Genel Sosyal Sigorta bölümüne bakınız,

Kadın Hakları

Federal Gençlik, Sağlık ve Aile Bakanlığının uyguladığı yeni bir program

Özellikle kadınlara siyasi haklarını tanıtmakta ve sosyal ve kültürel çalışmalara katılmalarını teşvik etmektedir. Bakanlığın yayınladığı bir bülten kadınlara hakları konusunda bilgi vermekte ve çeşitli sosyal çalışmaları anlatarak katılmalarını özendirilmektedir. Bu konuda hazırlanan çeşitli afişler ve rozetler ile, otomobillere yapıştırılacak sloganlar, kadın ile erkeğin toplum içindeki geleneksel görev bölümünü değiştirerek zamanımızın koşullarına uydurmayı amaçlamaktadır. Bu konuda toplumdaki çeşitli sektörler içinde kadınların durumu Bakanlık tarafından ilmi yöntemlerle araştırılmıştır. Bakanlık, araştırmaların sonucunu 3 kitapda toplamış bulunmaktadır. Bu kitaplar;

- Kadın ve televizyonda kadın hakları ;
- Kadın hakları konusunda erkeklerin etkisi; ve
- Kadınların 45 yaşına kadar eğitimleri.

konularını kapsamaktadır. Bu çalışmalarında Bakanlık, Alman Kadınlar Birliği ile işbirliği yapmakta ve birliğin kadın haklarını tanıtıcı çeşitli programlarına katkıda bulunmaktadır. Diğer taraftan Bakanlık, 1976 yılında Berlin Belediye Meclisi ile ortaklaşa bir pilot proje uygulamasına başlamıştır. Bu proje, kötü muameleye tabi evli kadınların sorunlarını ele almaktadır. Kurulan bir merkez ile, bu tür kadınların korunması ve hakları konusunda bilgi sahibi kılınmaları çalışmaları sürdürülmektedir. Gerekli hallerde merkez, bu tür kadınlara yasal destek sağlamaktadır.

Toplum Sağlığı

1976 yılında Federal Hükümet ulusal düzeyde toplum sağlığı konusunda 1 Milyon Marklık bir tahsisat ayırmış bulunmaktadır. Toplum sağlığı konusundaki ilgili eyalet ve yerel kuruluşlar ile işbirliği yapılarak bu konudaki çalışmalar sürdürülmektedir. Federal Hükümet, çalışmaları arasında tüm Almanya'ya uygulanabilecek bir toplum sağlığı servisi oluşturmayı amaçlamaktadır. Düsseldorf Sağlık Akademisi'nde toplum sağlığı personelinin yetiştirilmesi için geliştirilen programa Federal Hükümet katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, toplum sağlığı görevlilerinin ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli bilimsel toplantılara katılmalarını sağlamak için gerekli mali kaynaklar Federal Hükümet tarafından temin edilmektedir

Diğer taraftan, 1976 yılı içinde toplum sağlığı konusundaki çeşitli konularda araştırmalar yapılmıştır. Bu konuda sigara içme, gerekli jimnastikten yoksun olma ile fazla ısınmanın sonuçları araştırılmış bulunmaktadır. 4 yaşına kadar çocuklar arasında çeşitli hastalıkların erken teşhisi için belirli yöntemlerin geliştirilmesine ve bu konudaki araştırmalara Federal Hükümet katkıda bulunmuştur. Özellikle sigara alışkanlığı konusunda yapılan araştırmalar sonucu, sigara içmeyenlerin çeşitli kamu yer ve hizmetlerinden korunması için programlar hazırlanmaktadır.

Gittikçe artan alkol sorunu için Bakanlık, Köln Sağlık Eğitimi Merkezi ile ortaklaşa bir araştırma projesi tamamlayarak, "Alkoliklere Yasal Yardımlar" isimli broşürü hazırlamıştır. 100 bin adet basılan bu broşür özellikle gençler arasındaki aşırı alkol alma sorununu incelemekte ve koruyucu önlemleri önermektedir. Diğer taraftan, aynı program çerçevesinde iş müfettişleri, polis, savcılar ile Gençlik Mahkemeleri mensuplarına gerekli eğitim olanakları sağlanmaktadır.

İlaç Sorunu ve Önlemler

1 Ocak 1978 tarihinde yürürlüğe giren "İlaç Yasası" çeşitli ilaç satımına yeniden düzenlemekte ve bu konudaki zararlı uygulamayı önlemektedir. Yasaya göre, ancak etkili olacak miktardaki ilaç reçeteler ile satılacaktır. Diğer taraftan, ilaç satın alanlara bu ilaçların yarar ve zararları konusunda tam ve doğru bilgi verilmesi zorunlu kılınmıştır. İlaçların imalatı, kullanılması ve satışı devamlı olarak denetlenecektir. Bu konuda ilaçların piyasaya sürülmesinden sonra dahi, denetlenmeleri gereği getirilmiştir. Ayrıca, belirli ilaçların kullanılmasından zarar gören kişilerin ücretsiz olarak tedavi edilmeleri yasallaştırılmıştır. Bu konuda ilacın zararlı etkileri tedavi sırasında incelenecek ve gerekli önlemler alınacaktır. Ayrıca, yasa, doktorlara hastaları için ilaç yazmada tam serbestiyet tanımaktadır. Ancak, doktorların önerdiği ilaçlardan meydana gelecek zararların sorumluluğu kendilerine ait olmaktadır. Bu konuda yasa, doktorlara ilaçlarla ilgili tüm yarar ve zarar konularında bilgi sahibi olmalarını önermektedir.

FRANSA

Genel İstihdam

12 Temmuz 1977 tarihinde yürürlüğe giren 77-769 sayılı yasa ile, en az 300 işçi çalıştıran işyerlerinde işveren ile çalışma komiteleri arasındaki ilişkiler yeniden düzenlenmektedir. Buna göre, şirketin en yetkili kişisi yıllık olarak çalışma komitesine işyerinin sosyal alandaki çalışmalarını bir rapor halinde bildirecektir. Bu raporda, özellikle yıl içinde alınan önlemler ile gelecek yıllarda alınması düşünülen önlemler konusunda bilgi verilecektir. İşverenlerin bu yükümlülüğü çalışma komitelerinin bilgi alma ve danışma haklarından bir kısıntı getirmemektedir.

Bu yasa gereğince hazırlanacak raporda, özellikle yer alması gerekli hususlar, Çalışma Bakanı ile işçi sendikaları arasında yapılacak danışma toplantılarından sonra, Bakanlar Kurulu tarafından bir tüzük halinde yayınlanacaktır. İşverenlerin bu yükümlülüğünü yerine getirmemesi işyeri komitelerinin çalışmalarını engelleyici bir suç sayılacak ve yasa altında cezalandırılacaktır. Anonim şirketlerde ise, bu rapor ve rapor konusundaki işyeri komitesinin görüşü, tüm hisse sahiplerine yıllık toplantıdan önce gönderilecektir. Ayrıca, 750 işçiden fazla çalıştıran işyerlerinde geçmiş iki yılın da rapora dahil edilmesi gerekmektedir. Örneğin, 1980 yılında bu tür işyerlerinde verilecek raporlar, 1979 ve 1978 yıllarını kapsıyacaktır.

Genç İşçiler

İşsizliğe Karşı Alınan Önlemler bölümüne bakınız.

İşsizlik

28 Mart 1977 tarihli 77-321 sayılı yasa iş kanununun bazı maddelerini değiştirerek, hapisten çıkan hükümlülere bazı koşullarla işsizlik sigortası ödenmesini hükme bağlamıştır. İşsizlik sigortası ödeneklerinin hesaplanmasında hapiste geçen günler "çalışılmış gün" sayılmaktadır. Serbest bırakıldıktan sonra 3 gün içinde işbulma bürolarına başvurma koşulu ile kendilerine belirli oranda işsizlik sigortası ödenmektedir.

Yabancı İşçiler

10 Temmuz 1976 tarihinde yayınlanan bir Bakanlar Kurulu kararı ile, iş kanununun yabancı kaçak işçi çalıştırma hükümlerindeki cezaları artırılmıştır. Buna göre, geçerli çalışma izni olmayan yabancıları istihdam eden işverenler, mahkeme kararı ile para cezasına çarptırılmaktadır. Hükme göre, para cezası, suçun işlendiği tarihdeki asgari saat ücretinin 500 katı olmaktadır. 1977 yılı için bu ceza (6.25 Frank X 500=3125) işçi başına 3125 Fransız Frankı olmaktadır. Ancak bu ceza, idari bir ceza olmakta ve iş kanunu ile diğer yasalar tarafından işverenlere verilecek cezaları ortadan kaldırmamaktadır.

İşsizliğe Karşı Alınan Önlemler

Çalışma nedeniyle bir şehirden başka bir şehre nakledecek kişilere yapılan taşınma yardımı ayda 5930 Fransız Frankı olarak sınırlandırılmıştır. Ayrıca, iş bulma bürolarına kayıtlı kişilerin iş aramaları amacıyla yapacakları şahsi başvurular için başka şehirlere gidebilmelerini sağlamak amacıyla kendilerine belirli bir ödeme yapılması hükmü getirilmiştir. Ayrıca, işsiz olup da, mesleki eğitim merkezlerine kabul edilenlere, bu merkezlerin kalacak yer ve yiyecek sağlamaması halinde, belirli bir gündelik ödencesi hükmü getirilmektedir.

Bu uygulamalar 5 Ocak 1977 tarihli 77-14 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulamaya konmuştur.

Diğer taraftan, iş arayanlara daha kolay iş bulabilmeleri için hergün 10 kilometrelik şehir içi ulaşım kuponu ücretsiz olarak verilmektedir. Ayrıca, ilk kez iş arayan gençlere çeşitli kolaylıklar sağlanmaktadır. Askerlik görevlerini yaptıktan sonra 6 ay içinde iş bulamayan gençlere, masrafları devlet tarafından karşılanmak üzere mesleki eğitim kursları verilmektedir.

Çalışma Koşulları

İşçi ve işveren kuruluşları ile danışmadan sonra Fransa Hükümeti çeşitli işkollarında vardiya sistemini kısıtlamak ve vardiyalarda çalışan

işçilerin çalışma koşullarını düzenlemek amacıyla bir seri önlem almış bulunmaktadır.

- 30 Haziran 1977 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, bazı özel ve teknik nedenlerin dışında tüm işyerlerinde vardiya sisteminin getirilmesi ön izne bağlanmaktadır. Cumartesi günü saat 20.00 ile pazar günü saat 12.00 arasındaki iki vardiyanın çalışma koşullarında yeni düzenlemeler getirilmiştir. Ayrıca, 1 Ocak 1978 tarihinden geçerli olmak üzere işyerlerinde vardiya ile çalışan işçilerin sıcak yemek yiyecekleri bir yemekhanenin kurulması zorunlu kılınmıştır. Bu konuda gerekli işverenlere Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Fonu'ndan mali yardım yapılacaktır. Kararname aynı işçinin arka arkaya iki vardiyada çalışmasını kesinlikle yasaklamaktadır.

- 11 Temmuz 1977 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile, gece vardiyasında çalışacak işçilerin sağlık ve tıbbi muayeneleri yeni önlemlere bağlanmıştır.

- Sosyal Konut Programı altında vardiyalı işçilere işyerlerine yakın bölgelerde öncelik tanınacaktır. Bu konutlar düşük bir kira ile işçilere verilmekte ve arzu edenler belirli taksit ödemeleri ile mal sahibi olabilmektedir.

- Çelik işkolunda işverenlerle yapılan bir anlaşma gereğince, haftada en az 56 saat olmak üzere 5 yıl süre ile vardiyada çalışan işçilerin 2 yıl erken emeklilik hakkından yararlanmaları sağlanmış bulunmaktadır.

İş Emniyeti Kuralları

6 Aralık 1976 tarihinde yürürlüğe konan bir kararname ile iş kazalarının önlenmesinde yeni uygulamalar getirilmiştir. Bu yasaya göre, işyerlerinde iş emniyeti eğitimi yapılacak, iş güvenliği müfettişlerinin yetkileri artırılacaktır. Ayrıca, iş kazalarından korunma kurallarının işçi-işveren ortak komiteleri tarafından uygulanıp denetlenmesi ile, makinalaşmış tarım sektöründe de bu kuralların geçerli olacağı karar altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 11 Ağustos 1977 tarihinde Fransa Hükümeti İşkazaları ve Meslek Hastalıkları Yüksek Konseyi'ni oluşturmuş bulunmaktadır. Konsey, Çalışma Bakanı'nın başkanlığında toplanmakta ve ilgili devlet dairelerinin temsilcilerinden, ulusal işçi ve işveren kuruluşlarından ve davet edilen uzmanlardan oluşmaktadır. Konsey, Bakanlar Kuruluna bu konularda danışmanlık görevi yapmakta ve gerekli yasa tadilleri ile, yeni tasarıları hazırlamaktadır.

Diğer taraftan, 19 Ağustos 1977 tarihinde yürürlüğe konan 77/966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, inşaat işkolu ile yol yapımında iş kazalarını önleyici hükümler getirmiştir. Özellikle birkaç şirket tarafından yürütülen büyük inşaatlarda uyulması gerekli işkazalarını önleyici hükümler standart hale getirilmektedir.

Tehlikeli işlerde çalışan işçiler için 1977 yılında çıkartılan çeşitli kararnameler ile, yeni önlemler getirilmiştir. Bunlar arasında, kurşun zehirlenmesi, asbest tozları, radrasyona karşı korunma önlemleri ile çeşitli tehlikeli işte çalışanların sağlık kontrolundan geçirilmelerini sayabiliriz.

Çevre sorunları konusunda 19 Ağustos 1977 tarihli ve 77/974 No.lu Bakanlar Kurulu Kararı tehlikeli sınai artıkların ne şekilde depolanıp ortadan kaldırılacağına hükme bağlamaktadır. Özellikle çevre ve hava kirliliği konularında işyerlerinin uyması gerekli önlemlerin kapsamı bu karar ile genişletilmiştir.

Çıraklık Eğitimi

12 Temmuz 1977 tarihinde çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararı ile Çıraklık Yasası'nda yeni uygulamalar getirilmiştir. Buna göre, işverenler çırak yetiştirmek için teşvik edilmektedir. Çırakların eğitim masraflarının bir kısmı devlet tarafından ödenmekte ve bu tür yetişmiş çırakları işe alan işverenlere bazı kolaylıklar sağlanmaktadır. Bu kolaylıklar arasında sosyal sigorta işveren primlerine devletin katkısını sayabiliriz. Diğer taraftan, 1971 tarihli Çıraklık Yasası'nın, çırakları koruyan hükümleri bu kararname ile genişletilmiştir. Buna göre, çıraklar ilk mesleki eğitimlerini gören genç işçiler sayılmakta ve yasaların genç işçilere

tanıdığı koruyucu haklardan yararlanmaktadır. Çırakların kurslara devam zorunluluğu getirilmiştir. Ancak, kursta geçen süre, normal çalışma süresi içinde sayılmakta ve gerekli ödeme işçilere yapılmaktadır. 18 yaşından aşağı çıraklar için günlük en çok çalışma süresi 8 saat olarak sınırlandırılmıştır. Bu süre haftada 40 saati aşamıyacaktır.

18 yaşından aşağı çırakların gece işlerinde çalıştırılmaları kesinlikle yasaklanmıştır. Ayrıca, çıraklık yasasından yararlananlara yılda 5 gün ücretli ek tatil hakkı tanınmıştır.

Diğer taraftan, eğitildikleri mesleğin gereği olan tehlikeli işlerde yetiştirilen çırakların iş emniyeti ve sağlık konularında özel bir eğitim görmeleri ön koşul olarak getirilmektedir.

Yeni İşe Uyum

Sakat işçilerin, mesleki eğitim kurslarını başarı ile bitirmeleri halinde, yeniden işe uyumlarını sağlamak için kendilerine bir ödenek verilmesi uygulaması 8 Nisan 1977 tarih ve 77/405 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile öngörülmüştür. Buna göre, işçilere 500-1000 Frank arası ödeme yapılacaktır.

Tasarruflar

1976 yılında yarı vasıflı işçiler arasında yapılan bir araştırma bu işçilerin % 35'inin bir tasarruf hesabı açtırmak istediklerini göstermiştir. Bu oran içinde % 66'sı gerekli mali imkanlara kavuşmaları halinde, hemen bir hesap açtıracaklarını belirtmiştir. Bu nedenle, 9 Aralık 1976 tarihinde alınan bir kararla 1977 Bütçe Kanunu içinde el sanatları, küçük imalathaneler ve tarım kesimindeki küçük işyerlerine olanaklarını geliştirebilmeleri için İşçi Tasarruf Hesabı açabilme yardımı sağlanmıştır.

Buna göre, zamanla işlerini genişletebilmek için gerekli sermayeyi biriktirmek amacıyla, 30 yaşından aşağı işçiler için Maliye ve Ekonomi Bakanlığı yılda 1200-6000 Frank arasında bir tasarruf hesabı açmaktadır.

Bu hesaba işçilerin yılda asgari % 8.5 oranında katkıda bulunmaları gerekmektedir. 5 yıl vade ile bu hesaptan işçiler para çekememektedir. Vadonin sona ermesinde yeni bir işyeri kuran işçiye yatırımının % 15'i devlet tarafından karşılıksız olarak sağlanmaktadır. Diğer taraftan, tasarruf hesabında biriktirdiği miktarın % 75'i oranında kendisine çok kolay koşullarla kredi sağlanmaktadır.

Hükümlüler

İşsizlik Sigortası ve Genel Sosyal Sigorta Uygulaması bölümlerine bakınız.

Evlad Edinme

22 Aralık 1976 tarihinde yürürlüğe konan 76/1179 sayılı yasa, evlat edinme işlemlerini yeniden düzenliyerek, genç yaştaki ailelerin evlat edinmelerini sağlamak ve çocuğun aileye daha iyi ve kolay uyumunu gerçekleştirmek amacıyla bazı hükümler getirmiştir. Buna göre:

- Evlat Edinecekler :

Evlad edinme yaşı 35 ten 30 a indirilmiştir. Evli çiftlerin yekdiğerlerinin çocuğunu resmen evlat edinmeleri daha kolaylaştırılmış ve evlat edinen ile edinilen arasındaki asgari 10 yıllık yaş farkının mahkemeler tarafından duruma göre ortadan kaldırılabilceği belirtilmiştir. Çocuğu olan ailelerin evlat edinemiyecekleri hükmü yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, mahkemelerin bu konuda aile fertlerinin haklarını koruyucu karar alabilecekleri belirtilmektedir.

- Evlat Edinilecekler :

Çocukların aile ünitesine tüm ve eşit haklarla girme yaşı 15 den 13 e indirilmiştir. Terk edilen çocukların evlat edinilebilmeleri için gerekli mahkeme kararının alınması daha kolaylaştırılmıştır. Bazı özel durumlarda evli olmayan kişilerin de evlat edinebilmeleri hükme bağlanmıştır.

Sosyal Konutlar

Geniş yerleşme merkezlerindeki yaşama koşulları üzerinde yapılan ./..

araştırmalar önemli bazı sorunların belirlenmesini sağlamıştır. Buna göre, özellikle eski yerleşme merkezlerinde yetersiz araç ve gereçlerin bulunduğu günün koşullarına göre gerekli rahatlıktan yoksun olduğu dış ve iç yapılarının çürüdüğü, binaların arasında yeterli mesafe bulunmadığı ve oturanların sosyal hayatı olmadığı saptanmıştır. Halk arasında "siyah alanlar" olarak belirtilen bu yerleşme merkezlerinde toplumun kabul etmediği kişilerin yaşadıkları da belirlenmiştir. Bu araştırmanın sonucu olarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Araçlar Bakanlığı ortaklaşa "Mesken ve Sosyal Yaşam Komisyonu" oluşturmuş bulunmaktadır. Bu komisyonda ayrıca, Gençlik ve Spor Bakanlığı temsilcisi de bulunmaktadır.

Komisyon, aşağıdaki iki ana konuda gerekli çalışmaları yaparak, bir politika belirlemek üzere görevlendirilmiştir:

- Mevcut konutların geliştirilmesi için önlemler;
- Araştırma konucu belirlenen konuların ileride meydana gelmesi için alınacak önlemler;

Komisyon, ilk olarak gittikçe gecekondu mahallesi halini alan yerleşme merkezlerinin tamir ve tadilini ele almıştır. Ayrıca, bu merkezlerin yeniden yaşanılabilir hale getirilmesi için bir program belirlemiştir. Buna göre, konutların iç ve dış tamir ve tadilleri yapılacak, binalar arasında sosyal alanlar ve tesisler oluşturulacak ve ayrıca çevre içinde sosyal yaşamın geliştirilmesi için önlemler alınacaktır. Yapılan çalışmalara yerel yönetim kuruluşları da katılmaktadır. Ayrıca, binalarda oturanların temsilcileri de yapılacak değişiklikler konusundaki toplantılara katılmaktadır. İlk olarak araştırmada durumları kötü olarak belirlenen 50 yerleşme bölgesi ele alınacaktır. Bu bölgeler genellikle şehirlerin kenar mahallelerinde olup, sosyal, kültürel, spor tesisleri ve bloklar olarak diğer yerleşme merkezlerine oranla kötü bir durumda bulunmaktadır.

Bu yerleşme alanlarındaki yapılacak değişikliklere devlet bütçesinden yardım sağlanmıştır. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bütçesinden, sosyal çalışmalarla ilgili mali ve uzmanlık yardımları sağlanırken,

Araçlar Bakanlığı binaların içindeki malzemeyi sağlamaktadır. Devlet Tasarruf ve Yatırım Bankası ise, belirli bir oranı hibe, diğer kısmı ise düşük faizli uzun vadeli kredi niteliğinde mali olanak sağlamaktadır.

Konut ve Sosyal Yaşam Komisyonu ikinci kademede, ileriye yönelik yerleşme merkezlerinin belirli bir düzeyde tutulması için gerekli önlemleri ele alacaktır. Özellikle yeni yerleşme merkezlerinin sosyal tesisleri ve oturacaklar arasında kaynaşmanın sağlanmasına yardımcı araç ve gereçlerle donatılması için alınacak önlemleri belirliyecektir. Komisyonun oluşturduğu bir alt komite ise, binaların teknik açıdan donanımını ele almaktadır. Diğer taraftan, 3 Ocak 1977 tarihinde çıkartılan 77/1 sayılı yasa ile, sosyal konutlar ve ferdi konut kredisini konusu düzenlenmiştir. Bu yasadaki konut sahipleri ile kirada oturanlar yararlanabilmektedir. Mal sahipleri, bina kiralarının sosyal konut düzeyinde tutulacağına güvence vermeleri koşulu ile, mevcut yapıların tamir ve tadili için yasanın öngördüğü koşullar çerçevesinde devletten yardım alabilmektedir. Kirada oturanlar ise, devletten yardım alabilmektedir. Kirada oturanlar ise, devletten aldıkları kira yardımına ek olarak ev sahibi olabilmeleri için ferdi konut kredisinden yasanın öngördüğü koşullar çerçevesinde yararlanabilmektedir. 1977 yılı içinde 12 pilot projeye yasa çerçevesinde mali olanak sağlanmıştır. 1978 ve 1979 yıllarında yasa çerçevesinde başvuruların sayısının çok artacağı beklenilmektedir.

Diğer taraftan, 2 Şubat 1977 tarihinde yürürlüğe konan bir Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile, tarım sektöründe kırsal kesimde ev yapacak çiftçilere ve tarım işçilerine maddi olanak sağlanmaktadır. Genelgeye göre, konut kredisinden yararlanabilmek için tarım işçisinin asgari 35 yaşında olması ve evli bulunması şart koşulmaktadır. Ayrıca, yıllık gelirinin 20 bin Frank'tan fazla olmaması gerekmektedir. Yapılan yardıma göre ev inşaatının % 30'u devlet tarafından karşılanmaktadır. Bu katkı, dağlık yöreler için % 40'a kadar çıkabilmektedir.

Sosyal Yardımlar

Sosyal rehabilitasyon için açılan merkezlerin çalışması 15 Haziran 1976 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden düzenlenmiştir. Bu merkezlerden yararlanabilecek kişilerin nitelikleri şu şekilde belirlenmiştir:

./..

- Mediko-sosyal bakım evlerinden ayrılacak ve kalacak yerleri olmayan kişilere bu merkezlerde yer temin edilecektir.
- Kendi kontrolleri dışında kalacak yer bulamayan dar gelirli kişiler ve aileleri,
- Yurt dışından dönen Fransız uyruklu evsiz ve gelirleri olmayan kişiler ile aileleri,
- İltica hakkı bekleyen evsiz kişiler ve aileleri,
- Şartlı olarak salıverilmiş hükümlüler.

Eski uygulamaya oranla Bakanlar Kurulu Kararı bu tür merkezlerde ailelerin kalabileceğine hükmetmiş olmasıdır. Eskiden sadece kimsesiz kişiler merkezlere alınmaktaydı.

Bu merkezlerde kişi ve ailelerin sosyal rehabilitasyonları için gerekli tedaviyi yapabilecek şekilde araç ve personel ile donatılmaları da kararlaştırılmıştır. Kalacak ailelere yemek, sosyal eğitim, kültürel çalışmalar, meslek seçimi ve iş bulmaları ile ilgili idari konularda gerekli yardımlar sağlanmaktadır. Bu arada özellikle alkolikler, uyuşturucu madde kullanılması ve fahişelikle mücadele konularında merkezlerin sosyal çalışmalarda bulunması öngörülmektedir. Kişi veya ailelerin bu merkezlere alınmaları PREFETS (Fransız yerel özel idareleri) tarafından kararlaştırılmakta ve merkezlerin yönetim kurulları tarafından onaylanmaktadır. İlke olarak bu merkezlerde 6 aydan çok kişi veya ailelerin kalmaması gereklidir. Ancak, tedavi gören kişinin başarı oranına göre sosyal rehabilitasyonunun gerçekleşeceğine uzmanların karar vermesi halinde kalış süresi uzatılabilmektedir.

Sosyal Görevliler

16 Eylül 1976 tarihli Bakanlar Kurulu Ulusal ve Bölgesel Pedagojik Kurulların Oluşturulması ve uygulayacakları eğitim programlarının kapsamı konusunda yeni bir düzenleme getirmiştir. Buna göre, 9 aylık bir süre içinde sosyal görevlilere 150 saatlik özel eğitim verilmektedir. ./..

3 yıllık iş tecrübesine sahip sosyal görevliler ile, bu alanda yüksek okul diploması sahipleri kurslara başvurabilmektedir. Diğer taraftan, Pedagojik Kurullar "Aile Yardımları" konusunda yüksek okul mezunları ile bu sahada 5 yıllık tecrübesi olan kişilere tekamül kursları açmaktadır. Bu kurslar iki yıllık süre içinde 500 saat olarak belirlenmiştir. Kurstan sonra 2 bölümde 40 ar saatlik uygulama stajı yaptırılmaktadır. Bu stajların birincisinin sosyal yardım kuruluşlarında olması şarttır. İkincisi ise, Pedagojik Kurul tarafından kabul edilecek diğer bir rehabilitasyon merkezinde veya çocuk suçları mahkemesinde yapılabilecektir. Eğitimin yürütümü ve denetlenmesi Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ait olmaktadır.

Aile Yardımları

Fransa Hükümeti, toplum içindeki ailenin yeri konusundaki çalışmalarını 1975 yılı sonlarında tamamlanmış ve aile hayatının toplum ile daha uyumlu bir şekilde aile fertlerinin arzu ve gereksinimlerini daha iyi karşılayacak bir politikanın uygulanmasına başlamıştır. Bu konuda yapılan uygulamayı şu şekilde sıralıyabiliriz:

- Aile Masraflarının Karşılanması :

3 Ocak 1977 tarihli bir yasa ferdi mesken kredilerinin uygulanmasını sağlamıştır. Bu uygulama özellikle dar gelirli ailelerin konut sahibi olmalarını sağlayıcı önlemler getirmektedir. Diğer taraftan, 12 Temmuz 1977 tarihli yasa 1 Ocak 1978 tarihinden geçerli olmak üzere aile yardımlarını yeniden düzenlemiştir. Geçmişteki değişik uygulamaları birleştiren yasa, ananın çalışmasına bakmaksızın üç yaşına kadar çocuklar için yeni bir aile yardımı sağlamaktadır. Bu yardım, ailenin üçüncü çocuğuna kadar ödenmektedir.

- Aile içinde Ananın Sosyal Durumu :

Aile yardımlarını düzenliyen yasa, çalışmayan ev kadınlarının isteğe bağlı olarak yaşlılık sigortasından yararlanmalarını sağlayıcı bir düzenleme getirmiştir. Buna göre, 1 Ocak 1978 den itibaren 60 yaşına giren kadınlara yaşlılık aylığı bağlanabilecektir. Eski uygulamada yaş haddi

65 olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, aile reisi durumunda bulunan anaların yaşlılık sigortasının yanı sıra, emeklilik haklarından yararlanmalarını sağlayacak bir tasarı üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle çocukların daha iyi eğitimini sağlayıcı bir düzen getirecek bu tasarıya göre, çocuklarını okullara gönderen ailelere çocuk yardımı verilmesi düşünülmektedir.

=

- Kreşler ve Aile Hizmetleri :

7 nci Kalkınma Planı 50 bin kapasiteli yeni kreşler açılmasını öngörmektedir. Diğer taraftan, plan gereğince, ailelere yardım hizmetlerinin de geliştirilmesi düşünülmektedir. Aile tatil evlerinin 1980 yılına kadar sayıları artırılacak ve devlet mevcut olanakların artırılması için gerekli mali kaynağı sağlayacaktır. Aile hizmetleri arasında önemli bir yer tutan bilgi ve eğitim merkezlerinde ise, yeni bir düzenleme getirilmiştir. Ailelerin çeşitli sorunlarına danışma ve yol gösterme yöntemleri ile yardımcı olan bu merkezlerin sayısı 1974 yılında 219 iken, 1977 yılı sonunda 294 e yükselmiştir. Diğer taraftan, bu merkezlerin vardiya sistemi ile çalışmaları sağlanarak, hizmet verme olanakları artırılmıştır. Bu merkezlerin aynı zamanda ana ve çocuk sağlığı üniteleri ile desteklenmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

- Çocuk Bakıcılığı Hizmetleri :

Diğer taraftan, evlerde ücretli olarak çocuk bakıcılığı yapan kişilerin yetenekleri yeniden düzenlenmiştir. Fransa'da bugün için çocuk bakıcısı temin eden şirketlerin yanı sıra, çok sayıda kişi kazancını bu yoldan sağlamaktadır. Uygulamadaki aksaklıkları gidermek üzere çocuk bakıcılarının yeteneklerinin belgelendirilmesi koşulu getirilmiştir. Ayrıca, çocuk sigortası yaptırılması zorunlu kılınmıştır. Bu sigortaya göre, bakmakla yükümlü olduğu çocuğun vereceği zararlara karşı sigorta yaptırılmaktadır. Çocuk bakıcılarının iş akdi ile çalıştırılmaları zorunluğu getirilmiştir. Bu akidlerde asgari ücret, ücretli izin ve tatiller, çalışma koşulları ile iş akidinin ne şekilde fesh edileceği belirtilmelidir.

Uygulamanın en ileri yönü, çalışan analara çocuklarına kreş temin edememeleri halinde, bulacakları çocuk bakıcıları için devletin mali katkıda

bulunmasıdır.

- Çocuk Bakım İzni :

12 Temmuz 1977 tarihinde yürürlüğe giren 77/766 sayılı İş Kanunu Tadil Yasası uzun bir süreden beri özel sektörde bulunan ve çocuk bakımı sorumluluğunu yükümlenmek isteyen ana ve babaların arzusuna uygun bir düzenleme getirmiştir. Yeni uygulamaya göre, 200 den fazla işçi çalıştıran işyerlerinde bir yıl çalışmış olma koşulu ile çocuğun doğumunda veya 3 yaşından küçük bir çocuğun evlat edinilmesinde izin kullanılabilmektedir. 1 Temmuz 1981 tarihinden itibaren 100 işçi çalıştıran işyerleri de yasa kapsamına girecektir. Uygulamaya göre, izin isteyen ana mecburi analık izninin bitiminden bir ay evvel yazılı olarak işverene başvurmakta ve ne süre izin kullanacağını belirtmektedir. Yasaya göre, bu tür izin süresi en çok iki yıl olabilmektedir. Ancak, yeni uygulama ile ananın yerine babanın çocuk bakımı izni kullanması sağlanmıştır. Bu konuda karar aileye ait olmaktadır.

Diğer taraftan, izni kullanan işçi, izin süresinin sonunda işyerine yeniden dönerek görevine devam etmektedir. İzin süresince kıdem ve emeklilik hakları da işlemektedir. Diğer taraftan, izin süresi içinde işyerinde teknolojik değişmelerin veya çalışma yöntemindeki yeni düzenlemelerin sonucu işçiye gereken mesleki eğitim işveren tarafından sağlanmaktadır.

Çocuk bakımı iznini yasa gereğince almaya hak kazanmayan işçiler için, yeni bir düzenleme getirilmektedir. İzni kullanacak ana veya baba, yazılı olarak izni kullanacaklarını işverene bildirmekte ve belirttikleri gün izne başlamaktadırlar. Yazılı belirttikleri izin süresinden sonra, işçi işverenine başvurarak göreve dönmek istediğini bildirecektir. Bu durumda bir yıl süre ile işverenin izin kullanan işçiye işe almalarında öncelik tanınması gereklidir. İşe alınması halinde izin süresi kıdemi ve emekliliğinden sayılacaktır. Bir yıl süre içinde o işyerine kimsenin alınmaması halinde, işçi kıdem tazminatını talep edebilmektedir.

- Aile Reisi Kadınlara Yardımlar :

Aile reisi durumunda bulunan kadınların ölü veya boşanmış kocalarından bir gelirleri olmaması kaydıyla, normal aile yardımlarına ek olarak ./..

bir ödenek almaları 1 Ocak 1978 tarihinden itibaren sağlanmış bulunmaktadır. Bu yardım, okuldaki çocuklarının eğitimine katkıda bulunmak üzere belirlenmiştir. Ayda 172.80 Frank olarak verilecek ek ödemelerden 1978 yılı içinde 365 bin aile reisi kadının ve 610 bin çocuğun yararlanacağı hesaplanmıştır.

Diğer taraftan, evli olmayan analar için yapılacak bu yardım, ananın ve çocuğun asgari geçimini sağlayıcı düzeyde olmak üzere ayda 650 Frank olarak belirlenmiştir. Bu şekilde Fransa, aile reisi kadınlarla ilgili en ileri sosyal yasalara sahip ülkeler arasında yer almış bulunmaktadır.

- Hastalık Sigortası ve Diğer Sosyal Önlemler :

Dul veya boşanmış kadınlara bir yıl süre ile hastalık ve analık sigortasından yararlanmaları 1975 yılında uygulanmaya konulmuştur. 1977 Temmuz ayında getirilen yeni bir uygulama ile hastalık ve analık sigortasından yararlanma süresi üç yıla çıkartılmıştır.

- Mesleki Eğitim İçin Alınan Önlemler :

Çocuklu tek kadınların aile reisi olarak yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri bir iş bularak çalışma hayatına atılmaları ile sağlanabilmektedir. Bu nedenle, 5 Temmuz 1977 tarihinde yayınlanan Başbakanlık Genelgesi, aile reisi durumunda olan tek kadınlara mesleki eğitimde öncelik tanınacağı hükmünü getirmiştir. Diğer taraftan, iş arayan genç işçilerle eşit olanaklardan yararlanmaları sağlanmış bulunmaktadır.

- 55 Yaşından Yukarı Tek Kadınlar İçin Alınan Önlemler :

Bu konuda getirilen düzenleme ile 55 yaşından yukarı tek kadınların yaşlılık sigortasının yanı sıra, emeklilik haklarından yararlanmaları sağlanacaktır. Bu şekilde 1973 yılında yarım milyon tek kadın belirli bir düzeyde geçinmelerini sağlayacak gelir elde ederken, 1978 yılında 1.8 milyon kadının yararlanması sağlanmış olacaktır. Ancak, çalışmasından doğan emeklilik hakkının kadınlar için genellikle çok kısıtlı olması nedeniyle, 55 yaşından yukarı tek kadınlar için yasada yeni bir düzenleme yapılarak, aynı zamanda yaşlılık aylığı almaları sağlanmaktadır. Diğer taraftan, genel emeklilik ödeneklerinin % 60 oranı bu uygulamadan ./..

yararlanacak kadınlar için tavan olarak belirlenmiştir. 1 Temmuz 1978 tarihinde tavan % 70'e çıkarılacaktır. Ayrıca, çocuk yetiştirmede kadının sosyal rolü tanınlanmış ve her çocuğu için emeklilik konusunda 2 yıllık hizmet süresinin ilave edilmesi karar altına alınmıştır. Ayrıca, sosyal sigortalar kurumuna devlet dar gelirli ve evde kalıp çocuklarını yetiştirecek annelerin yaşlılık sigortası primlerini ödemeyi kabul etmiştir. Bu uygulamadan 1.3 milyon kadın yararlanacaktır.

Sakat ve Akıl Hastalarına Yardımlar

Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası bölümüne bakınız.

Çocuk Yardımları

10 Haziran 1977 tarihinde yürürlüğe konan 77/613 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ev işleri yardımcılarının bir ailede görev yapmalarının aynı zamanda çalışan ananın çocuğunun bakımını da kapsamı halinde, başvuru üzerine ev işleri yardımcısının masraflarının bir kısmının sosyal sigorta tarafından karşılanmasını öngörmektedir. Bu konudaki yardım oranını PREFETS (Fransız özel yerel idareleri) kararlaştırmakta ve gerekli hallerde masrafların tümünün sigortaya ait olacağına hükmedebilmektedir. Ayrıca, Aile Yardımları bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama

31 Aralık 1975 tarihli 75/1348 sayılı yasa, sanatkarlar, yazarlar, aktörler, sinema sanatçıları, grafik sanatlarında çalışanlar ile müzisyenler ve kreografların sosyal sigortalardan ne şekilde yararlanacaklarının temel ilkelerini belirlemiş bulunmaktadır. Uygulamadan çıkan birçok aksaklığı düzeltmek üzere 8 Mart 1977 tarihinde 77/221 sayılı Bakanlar Kurulu kararı yayınlanmıştır. Buna göre, son üç yıl içinde en az bir yıl artistik çalışmalarından dolayı gelir elde ederek hayatlarını sadece bu yoldan kazananlara sigorta uygulanmaktadır. Ancak, sigortadan yararlanma belirli bir düzeyin üzerinde gelir elde edenleri kapsamamaktadır. Genel Sigorta uygulaması çerçevesinde kişinin reel gelirine göre prim ödemesi esası kabul edilmiştir. Ancak, düşük ücretli sanatkarlar için bu oran sosyal sigorta tavan prim diliminin % 33 ü olarak belirlenmektedir. Ayrıca, hastalık ve yaşlılık sigortaları için ./..

yapacakları prim ödemeleri, genel sigorta uygulamasındaki aynı dallar için belirlenen primin % 85'i olmaktadır. Hastalık, analık, iş göremezlik ve ölüm ödenekleri belirli bir gelir düzeyinin altındaki sanatkarlara tanınmaktadır. Bu uygulama ile, dar gelirli 6 bin sanatkarın sosyal sigorta kapsamına alınması sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 15 Mart 1977 tarihinde yayınlanan 77/238 ve 239 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları mahkumlar için hastalık ve analık sigortası uygulaması getirmektedir. Buna göre, hapiste bulunan mahkumların aile fertleri analık ve hastalık sigortasından bir yıl süre ile yararlanabilecektir. Uygulamaya esas olarak kişinin hapse girdiği tarihdeki sigortalı durumu göz önüne alınmaktadır. Diğer taraftan mahkumiyetini tamamlayarak hapisten çıkan eski hükümlüler için, iş aramak üzere bir ay içinde iş bulma kurumuna kaydını yaptırmış olması koşulu ile, analık ve hastalık sigortasından kendisinin ve ailesinin yararlanması sağlanmıştır. Bu uygulama da hapse girdiği tarihdeki sigortalı durumu esas alınmaktadır.

Yaşlılık sigortası dalında 15 Mart 1977 tarihli ve 77/239 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, genel sosyal sigorta sisteminin mahkumlara uygulanmasını getirmiş bulunmaktadır. Buna göre, hapse girdiği tarihdeki işçi ve işveren primleri esas olarak alınmaktadır. 1930-1977 yılları arasında hapis yatmış kişiler için yeniden borçlanma ile sağlanacak yaşlılık aylıkları için, 1 Ocak 1979 tarihine kadar başvurma süresi tanınmıştır.

Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası

Sakat yetişkinlerin hastalık ve analık sigortasından yararlanmaları 1 Temmuz 1977 tarihinden itibaren sağlanmış bulunmaktadır. Her üç ayda bir bu sigorta dallarında genel sosyal sigorta primlerinin tavanının yarısı sosyal yardım kurumları tarafından ödenecektir. Sigortadan yararlanmak isteyen kişiler, primin diğer yarısını ödemekle yükümlü kılınmaktadır. Ancak, sakat kişinin çalışmayacak durumda olması halinde bu prim yerel yönetim tarafından sağlanmaktadır. Yerel yönetimler ile devlet arasında 2 Haziran 1977 tarihinde yapılan bir anlaşma bu tür katkıların finansmanı için devletin olanak sağlamasını öngörmektedir.

Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Sigortası

Aile Yardımları ve Genel Sosyal Sigorta bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Evlilik ve Analık Sigortası

4 Temmuz 1976 tarihli yasanın uygulaması ile ilgili olarak çıkarılan 18 Ocak 1977 tarihli 77/86 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, analık sigortasının kapsamı içinde çeşitli gereçlerin sigorta tarafından sağlanması uygulamasını getirmiştir. Ayrıca, bu sigortadan yararlanabilmek için her üç aylık dönemde 200 saat prim ödeme koşulu 120 saate indirilmiştir. Diğer taraftan, 6 hafta doğum öncesi ve 8 hafta doğum sonrası olarak belirlenen mecburi ücretli analık izni, doktor raporu ile 2 hafta daha uzatılabilmektedir. Bu uygulama tarım sektöründe çalışanlar için de geçerli kılınmıştır. Ayrıca, sosyal güvenlik - sağlık sigortası bölümüne bakınız.

Toplum Sağlığı

17 Ekim 1977 tarihinden geçerli olmak üzere, Fransa'da aşağıda belirlenen yerlerde sigara içilmesi yasaklanmıştır:

- Yeterli havalandırma sistemine sahip olmayan topluma açık-kapalı yerler,
- Resmi ve özel okullar ile kolejler,
- 16 yaşından aşağı gençlerin kaldığı yatakhaneler veya kullandıkları kapalı mahaller,
- Resmi veya özel klinik, poliklinik ve hastanelerin topluma açık bekleme ve muayene yerleri
- Lokantalar hariç olmak üzere, gıda maddesi bulunduran yerler.

1 Ekim 1978 tarihinden geçerli olmak üzere, kamuya ait kara, deniz ve hava yolları vasıtalarında sigara içme yerleri ayrı olarak belirlenecek ve sigara içilmeyen yer ile arası ayrılacaktır. Bu düzenlemede sigara içenlere ayrıcalık yerin sigara içmeyenlere ayrıcalık yerlerin yarısından fazla olamayacağı belirlenmiştir.

Resmi binaların asansörlerinde ve teleferik ile dişli trenlerde sigara içilmesi yasaklanmış bulunmaktadır. Bu yasağa uymayanlardan 40-80 Frank ceza alınacağı ve gerekirse mahkemeye verileceği belirtilmiştir.

HOLLANDA

Genç İşçiler

İş Emniyeti Kuralları bölümüne bakınız.

Yaşlı İşçiler

Sosyal İşler Bakanı Drs. Boersma, "Ortak Sanayi ve Çalışma Konseyi" ne başvurarak, sakatlar ve yaşlı işçilerin istihdam durumlarını kuvvetlendirecek bir sistemin geliştirilmesini istemiş ve özellikle İsveç'te uygulanmakta olan sistem göz önüne alınarak bu tür kişilerin çalışma hayatına daha iyi uyumlarını sağlayıcı öneri ve önlemler konusunda rapor hazırlatmıştır. Bu konuda oluşturulacak kurullar, şirketlerin genel sosyal politikası çerçevesinde çalışmalarını sürdüreceklidir. Çalışmaların iki ana konuya yönelik olması istenmiştir:

- Şirketler içinde yaşlı işçiler ile sakat işçilere karşı daha olumlu bir çalışma ortamının yaratılması,
- Şirketler içinde yaşlı ve sakat işçilerin istihdamını güçleştirecek sorunları saptamak ve bu sorunların çözümü için önerilerde bulunmak.

Oluşturulacak kurullar, aynı zamanda çalışma hayatının bir yük olduğu yaşlı ve sakat işçileri belirleyerek bunların diğer işlere kaydırılmalarını veya belirli sistemler altında erken emekliye ayrılmalarını sağlayıcı önlemleri araştıracaktır. Kurullar içinde meslek hastalıkları doktorları, personel memurları, işçi ve işveren kuruluşları temsilcileri ile, gerektiğinde Sosyal İşler Bakanlığının bir temsilcisi bulunacaktır. Bakanlık, bu aşamada kurulların çalışmalarını yasallaştırmayı düşünmemektedir. Elde edilecek tecrübelerle göre, yasalar, tüzükler veya toplu sözleşmelerle kurul çalışmalarına hukuki kaynak sağlanması düşünülmektedir.

15 Temmuz 1976 tarihinden itibaren işsizlik sigortasından yararlanma süresi artırılmıştır. Geçmiş uygulamada işsiz kalan kişiler en çok iki yıl süre ile sigortadan yararlanabilmekteydi. Getirilen değişikliğe göre, 60 yaşından yukarı yaşlı işçiler emekliye ayrılacakları 65 yaşına kadar diledikleri takdirde işsizlik sigortası ödeneklerinden ./..

yararlanabileceklerdir. Genel ekonomik durumun kötüye gitmesi ve 60 yaşından yukarı yaşlı işçilerin istihdam olanakları çok zayıf olmaktadır. Bu nedenle, işsizlik sigortasında yapılan değişiklik ile yaşlı işçilere bir nev'i erken emeklilik uygulaması getirilmektedir.

Kadın İşçiler

Ücretler, Maaşlar, Ödenekler bölümüne bakınız.

Malûl İşçiler

Yaşlı İşçiler bölümüne bakınız.

İşten Çıkarma

Dir evvelki bültende (TÜRK-İŞ Yayınları No: 118) belirtilen yasal çalışmalara devam edilmiştir. Bu konuda işten çıkarmalarla ilgili Sınai İlişkiler Özel Yasasının 6 ncı maddesinin tadili parlamentoda görüşülmüştür. Hükümet, görüşünü hazırlamaktadır. Diğer taraftan, ücretli tatil süresinin artırılması için bir çalışmaya başlanmıştır.

Yönetime Katılma

İşçinin yönetime katılması konusunda Hollanda Sosyo-Ekonomik Konseyi tarafından oluşturulan Verimliliği Artırıcı Komite, önümüzdeki üç yıl içinde çeşitli deneylerin yapılmasını önermiş bulunmaktadır. İlmî yöntemlerle yapılacak olan bu deneyler için işçi, işveren ve diğer ilgili sosyal kuruluşlarla işbirliği sağlanmıştır. Deneylerin finansmanı Sosyal İşler Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı tarafından sağlanmış bulunmaktadır. Yönetime katılmanın ilkeleri, kapsamı ve verimliliğe etkisi konuları araştırılacaktır.

Ortak Çalışma Komiteleri

Çalışma Komiteleri Yasası, tüm işyerlerini kapsamaktadır. Yasa gereğince, kâr gayesi gütmeyen şirket ve kuruluşlar da hükümlerine bağlı olmaktadır.

Eğitim sektöründe ise, yasa özel okulları kapsamına almakta, ancak resmî okullar yasa dışı bırakılmaktadır. Bu durum, uygulamada bazı aksaklıklara yol açmıştır. Ortak Çalışma Komiteleri bir işyerinde çalışanların yönetime katılmasını sağlamak amacıyla çıkartılmıştır. Okullarda ise, bu yasaya göre, yönetime öğrenciler veya öğrenci velileri katılamamaktadır. Bu nedenle özel okullar, Milli Eğitim Bakanlığına başvurarak, yasa dışı bırakılmalarını istemişlerdir. Yakın bir gelecekte özel okulların da yasa dışı kalacağı beklenmektedir. Ancak, parlamento temsilcileri, birkaç yıl içinde eğitim sektöründeki Ortak Çalışma Komitelerinin açıklığa kavuşturulmasını istemektedir. Bu arada, Mart 1977 de kurulan bir araştırma komisyonu çalışmalarına devlet bütçesinden katkıda bulunulan çeşitli kuruluşların yasa altındaki durumunu incelemiştir. Hazırlanan rapora göre, bu tür kuruluşlarda ortak çalışma veya işyeri komitelerinin kurulması yararlı olacaktır. Hazırlanacak değişikli tasarisında bu durumun da göz önüne alınması istenmektedir. 27 Mayıs 1977 tarihinde Sosyo-Ekonomik Konsey işyerlerindeki Ortak Çalışma Komiteleri ile işçi sendikalarının ilişkileri konusunda bir açıklama yayınlamıştır. Uygulamaya göre, işçi sendikaları kendi adaylarını göstermekte ve seçtirmektedir. Ancak, Ortak Çalışma Komitesi üyeliği için işyerinde herkes aday olabilmekte ve seçimler işyerinde çalışanlar tarafından yapılmaktadır. Sendikaların kuvvetli olmadıkları işyerlerinde çalışmalar konusunda komitelerle bazı sorunların ortaya çıktığı belirlenmiştir. Bu durumu gidermek için henüz bir yasa çıkarılmasının erken olduğu görüşü Konsey'e hakim bulunmaktadır. Ancak, Konseyin işçi üyeleri bu durumun yasal olarak açıklığa kavuşturulmasında ısrar etmektedir.

Sosyo-Ekonomik Konsey tarafından oluşturulan Verimliliği Artırıcı Komite "Ortak Yönetim Deneyleri" konusunda bir bildiri yayınlamıştır. Yapılan deneyler özellikle, işçinin karar organlarına katılmasının verimlilik üzerindeki etkilerini belirleme amacı gütmektedir. Şirketlerin en alt düzeyinden en üst karar organlarına kadar bu deney altında işçinin yönetime katılması sağlanmaktadır. Deneyler sınai, hizmet ve kâr gayesi gütmeyen sektörlerde yapılmaktadır. 3 yıl içinde tamamlanması beklenen deneyler sonucu, Hollanda'da yönetime katılma konusunda yeni bir uygulamanın getirilmesi beklenmektedir. 1 Temmuz 1977 tarihinde Verimliliği Artırıcı Komite sermayesi 10 milyon Hollanda Gulden'i üzerinde olan ve asgari 100 işçi çalıştıran işyerlerinde Müdürler Kurulu seçimlerinde ./..

kullanılan yöntemleri araştırmaya başlamıştır. Araştırmalarda, şirket hisse sahipleri ile çalışanların Müdürler Kurulu'na kendi temsilcilerini ne ölçüde seçtirebildikleri ele alınmaktadır. Bu şekilde iki ayrı yönden yürütülen araştırmaların ilmi sonuçları hükümete sunulacak ve yapılacak yasal düzenlemeye esas olacaktır.

Ücretler, Maaşlar ve Ödenekler

Bu bölümde, Hollanda'daki son gelişmeleri şu şekilde açıklayabiliriz:

- Gelir Politikası

Gelir politikasının belirlenmesi için sermaye birikimleri, gelir bildiri-mi, gelirlerin kaynakları ve iş değerlendirilmesi sistemlerinin gelişt-tilmesi konusunda 1975 yılında başlayan çalışmalar sürdürülmüştür. Avrupa Konseyi'nin geçen bülteninde (1), belirtilen sermaye birikimi yasası hazırlanarak, alt meclisten geçmiş ve üst meclise sunulmuştur. Bu yasa gereğince, işçilerin, kamu görevlilerinin, serbest meslek sahip-lerinin, şirket yöneticilerinin ve özel sermayedarların gelirleri konu-su ele alınmaktadır. Tasarının yasalaşması halinde, gelir düzeyi ile istihdam düzeyi arasında bir denge sağlanacak ve bu konudaki hükümet poli-tikasının uygulanmasını gerçekleştirecek yasal kaynaklar oluşturulacak-tır. Ayrıca, hazırlanan diğer tasarılar, çeşitli Bakanlıkların gelir politikası ve gelir dağılımı konularındaki ayrı uygulamalarını birleş-tirmektedir. Hükümet ile işçi, işveren ve serbest meslek kuruluşları arasında gelir politikası konusunda danışma yöntemi getirilmektedir.

- Ücretler Konusunda Gelişmeler

1977 yılında ücretler konusunda Hollanda Hükümeti bazı önlemler almak zorunda kalmıştır. Bunların arasında, ücretlerin dondurulması ile ücret-ler yasasının bazı maddelerinin geçici olarak uygulamadan kaldırılmasını sayabiliriz. Ulusal düzeyde işçi ve işveren kuruluşlarının bir araya ./.

(1) - Avrupa Konseyi Sosyal Politika Bülteni, 118 No.lu TÜRK-İŞ Yayını olarak bastırılmış ve dağıtılmıştır.

gelmesiyle alınan bu kararlar gereğince, ücret artışları ile fiyat artışları arasında belirli bir oran sağlanmıştır. Böylelikle 1977 yılı içinde ücret-fiyat artışları dengelenebilmiştir. Ancak, 1978 yılı içinde işverenlerin sosyal sigorta primlerinde bir ölçüde azaltma yapılarak, ekonomik baskı hafifletilmiştir. Bu nedenle, ücret artışlarının % 8 olarak sınırlandırılacağı beklenilmektedir. 1977 yılında bu sınır % 2.5 olmuştur.

- Asgari Ücretler

1 Ocak 1977 tarihinden geçerli olarak asgari ücretler % 4.6 oranında artırılmıştır. Bu karardan önce, 1976 Kasım ve Aralık ayları içinde asgari ücretlere her ay 30 Hollanda Gulden'i ilave edilmiştir. Bu konudaki gelişmeleri şu şekilde belirliyebiliriz:

23 Yaşından Yukarı İşçiler İçin Asgari Ücret

<u>Tarihi</u>	<u>Aylık Asgari Ücret</u>
1.7.1976	1470.30 Hollanda Guldeni
1.11.1976	1500.20 Hollanda Guldeni
1.1.1977	1537.90 Hollanda Guldeni
1.7.1977	1591.20 Hollanda Guldeni

1976 yıllarında yapılan ayarlama ile, 193 bin genç ve 30 bin yetişkin işçiye 78 milyon Hollanda Guldeni ek ödeme yapılmıştır.

- Eşit Ücret

1976 yılında Sosyal İşler Bakanlığı Ücretler Genel Müdürlüğü'ne bağlı iş müfettişleri kanalıyla 899 işyerinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırma, özellikle kadın-erkek ücret eşitliği konusunu ele almıştır. Araştırma sonucu, 790 işyerinde aynı işi yapan erkek ve kadın işçiler arasında, kadınların ortalama % 2 daha az ücret aldıkları görülmüştür. Ayrıca, işin niteliği bakımından bu işyerlerindeki işlemler 8 meslek dalına ayrılmıştır. Sonuca göre, kadın işçilerin bu meslek dallarındaki dağılımı erkek işçilere oranla daha kısıtlı olmaktadır. En alt kademedeki iki meslek dalında kadınların daha fazla olduğu belirlenirken, üst kademelere doğru kadın işçilerin gittikçe azaldığı görülmüştür. En üst 3 kademede çok az sayıda kadın işçinin bulunduğu belirlenmiştir. Ancak, Eşit Ücret Komisyonu'na bu konuda çok az sayıda başvurunun yapıldığı belirlenmiştir. Bu nedenle Hollanda'da genel olarak eşit iş için eşit ücretin ödendiği söylenebilir.

./..

- Çeşitli Kuruluşlarda Baskı Gruplarının Temsil Edilmeleri

1976 yılında çeşitli sivil ve yerel kuruluşlarda baskı gruplarının temsil edilmeleri konusundaki araştırma sonuçlanmıştır. Bu tür kuruluşların genellikle Hükümet politikasını etkileyici danışma ve baki görevlerini yerine getirdikleri göz önüne alınarak, yasal yollardan baskı gruplarının değişik kuruluşlarda temsil edilmelerinin sağlanması düşünülmektedir. Sosyo-Ekonomik Konsey çerçevesinde oluşturulan bir çalışma grubu, yasa tasarısının hazırlıklarına başlamıştır.

İşsizliğe Karşı Önlemler

Yaşlı İşçiler bölümüne bakınız.

Ücretli Tatiller

İşten Çıkarma bölümüne bakınız.

İş Emniyeti Kuralları

1) 4 Ocak 1977 tarihinde yayınlanan Kraliyet Kararnamesi ile, işyerlerinde uygulanacak iş emniyeti kuralları yeniden düzenlenmiştir. Teknolojik gelişmelerin ve uygulamadan doğan aksaklıkların etkisi ile yapılan yeni düzenlemenin ana hatları şu şekildedir:

- a. Mevcut gün ışığı kurallarının kapsamı genişletilmiş ve işyerlerinin dışarıya bakan pencereleri konusunda yeni düzenleme yapılmıştır.
- b. Malzeme kaldırma araç ve gereçleri ile, ilgili işlemler yeniden düzenlenmiş ve bu tür araçların daha sık kontrolü sağlanmıştır.
- c. Tehlikeli maddelerin depolanması ve işlenmesi ile ilgili yeni uygulama getirilmiştir.
- d. Benzenin kullanılması kısıtlanmış ve yeni emniyet kurallarına bağlanmıştır.
- e. Tehlikeli ölçüdeki gürültü ile titreşime karşı yeni önlemler getirilmiştir.

2) 1 Nisan 1977 tarihinde asbestos ile ilgili kararname yürürlüğe konmuştur. Bu kararname ile mavi asbestosun kullanımı yasaklanmaktadır. Ayrıca, içinde asbestos bulunan maddeler ile ısıya, sese, korumaya yönelik tecrit işlemlerinin yapılamıyacağı belirtilmektedir. Belirli koşullarla beyaz asbestos işleyen işyerlerine yeni havalandırma yöntemlerinin konması zorunlu kılınmıştır. Bu şekilde asbestos tozlarının hava içine zehirli oranda katılmaları önlenecektir.

3) 18 Mayıs 1977 tarihinde iş kanununda yapılan bir değişiklik ile genç işçilerin özel korunmaları sağlanmıştır. Yürürlükteki iş emniyeti ve sağlık kurallarının genç işçilere uygulanması devam ederken, yeni yasaya göre, gençlere bu konularda bilgi verilmesi zorunlu kılınmaktadır. Çalışma hayatına ilk olarak atılacak genç işçilerin işyerlerinde bu konularda eğitim görmeleri ve gerekirse pratik çalışmalarda bulunmaları yasa gereği olmaktadır.

4) Çalışma Koşulları Yasası Değişiklik Tasarısı parlamentoya sunulmuş bulunmaktadır. Bu yasa gereğince, işyerlerindeki iş emniyeti, sağlık ve çalışma koşulları birleştirilerek yeni bir düzenlemeye gidilecektir. Yasanın gerekçesinde çalışma koşullarının işçilerin çıkarlarına uygun olarak sağlık ve emniyet açısından düzeltileceği belirtilmektedir. Ayrıca, çalışma ortamı ve çevresi konusunda işverene yükümlülükler getirilmektedir. Her işveren, kendisine ait işyerlerinde genel bir iş emniyeti politikası belirliyecek ve kurulacak ortak komiteler kanalıyla bunu uyguluyacaktır. Tehlikeli maddeler işleyen işverenler ise, bu politikanın ışığı altında bir "iş emniyeti planı" hazırlıyacaklardır. Yıllık hazırlanacak bu plan gereğince, işyerlerinde çalışanlara eğitim verilecek ve ayrıca o işyerindeki iş kazaları ve meslek hastalıkları konusunda kayıt tutulacaktır. Bu arada, çalışanların iş emniyeti kurallarına uymaya dikkat etmeleri gerektiği belirtilmektedir. Yasa tasarısı ilke olarak emniyet ve sağlık koşullarının işveren ve işçilerin ortak sorumluluğu olduğunu belirtmektedir. Yetkili kuruluşlar ise, yasalar ile belirlenen kuralların uygulamasını sağlamak ve denetlemekle yükümlü kılınmıştır. Bazı şirketlerin yasa gereğince, "İş Emniyeti ve Sağlık Uzmanı" istihdam etmeleri zorunlu olmaktadır. Ayrıca, Çalışma Konseyi'ne ek olarak işçi-işveren-ilgili kuruluşlar temsilcilerinden oluşan bir danışma kurulunun meydana getirilmesi öngörülmektedir.

5) 1934 tarihli İş Emniyeti Yasası'nı tamamen yenileyen bir yasa tasarısı alt meclise sunulmuştur. Öncelik ve ivedilikle görülecek olan tasarısı, tüm emniyet kurallarının günün koşullarına uydurulmasını amaçlamaktadır. Ayrıca, kimya işkolundaki son gelişmeler göz önüne alınarak, yasa tasarısına "Tehlikeli Maddeler ve İşlemler" bölümü eklenmiştir. Yasada ayrıca, tüm işyerlerinin bildiride bulunmaları zorunlu kılınmaktadır. Bu bildirilerde şu noktalara yer verilecektir:

- Şirketin tüm işlemlerinin tarifi ve kullandığı ham maddeler,
- İşlemlerin veya işlenen maddelerin doğurabileceği tehlikeler konusunda bilgi,
- İşyerinde çalışanların emniyetine ve sağlığına etki edebilecek hususların listesi,
- Teknik ve idari açıdan işyerinde uygulanması düşünülen emniyet ve sağlık yöntemleri,

Bu rapor gereğince, işyerleri ile yetkili kuruluşlar arasında gerekli sibirliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu bölüm konusunda daha geniş bilgi aşağıdaki adresten alınabilir:

Çalışma Genel Müdürlüğü, Posta Kutusu 69 Voorburg / HOLLANDA

Eğitim izni

Birleşmiş Milletler Çalışma Örgütü (ILO) tarafından kabul edilen "ücretli eğitim izni" konusundaki 140 No.lu Sözleşmenin ışığı altında Hollanda Hükümeti her işçiye ücretli eğitim izni sağlanması konusunda çalışmalara başlamıştır. Bu izinler, genel istihdam koşullarının geliştirilmesini amaçlamaktadır. Hükümet, bu konuda yasal bir düzenleme getirme görüşündedir. Yasa tasarısının hazırlıklarına işçi ve işveren kuruluşları temsilcileri davet edilmiş bulunmaktadır.

İşçi Sendikaları

Ortak Çalışma Komiteleri bölümüne bakınız.

Sakat ve Akıl Hastalarına Yardım

Sosyal Güvenlik - Malûllük Aylığı bölümüne bakınız.

Aile Yardımları

Sosyal Güvenlik - Malûllük Aylığı bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Sigortası

Sosyal Güvenlik - Malûllük Aylığı bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Malûllük Aylığı

Bu bölümde Hollanda'daki son gelişmeleri şu şekilde sıralıyabiliriz:

- İş görememezlik sigortası

1 Temmuz 1967 tarihinde uzun süre iş göremeyecek kişilerin mali açıdan desteklenmeleri sigorta kapsamına alınmıştır. Hastalık ödenekleri süresi 52 haftaya (1 yıl) çıkarılmıştır. Ancak, çeşitli nedenlerle iş göremeyecek durumda olanlar tavan ücretin % 80'ine kadar bir ödenek alabilmektedir. Yeni uygulama tüm Hollanda nüfusunu kapsamaktadır. Bu nedenle, Hollanda vatandaşı olanlar ile, Hollanda'da kanuni yollardan çalışan tüm yabancılar uygulama kapsamına alınmıştır. Uygulamaya göre, 17 yaşına giren herkes iş göremez durumda ise, 52 haftalık hastalık ödeneğinden sonra bu ödemedен yararlanmaktadır. Ancak, iş görme yeteneğinin % 25 inin altında bir bölümünü kaybedenler uygulama kapsamı içine girmektedir. Evli kadınlar bugün için uygulama dışı bırakılmıştır. Ancak, dul kadınlar belirli ödemelerden yararlanmaktadır. Yapılan bu uygulamaya bir açıdan malûllük aylığı da denebilir. Uygulama, şu tabloya göre yapılmaktadır :

Çalışma Yeteneği
Kayıp Oranı (%)

25 - 35
35 - 45
45 - 55
55 - 65
65 - 80
80 in üzerinde

Aylık Ücretin Yüzdesi
Olarak Verilecek Ödenek

Aylığının % 20 si

" % 30 u

" % 40 ı

" % 50 si

" % 65 i

" % 80 i

./..

Yeni genel iş görememezlik sigorta uygulamasındaki aylığın % 80 i olarak belirlenen tavan, aynı zamanda yaşlılık aylığı tavanı olmaktadır. Sosyal sigortalar uygulaması çerçevesinde iş görememezlik ve malûllük sigorta dallarında kapsam içinde bulunan işçilerin bu uygulama ile bir ilgileri olmamaktadır. Ancak, her iki uygulama altında yapılacak ödemelerin tavanı aylığın % 80 i olarak belirlenmiştir. Uygulama genellikle serbest meslek sahibi ve doğuştan veya genç yaşta sakat kalanları kapsamaktadır. Hollanda Hükümeti, genel sosyal güvenliğin devletin görevi olduğu ilkesinden hareketle, bu uygulamanın tüm ülkeyi kapsamasını karar altına almıştır.

Yeni uygulama aynı zamanda aylık sigorta ödemelerinin % 7 si tutarında yılda ek bir tatil ödeneği verilmesini getirmiş bulunmaktadır. Uygulamanın finansmanı yararlanacakların ödedikleri primlerin yanı sıra, devlet bütçesinden yapılan katkılarla yürütülmektedir. Bugün için yararlanacakların katkısı aylık ücretlerinin % 1.9 u olarak belirlenmiştir. Ayrıca, aylık ödemelerin hesaplanması indekslere bağlanmış olup, her 6 ayda bir yeniden gözden geçirilmektedir. Bu yasanın yürürlüğe girmesi ile aile ödenekleri, aile yardımları ve yetimlere yapılan yardımlar ile sakat ve akıl hastalarına yapılan yardımlar yeniden düzenlenmiştir.

- Ödeneklerde Yeni Uygulamalar

Sosyal Sigorta Yasaları gereğince, yapılan ödenekler her yılın 1 Ocak'ı ve 1 Temmuz'u olmak üzere 6 ayda bir yıllık ücret indekslerine göre ayarlanmaktadır. 1976 yılında getirilen yasal uygulama ile yaşlılık ödenekleri, dul ve yetim ödenekleri ile sakat ve akıl hastalarına yapılan ödenekler ile aile yardımları yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, asgari ücretin yükselmesi ile ücret indeks sistemindeki değişiklikler dikkate alınmıştır. Buna göre, 1 Temmuz 1977 tarihinden sonra yapılan çeşitli ödemeleri şu şekilde belirliyebiliriz:

Yaşlılık Aylıkları :

Bekarlar için	yılda	9972 Gulden
Evliler için	"	14592 Gulden
Dul ve Yetim Ödenekleri		
18 yaşından aşağı çocuksuz dul		9972 Gulden
18 yaşından küçük çocuklu dul		14592 Gulden
10 yaşına kadar yetimler		3222 Gulden

10 - 16 yaş arası yetimler	yılda	4740 Gulden
16 - 27 yaş arası yetimler	"	6180 Gulden

Çocuk Yardımları

İlk Çocuk	her üç ayda	164.58 Gulden
2 nci ve 3 ncü çocuk için "	" "	318.24 Gulden
4 ncü ve 5 nci çocuk için "	" "	425.10 Gulden
6 nci ve 7 nci çocuk için "	" "	470.34 Gulden
8 nci ve daha sonra her çocuk için "		520.26 Gulden

1 Hollanda Guldeni yaklaşık 15 TL. olmaktadır.

Diğer taraftan, hastalık sigortası ödenekleri ile işsizlik sigortası ödeneklerinin tabanı asgari ücret ile aynı düzeye getirilmiştir. Kısa ve Uzun İşsizlik Sigortası Yasası gereğince ödenen aile yardımları, 96 Gulden'den 103 Gulden'e yükseltilmiştir. Ayrıca, işsizlik sigortasının tavanı aylığın % 80 i ile sınırlandırılmıştır.

Sosyal Güvenlik - Dul ve Yetim Ödenekleri

Sosyal Güvenlik - Malullük Aylığı bölümüne bakınız.

İNGİLTERE

Sosyal Politika

1976 yılında çıkarılan Irk Ayırımı Yasası, ırk ayrıcalığı konusundaki önlemleri 1975 Cinsiyet Ayrıcalığı Yasası ile aynı düzeye getirmiştir. Her iki yasanın uygulanmasına göre, istihdam, okul içi eğitim, öğrenim, konut, olanaklar ve hizmetler bakımından ırk ve cinsiyete göre ayrıcalık yasa dışı sayılmaktadır. Bu konudaki başvurular, medeni ve iş mahkemelerine yapılabilmektedir. Ayrıca, her iki yasa gereğince oluşturulan Ulusal Eşit Olanaklar Komisyonu, diğer sahalarda da eşit olanakların tanınması için çalışmalar yapmaktadır.

Göçmen Sorunları

1971 tarihli Göçmen Yasası, İngiltere'ye yasal olmayan yollardan girmiş kişilerin tutuklanmasını veya sınır dışı edilmesini öngörmektedir. Ayrıca, yasa gereğince, kanunsuz olarak İngiltere'ye giren kişilere yanında bulunanlara ağır para cezaları ile 7 yıla kadar hapis cezası getirmektedir. Ayrıca, yasada belirtilen durumlarda kanunsuz giriş sırasında kullanılan kara, deniz ve hava taşıt araçlarına el konması mümkün olmaktadır. Ayrıca, yasa gereğince, İngiliz Muhaceret Bürosu ile diğer ülkelerin yetkili kuruluşları arasında sıkı bir işbirliği sağlanmıştır. Bunun sonucu olarak İngiltere'ye yasa dışı giriş yapacak grupların önlenmesi sağlanmaktadır.

Genç İşçiler

Genç işçiler sorunları ile ilgili uygulamaya konan çeşitli programlar 16-18 yaşları arasındaki işsiz gençlere çeşitli yardımların sağlanmasını amaçlamaktadır. Özellikle 6 haftadan daha fazla işsiz kalan gençler için bazı önlemler getirilmiştir. Bu alanda işe hazırlık, kısa dönemli mesleki eğitim ile istihdam olanaklarının gençlere duyurulması programları sayılabilir. Ayrıca, hükümet, işyerlerine olanaklar sağlayarak gençlerin iş başında eğitim görmelerini ve aynı zamanda belirli bir gelir elde etmelerini sağlamaktadır. Genç işçiler en çok bir yıl süre ile bu tür programlardan yararlanmaktadır. Program süresince kendilerine haftada 18 İngiliz Lirası ödeme yapılmaktadır. (Yaklaşık 1800 TL.) Programdan yılda

235 bin gencin yararlanacağı hesaplanmıştır. Ayrıca, programı yönetmek ve yürütmek için bir yıl içinde 8 bin yetişkin uzmanayeni istihdam olanakları sağlanacağı belirtilmektedir. Bu program çerçevesinde işe yerleştirilen ancak yeterli gelir elde edemeyen gençlere haftada 10 İngiliz Lirası ek ödenek verilmektedir. Bu ödenek, en çok 26 hafta süre ile verilmektedir. Diğer taraftan, 6 aydan çok işsiz kalan gençleri işe alan işverenlere, devlet, ücretlerinin 1/4 ü oranında katkıda bulunmaktadır. İşverenlere yapılan bu mali yardım, 31 Mart 1978 tarihinde sona erecektir.

Sakat ve Malül İşçiler

Ekonomik güçlükler nedeniyle işsizliğin yaygın olduğu sakat ve malüller arasında istihdam olanaklarının artırılması için bir program uygulamaya konmuştur. Buna göre, işverenlere 6 hafta süre ile, işe aldıkları her sakat ve malül işçi için haftada 30 İngiliz Lirası ödenmektedir. Sürenin kısıtlı tutulması sakat ve malül işçilerin işe uyumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır. Bu program, bugünkü aşamada deneysel olarak yürütülmekte olup, sonuçlarına göre İngiliz Hükümeti daha yaygın ve uzun süreli bir programı uygulamaya koymayı düşünmektedir.

İşsizliğe Karşı Önlemler

Hükümetin uygulamakta olduğu genel ekonomik önlemler çerçevesinde küçük imalathanelere istihdam olanaklarını artırmak için devlet bütçesinden ödeme yapılmaktadır. 50 işçiden az çalıştıran işyerlerinde Mart-aralık 1977 süresi içinde işe alacakları her işçi için haftada 20 İngiliz Lirası ödenmektedir. Ayrıca, yasal emeklilik yaşına bir sene kalmış kişilerin isteğe bağlı olarak işten ayrılmaları halinde, kendilerine, normal emeklilik ödeneklerine ek olarak haftada net 26.5 İngiliz Lirası ödeme yapılmaktadır. Bu programdan yararlanmak için son başvuru tarihi 31 Mart 1978 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, bu şekilde işten ayrılan yaşlı işçilerin yerine, işverenlerin, iş bulma bürolarına kayıtlı kişileri iş almaları zorunlu kılınmıştır.

Diğer taraftan, Geçici İstihdam Programı çerçevesinde yılda 25 bin işsiz yetişkine geçici istihdam olanakları sağlanması öngörülmektedir. ./..

Bu konuda projeler yerel yönetim, hayır kurumları ile özel işverenler tarafından uygulanabilmektedir. Projelere devletin mali katkıda bulunması için yüksek işsizliğin bulunduğu bölgelerde olması, enek-yoğun yöntem uygulaması ve çevreye yararlı olması koşulu aranmaktadır.

Genç Suçlular

Mayıs 1976 içinde, 1969 tarihli "Çocuklar ve Gençler Yasası" uygulaması konusunda hazırlanan bir rapor hükümete sunulmuştur. Bu rapor gereğince, çocuk ve genç suçluların hapis cezaları kaldırılacaktır. Deneysel olarak yapılan bir uygulama, 14 yaşına kadar olan suçlu kız çocukları için bu cezayı belirli koşullarla kaldırmaktadır. Hapis cezaları ancak ağır suçlar için verilmektedir. Diğer taraftan, 1977 tarihinden, ceza yasasında yapılan bir değişiklik ile, suç işleyen çocukların topluma yeniden kazandırılması için uymaları gerekli konular belirlenmiştir. Buna göre, suçlu bir çocuk veya genç, bir nezaretçiye teslim edilmektedir. Nezaretçi kişi, aile veya bir kuruluş olabilmektedir. Suçlu çocuğun nezaretçinin tavsiye ve önerilerine uyması zorunlu kılınmıştır. Uymaması halinde, mahkemeler suçlu çocuğa diğer yöntemleri uyuluyabilmektedir. Bu yöntemler arasında çocuğun ıslahhaneye gönderilmesi veya erkek ise mesleki eğitim merkezine tutuklu olarak devamı sayılabilir. Diğer taraftan, suçlu çocuklar ile ailesi arasındaki ilişkileri düzenlemek amacıyla mahkemelerin suçlu çocuklara para cezası hükmetmeleri öngörülmektedir. Bu tür cezalar suçlu çocuğun ailesinden tahsil edilmektedir. Ayrıca, suçlu çocukların topluma uyumlarını sağlamak için eğitim görmeleri zorunlu kılınmaktadır. Konferanslar ve seminerler şeklinde uygulanan bu pilot projeden Londra ve çevresinde olumlu sonuçlar alınmıştır. Bu konuda hükümet, çok kapsamlı çocuk ve genç uyum merkezini 1977 yılı sonunda Birmingham şehrinde açmış bulunmaktadır.

Evlat Edinme

1975 tarihli Çocuk Yasası, hükümetin evlat edinme velayet ve çocuk bakımı konusundaki temel ilkelerini belirtmektedir. Bu konuda, evlat edinme ile ilgili yerel yönetimlerin görev ve yetkileri artırılmaktadır. Evlat edinilmede çocuğun bakımı ve çıkarları yeni uygulamada ön plana alınmıştır. Çocuğun yaşı ve olgunluk derecesine göre kendi arzuları ve hisleri dikkate alınmaktadır. Ayrıca, çocuk bakımı konusunda yerel ./..

yönetimlerin görev ve yetkileri artırılmaktadır. Buna göre, 6 aydan fazla yerel yönetimlerin uhdesi altında bakım gören çocukların evlat edinme yoluyla bir anda ilişkilerinin bakıldıkları kuruluşlarla kesilmesi önlenmektedir. 5 yıl süre ile çocuklara bakan kişi ve kuruluşların evlat edinme öncelikle hakları olduğu belirtilmiştir. Bu konuda uygulamaya Maria Colwel olayı neden olmuştur. Uzun süre İngiltere kamuoyunu ve yargı organlarını meşgul eden bu davada, isteğine aykırı olarak Maria Colwel annesinin bakımına verilmiş ve daha sonra üvey babası tarafından dövülerek öldürülmüştür.

Bu nedenle mahkemeler çocuğun yaş ve olgunluk derecesine göre, kendi isteğine önem vermeye başlamışlardır. Evlat edecek kişilerin yaşı, medeni durumu, gelir düzeyi ile tüm yaşam boyunca geçmişleri sıkı bir şekilde incelenmektedir. Diğer taraftan, evlat edinilen kişinin 18 yaşına gelmesi halinde, eski aile ismini seçme hakkı tanınmıştır.

Ulusal Konut Politikası

1977 tarihli Ulusal Konut Yasası, İngiltere ve Galler Bölgesinde 1 Aralık 1977 de, İskoçya'da ise, 1 Nisan 1978 tarihinde yürürlüğe girecektir. Yasa gereğince, evsiz kişilere geçici konut sağlanması hükmü kaldırılmakta ve bu konuda ulusal mesken kuruluşlarının görevli ve sorumlu olmaları hükmü getirilmektedir. Kamuya ait konutlardan yararlanmak için belirli gruplara öncelik tanınmaktadır. Bu alanda yaşlıları, küçük çocukları ve dar gelirliileri sayabiliriz. Ulusal mesken kuruluşları, hazırlıyacakları bir program çerçevesinde öncelikle bu gruplara konut sağlayacaklardır. Kademeli olarak uygulanacak program çerçevesinde, diğer gruplara da konut sağlanması programlanacaktır.

Ulusal Sigorta

Ulusal sigorta uygulaması çerçevesinde 1976 ve 1977 yıllarında sınıai hastalıklar listesine bazı ilaveler yapılmıştır. Buna göre, Viral Hepatitis sınıai hastalıklara eklenmiştir. Özellikle, bu hastaların bakımında çalışan kişilerin hastalığa yakalanmaları sonucu ortaya çıkan sağlık sorununu çözmek amacıyla, 49 No.lu Genelge ile Viral Hepatitis listeye eklenmiştir. Diğer taraftan, karaciğer kanserinin bir türü olan Angiosarcoma ile, parmak uçlarının hastalığı niteliğindeki ./..

Osteolyisis aynı listeye eklenmiştir. Özellikle, suni deri ve klor pulverize işyerlerinde çalışanlarda görülen osteolysis parmak uçlarının erimesine ve parmak kemiklerinin yumuşayarak deforme olmasına neden olmaktadır. Diğer taraftan, listede bulunmayan bazı hastalıklar nedeni ile çalışanların mahkemelere başvurmaları yasallaştırılmıştır.

Meslekleri nedeniyle çalışma yeteneklerini belirli süre içinde yitirdikleri belirlenen işçilere 15 Kasım 1976 tarihinden itibaren ek bir ödenek verilmesi öngörülmektedir. Bu ödeneğin miktarı, genel sosyal sigorta ödeneklerine göre hesaplanmaktadır. Geçmiş uygulamada bu tür ödenekler çalışma yeteneklerini kaybetme oranlarına göre hesaplanmakta idi.

Bu konuda, Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Aylığı bölümüne bakınız.

Sosyal Yardımlar

15 Kasım 1976 tarihinde çeşitli yasalarda sağlanan sosyal yardımlar birleştirilmiştir. Geçici nitelikteki bu uygulama, 1977 yılı Kasım ayına kadar deneysel olarak yapılacaktır. Uygulamadan elde edilecek sonuçlara göre, yasanın yeni bir düzenleme getirmesi öngörülmektedir.

Sakat ve Akıl Hastalarına Yardımlar

Sakat ve akıl hastalarının gereksinimleri konusunda kamu oyunun oluşturulması için hükümet büyük bir çaba sarfetmektedir. Şubat ve Mayıs 1976 da bu konuda ulusal seminer ve konferanslar düzenlenmiştir. Sakat ve akıl hastalarına yeterli yardımın yapılması için kamu oyunun oluşturulması çalışmalarından sonra bazı yasal düzenlemeler yapılacaktır.

Akıl Hastalarına Yardımlar

Sosyal Güvenlik - Sağlık sigortası bölümüne bakınız.

Aile Yardımları

1977 yılı Nisan ayında aile ve çocuk yardımlarını birleştiren yeni bir düzenleme uygulamaya konmuştur. Buna göre, ilk çocuk için haftada 1 İngiliz Lirası vergiden muaf yardım yapılmaktadır. Diğer çocuklar için ./..

bu yardım haftada 1.5 İngiliz Lirası olmaktadır. Aile yardımları bu düzenleme ile ortadan kaldırılarak, çocuk yardımları şekline dönüştürülmüştür.

Yaşlılara Yardımlar

Kasım 1976 da Sosyal Hizmetler Bakanlığı "İyi Komşuluk" kampanyasını başlatmıştır. Bu kampanya çerçevesinde, yaşlı komşulara gerekli pratik yardımların yapılması öngörülmektedir. Çeşitli kuruluşlar, işçi sendikaları, kiliseler ve yerel yönetimler bu kampanyaya olumlu şekilde katılmış ve yaşlı komşularına yardım konusunda toplumu uyarmıştır. Diğer taraftan, hükümet, ulusal ve yerel yaşlılara yardım programlarının birleştirilerek tek elden yürütülmesi için çalışmalara başlamıştır.

Huzur Evleri

1977 yılı Temmuz ayında Sağlık ve Sosyal Yardım Genel Müdürlüğü, "Yaşlılar Huzur Evleri ve Bakınları" konusunda tüm yerel kuruluşlarına bir genelge göndermiştir. Bu genelgeye göre, sağlık kuruluşlarında yaşlılara sağlanacak bakım hizmetleri ile resmi ve özel huzur evlerinin sağlayacakları asgari normlar belirlenmektedir.

Çocuklara Yardım

Karı ve koca arasında şiddet hareketlerinin çocuklar üzerindeki etkilerini araştırmak üzere kurulan bir komite, Haziran 1977 de raporunu yayınlamıştır. Rapor gereğince, hükümete, yerel yönetimlere ve sağlık kuruluşlarına aile kavgaları nedeniyle çocuklara zarar verilmemesi için çeşitli görev ve yükümlülükler getirilmektedir. Diğer taraftan, 1976 yılı Ocak ayında Sağlık Bakanının başkanlığında toplanan bir konferans kısıtlı olanaklar çerçevesinde günlük çocuk bakımı hizmetlerinin ne şekilde yürütüleceğini tartışmıştır. Bu konuda tüm hükümet, yerel yönetim, ilgili kuruluşlar ile sağlık organlarının özellikle 5 yaşına kadar olan çocuklara günlük bakım için öncelik tanınmaları bir genelge ile duyurulmuştur.

Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama

1 Ocak 1976 ile 1 Eylül 1977 arasında genel sosyal sigorta uygulamasında işçi-işveren katkıları ile yapılan çeşitli ödemelerde genel bir artış görülmüştür. Bu artışlar, genel ekonomik duruma göre ayarlanmıştır.

Sosyal Güvenlik - İş Kazası Sigortası

Ulusal Sigorta bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası

Temmuz 1976 da yürürlüğe konan bir uygulama ile 16 yaş ile emeklilik yaşı arasında olupda, sakat bir akrabasına bakmakta olan erkekler ile bekar kadınlara "Bakım Ödeneği" verilmesi öngörülmüştür. Bakıcı ile bakılan arasındaki ilişkiler bir tüzük ile düzenlenmektedir. 1 Ocak 1976 da getirilen bir uygulama ile 5 yaş ile emeklilik yaşı arasında (kadın için 60, erkek için 65) bulunan ve sürekli veya bir yıl süre ile yürüyemeyecek bulunan kişilere bir "dolaşım ödeneği" verilmesi öngörülmektedir. Bu uygulama, kademeli olarak yaş gruplarına göre gerçekleştirilmektedir. Bugün için, 5-53 yaş grupları ödemeden yararlanmaktadır. Diğer taraftan, isteğe bağlı olarak mali yardım yerine üç tekerlekli bir ulaşım aracının sağlanması mümkündür. Diğer taraftan, bu ödeneğin üvey anne ve babalar tarafından bakılan sakat çocuklara da ödenmesi olanak dahilindedir. Eski uygulamada bu ödenek ancak anne veya babası ile bir arada oturan çocuklara verilmekte idi.

Sosyal Güvenlik - Yaşlılık ve Emeklilik Sigortası

1976 ve 1977 yıllarında, Nisan 1978 de yürürlüğe girecek yeni yaşlılık ve emeklilik sigortası konusunda hükümet çalışmaları sürdürülmüştür. Yeni çalışmalar çerçevesinde enflasyona karşı güvence altına alınmış ve herkesin belirli ölçüde yararlanabileceği bir uygulama getirilecektir.

Uygulanaya göre, emeklilik ödenekleri temel ödemeler ve ek ödemeler olmak üzere iki kısımda yapılacaktır.

./..

Temel ödemeler bugünkü esaslara göre, haftada 15.30 İngiliz Lirası olarak yapılacaktır.

Ek ödemeler ise, Nisan 1978 den başlamak üzere 20 yıllık süre içinde her yıl kademeli olarak artırılabacaktır. Buna göre, yıllık gelirinin % 1.25 oranında yaşlı ve emeklilere her yıl ek ödeme yapılacaktır. Genel uygulama çerçevesinde dul, malül ve sakatların ödenekleri de orantılı olarak artırılabacaktır. Diğer taraftan, bu sistem altında kadın-erkek eşitliği sağlanmış olmaktadır. Enflasyona karşı yapılan emeklilik ödeneklerinin güvence altına alınması devletin görevi olmaktadır. Yeni sistem altında yararlanacakların katkıları kazançlara orantılı olarak belirlenmiştir. İşverenler için prim oranı % 10.75 den % 12 ye çıkarılmaktadır. İşçilerin primleri ise % 5.75 den % 6.5 e çıkarılmaktadır. Diğer taraftan, genel vergi yasaları çerçevesinde işverenlere % 2 oranında yeni bir sosyal sigorta vergisi getirilmektedir. Bu vergiden elde edilen kaynaklar ek ödeneklerin finansmanı için kullanılacaktır.

Sosyal Güvenlik - Malüllük Aylığı

Sosyal Güvenlik - Yaşlılık ve Emeklilik Sigortası bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Dul ve Yetimler

Sosyal Güvenlik - Yaşlılık ve Emeklilik Sigortası bölümüne bakınız.

Kadın Hakları

Sosyal Politika bölümüne bakınız.

İRLANDA

Genç İşçiler

5 Temmuz 1977 tarihinde Genç İşçilerin İstihdam Yasası yürürlüğe girmiştir. Bu yasa, özellikle 18 yaşından aşağı gençlerin çalışma hayatında korunmalarını amaçlamaktadır. Genel olarak zorunlu okul yaşı olan 15 e kadar gençlerin çalıştırılmalarını yasaklamaktadır. Ancak, 14 ve 15 yaşlarındaki gençlerin "Hafif Sanayi Dışı İşlerde" çalıştırılmalarına izin vermektedir. Bu tür işlerin gençlerin, okumalarına, bedeni ve ruhsal gelişmelerine engel olmaması gereklidir. Yasa ayrıca, 15-18 yaş grupları arasındaki gençlerin çalışma saatlerini ve zorunlu dinlenme sürelerini belirlemektedir.

Kadın İşçiler

1 Haziran 1977 tarihinde İstihdamda Eşitlik Yasası yürürlüğe girmiştir. Bu yasa, 1975 tarihli İstihdamda Ayrıcalık Yasasını değiştirmektedir. Yasa gereğince, kurulun İstihdamda Eşitlik Kurumu, genel olarak kadın-erkek işçiler arasındaki eşitliği sağlayıcı çalışmalarda bulunacak ve özellikle kadınlara eşit istihdam olanakları sağlayacaktır. Bu Kurum aynı zamanda yasanın uygulanması konusunda belirli aralıklarla raporlar hazırlıyarak hükümete sunacaktır. Ayrıcalığı körükleyen iş ilanlarının yasaklanması konusunda Kurum yetkili kılınmıştır. Kurumun yönetimi tarafsız bir başkanın idaresinde işçi, işveren ve kadın kuruluşlarının eşit sayıdaki temsilcilerinden oluşmaktadır. Bugün için her kesim üçer üye belirlemektedir.

İşten Çıkarma

9 Mayıs 1977 tarihinde yürürlüğe giren Haksız İşten Çıkarma Yasası, sınai ilişkilere yeni bir düzenlemeyi getirmiştir. Yasa gereğince, işten çıkarma konularında takip edilecek yöntemler belirlenmiştir. Ayrıca haksız işten çıkarılma ile ilgili olarak işçi veya üyesi olduğu sendika, mahkemelere başvurabilmektedir. Özellikle sendikal teşkilatlanma hakkını koruyan yasanın bir hükmü gereğince, sendikal çalışmalar nedeniyle işten çıkarılma yasaklanmaktadır. Ayrıca, ırk, renk, dini ve siyasi inanç

gibi nedenlerle işten çıkarılma haksız bir işlen olarak kabul edilmiştir.

Haksız olarak işten çıkartıldığını mahkeme ile tevsik eden işçiye 104 haftalık ücretine kadar bir tazminat ödenebilmektedir. Diğer taraftan yasa, haksız işten çıkarılma nedeniyle İrlanda'da son yıllarda yapılan grevlerin ve bu grevler nedeniyle kaybolan işgücünün azaltılmasını amaçlamaktadır.

Yönetime Katılma

Kamu Kuruluşlarında İşçinin Yönetime Katılması Yasası, 29 Mart 1977 tarihinde parlamento tarafından kabul edilerek, 4 Nisan 1977 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Yasanın uygulanmasından doğan sonuçları önümüzdeki Bültenlerde vereceğiz.

Ücretler, Maaşlar ve Ödenekler

1976 yılında ulusal düzeyde işveren ve işçi kuruluşları arasında bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma çerçevesinde ücretler, maaşlar ve çeşitli yan ödenekler artırılmış, ayrıca, iş uyuşmazlıklarının barışçı yollardan çözülmesi için yöntemler getirilmiştir.

İşsizliğe Karşı Önlemler

Avrupa Ekonomik Topluluğunun 17 Şubat 1975 tarihinde yayınladığı ve üye ülkelerin uymaları gerekli toplu işten çıkartma, istihdamı koruma genelgesi gereğince, İrlanda'da çeşitli yasal düzenlemelere gidilmiştir. Bu düzenlemeler çerçevesinde toplu işten çıkartmalarda işverenlerin işçi temsilcileri ile danışma ve görüşmelerde bulunmaları zorunlu kılınmıştır. Ayrıca, işverenler işçi temsilcilerine işten çıkarma ile ilgili tüm bilgileri vermekle yükümlü kılınmıştır. Bir yasa hükmüne göre, işverenler toplu işten çıkarma kararlarını en az 30 gün önce Çalışma Bakanına bildirmek zorundadırlar. Bu süre içinde Bakanlık, işçi ve işveren kuruluşları ile ortaklaşa işten çıkarılacakların başka yerlere nakledilmeleri için gerekli önlemleri alacaktır.

Ücretli Tatiller

1973 tarihli Ücretli Tatiller Yasası uygulaması 1977 yılında yeniden düzenlenmiştir. İrlanda'daki resmi tatil sayısı 8'e çıkartılmış ve her yıl Ekim ayının son pazartesi günü işçilere ücretli tatil günü olarak verilmiştir. Ayrıca, bu kararname gereğince, tarım işçileri de ücretli tatil uygulaması kapsamına alınmıştır.

Çıraklık Uygulaması

Çıraklık Eğitim ve İstihdam Programı gereğince, yapı işkolunda ve servis işyerlerinde çıraklık için bir prim ödenmesi uygulaması getirilmiştir. Bu uygulama imalat işkolundaki çıraklara uygulanmaktadır.

Uygulamanın yönetimi Çalışma Bakanlığına ait olmaktadır. Buna göre, çırak eğitimi veren ve bu kişileri çalıştıran işyerlerine ilk iki yıllık uygulama için çırak başına haftada 10 İrlanda Lirası bir prim ödenmektedir. 2 yıldan sonra bu prim haftada 20 lirakay çıkartılmaktadır. Özellikle gençler ve çıraklar arasındaki işsizliğe bir çözüm yolu bulmak amacıyla getirilen bu uygulama, yapı ve hizmet sektörlerindeki kalifiye iş gücü açığını kapatmak, hem de genç işçilerin çalışma hayatına uyumlarını sağlamayı amaçlamaktadır. Programdan yararlanacak çırakların ise, işsiz olmaları veya işsiz çıraklar için açılan eğitim kurslarından birine devam etmesi gereklidir. Prim işverenlere, çırak işe aldıktan 4 hafta sonra ödenmeye başlanmaktadır. Bu şekilde ilk haftalar içinde çırak ile işveren arasındaki gerekli uyumun sağlanması amaçlanmıştır.

Buna benzer bir uygulama daha kısıtlı olarak imalat sektörü için uygulanmaktadır. Ancak, bu sektörde, çırak istihdam etmek isteyen işverenler Sanayi Kalkınma Bakanlığına başvurmaktadır. Bakanlık müfettişleri her işverenin durumunu inceliyerek, sonuca göre izin vermektedir. Bu uygulamanın amacı, sanayi sektöründe yetişkin işçi yerine daha düşük ücretle çırak çalıştırılmasının önlenmesi olmaktadır.

İş Uyuşmazlıkları

Ücretler, Maaşlar ve Ödenekler bölümüne bakınız.

./..

Sosyal Konutlar

Kasım 1976 da uygulamaya konan bir program gereğince, yerel yönetimlere veya kamuya ait meskenlerde oturan dar gelirliilerin, diledikleri takdirde bu meskenleri satın alabilmeleri için düşük faizli kredi sağlanmıştır. Program gereğince, özel sektöre ait meskenlerin de, belirli koşullar altında satın alınabilmesi mümkündür.

Buna göre, 30 yıl vadeli ve satış bedelinin % 98 ine kadar kredi sağlanmaktadır. Ancak, kredi tavanı 7.500 İrlanda Lirası olarak sınırlandırılmıştır. Bundan amaç, kamu ve özel sektörü sosyal konut yapımına özendir-mektir. İpotek ile garanti altına alınan kredinin geri ödenmesi kademeli olarak yapılmaktadır. Örneğin, keredi alan kişi ilk yıl 497 İrlanda Lirası, öderken, 10 neu yılda bu ödeme 965 lira olmaktadır. Bu şekilde konut sahibi olanların meskenlerini 14 yıl süre ile başkalarına devir veya satış yapmaları yasaklanmaktadır. Diğer taraftan, evlerini kendileri inşaa eden kişilere, başka bir konut sahibi olmamaları kaydıyla, 1000 İrlanda Lirası yardım yapılmaktadır. Bu şekilde yardımlar, belirli metre-karedeki evlere yapılmaktadır. Diğer taraftan, inşaa edilecek bu tür konutların ülkedeki geçerli normlara uygun olması gerekmektedir. Konut yardımı 26 Mayıs 1977 tarihinden itibaren ödenmektedir. Geçici bir hüküm gereğince, bu tarihte temel atmış olan kişilere de yardım verilmektedir.

Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama

Ekim 1976 da gelire bağlı ulusal emeklilik sistemi konusunda hazırlanan rapor yayınlanmıştır. Bu rapor, İrlanda'daki mevcut gelir düzeyi ile emeklilik ödenekleri arasındaki ilişkiyi ele almakta ve uygulamanın aksaklıklarını belirtmektedir. Raporun son bölümü ayrıca, sosyal ve ekonomik gelişmelerin ışığı altında aksaklıkların giderilmesi için çeşitli öneriler getirmektedir. Rapor üzerinde çeşitli kesimlerin ve özellikle işçi ile işveren kuruluşlarının görüşleri alındıktan sonra yeni bir emeklilik uygulamasına gidecektir. Diğer taraftan, Ekim 1976 da uzun vadeli sosyal sigorta ödenekleri % 5 oranında artırılmıştır. Ekonomik durum göz önüne alınarak Nisan 1977 de bu ödeneklere bir artış daha getirilmiştir. Kısa vadeli ödemeler % 10 artırılırken, uzun vadeli ödemelere % 5 bir ek daha yapılmıştır. 67 yaşından yukarı emeklilere, ./..

haftada 1 İrlanda Lirası ek ödenek verilmesi aynı tarihte uygulamaya konmuştur.

Emeklilere uygulanmakta olan ücretsiz seyahat, elektrik ve havagazı hizmetleri ile, televizyon ruhsatnameleri uygulaması malüllük aylığından yararlananlara da teşmil edilmiştir.

Nisan 1977 de uygulamaya konan diğer genel sosyal güvenlik uygulamalarını şu şekilde sıralıyabiliriz:

- Kör kişilere tanınan emeklilik hakkı, bu hak için gerekli süre kısaltılarak, genişletilmiştir.
- Dul, boşanmış ve kocası tarafından terk edilmiş kadınlara, ev hizmetleri ve çocuk bakımına yardımcı olmak üzere bir ödenek getirilmiştir. Diğer taraftan, bu tür kadınların çocukları için ödenmekte olan çocuk yardımları aynı oranda devam edecektir.
- Kadın işçilerin işsizlik sigortasından yararlanabilmeleri için gerekli prim ödeme süreleri, dul ve terk edilmiş kadınlar için 52 haftadan, 26 haftaya indirilmiştir.
- Temmuz 1977 de çocuk yardımları genel olarak artırılabacaktır.
- Ekim 1977 de emeklilik yaşı 67 den 66 ya indirilecektir.

Sosyal Güvenlik - Dul ve Yetimler

Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama bölümüne bakınız.

İSVEÇ

Göçler

1 Temmuz 1977 tarihinde Yabancılar Yasası tadil edilerek kaçak ve kanun dışı yollardan İsveç'e giriş sıkı koşullara bağlanmıştır. Buna göre, pasaportsuz veya gerekli izin olmadan İsveç'te yakalanan yabancılar bir hafta içinde hudut dışı edilecektir. Ayrıca, ülkeye ne zaman girdiği araştırılmadan, bu tür dökümanları bir hafta içinde temin edemiyen yabancılar da hudut dışı edilebilmektedir. Yabancıların hudut dışı kararı-na itiraz hakları vardır. İtiraz mercileri başvuruları bir hafta içinde karara bağlamakla yükümlü kılınmışlardır. Hudut dışı kararı, itiraz sü-resince askıda kalmaktadır. Kasım 1976 da İsveç Hükümeti, hudut kapıla-rından İsveç'e girenlerin daha sıkı kontrol edilmelerini istemiştir. Özellikle Danimarka ile İsveç arasındaki feribot seferleri ile, Norveç'ten karayolu ile gelenler bu kontrole tabi tutulmaktadır.

Yönetime Katılma

1 Ocak 1977 tarihinde yürürlüğe giren "Sınai Demokrasi Yasası", tüm eski yasa ve uygulamaları yürürlükten kaldırarak, işyerlerinin daha demokra-tik usullerle yönetilmesi esasını getirmiştir. Yasa gereğince, işyerin-deki işin yürütüm ve denetimi ile işveren kararlarına çalışanların daha geniş etki yapmaları yasal olarak sağlanmıştır. Yasa ile, işyerinde toplu sözleşme yapma yetkisine sahip işçi sendikası, işveren ile yönetime katılma konusunda görüşmeler yapacaktır. İşin yürütümü bakımından işçi-lere verilecek görevler ile işyeri çalışma tüzüklerinin ortaklaşa hazır-lanması öngörülmektedir. Diğer taraftan ücretler konusundaki uyumsuzluk-lar da yasa gereğince ortaklaşa çözümlenecektir. İşverenlerin sendikalara toplu pazarlık konusu yapılan hususlarda tüm bilgileri vermeleri yasa gereği olmaktadır. Bazı koşullar altında sendikaların veto hakkı bulun-maktadır.

Yasa, kamu ve özel sektörde eşit olarak uygulanmaktadır. Anca, kamu sek-töründe kamu çıkarları açısından işçilerin daha etkin olmalarını sağla-yan bazı uygulamalar yürürlükte kalmıştır.

Ücretli Tatiller

1 Ocak 1978 tarihinde yürürlüğe girecek olan Ücretli Tatiller Yasası Tadilatı, yasal yıllık izin süresini 5 haftaya çıkartmaktadır. Bir yıl çalışan kişilere uygulanacak tatil süresinin yanı sıra, tatil ücreti ödemesi de artırılmıştır. Ancak, çalıştığı yıl sayısına göre hesaplanacak bu ödeme yıllık gelirlerinin % 12 si tutarında olmaktadır.

Yasa ayrıca, yarı zamanlı işçilerin ücretli tatillerini büyük ölçüde genişletmekte ve düzenlemektedir. Yönetime katılma yasası çerçevesinde işçi ve işverenler arasındaki danışma ve işbirliğinin, ücretli izinlerinin ne zaman kullanılacağı sorununu çözümliyeceği beklenmektedir. Sosyal sigortalardan hastalık, iş görememezlik ve analık gibi nedenlerle alınan istirahat ve ödenekler, ücretli tatilleri etkilemeyecektir. Ayrıca, yıllık ücretli tatillerinin birer haftasını 5 yıl süre ile erteleme olanağı işçilere tanınmaktadır. Bu şekilde 5 yıl birer haftalık iznini biriktiren işçi, süre sonunda dilerse 10 haftaya kadar ücretli tatil yapabilmektedir.

İş Emniyeti Kuralları

1977 yılı Mayıs ayında Hükümet, Çalışma Ortamı ve Çevresi Yasa Tasarısı'nı İsveç Parlamentosuna sunmuştur. Bu tasarı, "iş emniyeti ve işçi sağlığı" konusundaki çeşitli yasa ve tüzüklerin yerini alacaktır. Kanunlaşması halinde tasarı, tüm işyerlerini ve çalışanları kapsamı içine alarak, ayrıca işyeri çevresi açısından önlemler getirecektir. Kimya işkolundaki gelişmelerin doğurduğu tehlikelere yasada geniş yer verilmiştir. İşçi ve işverenlerin çalışma ortamı ile iş emniyeti ve sağlık yöntemlerinin uygulanmasında işbirliği yapmaları öngörülmektedir. Ancak, emniyet, sağlık ve çevre korunması yöntemlerinin uygulanması işverenlere ait olmaktadır. İş emniyeti ve sağlık müfettişlerine daha geniş yetkiler tanınacaktır. İşçiler ise, kişisel olarak tehlikeli durumlarda işi bırakabilecek ve ustabaşısı veya İş Emniyeti, Sağlık Komitesi üyeleri ile görüşebilecektir. Çalışma koşulları ile iş emniyeti kuralları arasında bir ilişki tasarı ile getirilmektedir.

İSVİÇRE

Sosyal Güvenlik - İşsizlik Sigortası

Geçici işsizlik sigortası uygulaması, 1 Nisan 1977 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 5 yıl süre ile, uygulanacak olan bu geçici sistem sonucu, İsviçre Federal Hükümeti yeni işsizlik sigortası uygulamasını belirleyecektir. Uygulama gereğince, İsviçre'de çalışan yerli ve yabancı tüm kişilerin sigorta kapsamına alınması zorunludur. İşçi ve işveren primleri eşit olarak ödenmektedir. Bugün için taraflar, aylık ücretlerinin % 0.8 ini prim olarak ödenmektedir. İşsizlik sigortası ödeneklerinde ise, bir değişiklik getirilmemiştir. Buna göre, günde 127.5 İsviçre Frankı ödenek tavan olarak belirlenmiştir. Bir yıl içinde 150 günlük sigorta ödemesi yapılacaktır. Ancak, 55 yaşından yukarı olanlar ile sakat ve malüllere işsizlik sigortası yılda 180 gün ödenmektedir.

İşçi-işveren primleri ile, gündelik olarak hesaplanan işsizlik sigortası ödenekleri gereğinde yetkili kurullar tarafından değiştirilebilmektedir. İsviçre Sosyal Güvenlik Kuruluşu, bu tür bir karar almadan önce, işçi ve işveren kuruluşları ile danışmaktadır.

Diğer taraftan, işçilerden kesilecek primlerin tavanı ayda 3900 İsviçre Frankı (yaklaşık 100 bin TL.) olarak sınırlandırılmıştır.

İTALYA

Güçler

Bir süredir İtalya Hükümeti ülke içine çalışmak üzere yasa dışı yollardan kişilerin girdiğini belirlemiştir. Özellikle Sicilya Bölgesinde bağ bozumu mevsiminde 2-3 bin dolayında kaçak işçinin geldiği belirlenmiştir. Bu konuda Çalışma, İşleri ve Dışişleri Bakanlıkları ortaklaşa bazı önlemler almışlardır. Bu önlemler, kaçak işçilerin yetkili kuruluşlara başvurarak, geçici çalışma izni almalarına yöneliktir. Diğer taraftan, kaçak işçilerin ücretler ve çalışma koşulları bakımından korunması için bir girişim yapılacaktır!

İnsan Gücü ve İstihdam

Uzun süren görüşmeler sonucu işverenler merkezi konfederasyonu ile, İtalya'daki 3 işçi konfederasyonu arasında, (CISL, CGIL, UIL) 26 Ocak 1977 tarihinde insan gücü, istihdam ve enflasyon konusunda bir anlaşmaya varılmıştır.

Bu anlaşmaya göre, enflasyonun etkileri işçi ve işveren tarafından ortaklaşa karşılanacaktır. Liret'in satın alma gücünün korunabilmesi için işçilik maliyetlerinin belirli düzeyde artırılması öngörülmüştür. Bu arada, bazı kesimlerde işçilik maliyetinin artışları verimlilik artışlarına bağlanmıştır. Diğer taraftan, istihdamı artırıcı yeni yatırım önlemlerinin alınması için işçi ve işveren kesimleri ortak girişimlerde bulunacaktır.

Genç İşçiler

Genç işçiler konusundaki 285 N.lu Yasa, 1 Haziran 1977 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yasa gereğince, 15-29 yaşları arasında bulunan işsiz yarım milyon gence "Mesleki Eğitim - İstihdam" programı çerçevesinde çalışma olanağı sağlanacaktır. Bu konuda, hükümet, özellikle diploma sahibi gençler arasındaki yaygın işsizliği önlemeyi amaçlamaktadır.

Kadın İşçiler

25 Kasım 1976 tarihinde yayınlanan 1200 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 30 Aralık 1971 tarihli ve 1204 sayılı Yasanın ana sağlığı ve analık sigortası uygulamasına yeni bir düzenleme getirmiştir. Kararnane, yasanın uygulamasındaki aksaklıkları gidermeyi amaçlamaktadır.

Güçmen İşçiler

6 Haziran 1977 tarihinde yürürlüğe giren Çalışma Bakanlığı Genelgesi ile, güçmen işçilere uygulanan sosyal sigorta dalları geliştirilmekte ve bu konuda izlenecek işlemler basitleştirilmektedir. Özellikle İtalya ile Federal Almanya arasındaki sosyal güvenlik anlaşması hükümleri yeniden düzenlenmektedir.

Çeşitli Ödenekler

31 Mart 1977 tarihinde yürürlüğe giren 91 No.lu Yasa, hayat pahalılığı ödeneklerine yeni bir düzenleme getirmiştir. Buna göre, eskiden indekslere bağlı olarak otomatik artan ücret sistemi değiştirilmektedir. Zira, geçmiş uygulamada işçilerin sadece belirli bir kesimi ücret artışından yararlanabiliyordu. Bu duruma göre, indekslere bağlı ücret artışlarında kademe uygulanacaktı. İndeks artışı nedeniyle, tüm işçilerin hak ettiği artışlar hesaplanmakta ve dar gelirli'lere daha çok, üst gelirli'lere daha az olarak pay edilmektedir. Diğer taraftan, yılda 6-8 milyon lîret kazananların ücretlerine bir artış getirilmeyecektir. Bu işçilerin artışları 5 yıl vadeli tasarruf bonusu olarak kendilerine ödenmektedir.

Diğer taraftan, enflasyonun etkilerine karşı çeşitli önlemlerin alınması işveren ve işçi kuruluşları arasında varılan Ocak 1977 tarihli anlaşmaya paralel olarak, 7 Nisan 1977 tarihinde 102 sayılı yasa ile yürürlüğe konmuştur. Yasa gereğince, ekonomik dengeyi sağlamak amacıyla, istihdam düzeylerini belirli seviyede tutan işyerlerinin sosyal sigorta işveren primleri devlet bütçesinden karşılanmaktadır.

Ücretli Tatiller

Verimliliği artırmak ve istihdam düzeyini korumak amacıyla, parlamento 5 Mart 1977 tarihinde 54 No.lu Yasayı çıkartmıştır. Yasa gereğince, İtalya'da 5 dini ve 2 resmi tatil günü kaldırılarak, çalışma günü şekline

dönüştürülmüştür. Buna göre, İtalya'da 7 tatil günü kaldırılmış olmaktadır. İşçiler, bugünlerin yerine, yıllık izinlerine ek izin kullanabilmekte veya çalıştıkları gün çift yevmiye lamaktadırlar.

İş Emniyeti Kuralları

8 Mart 1977 tarihinde yürürlüğe konan Bakanlar Kurulu Kararı ile, devletin katkıda bulunduğu işyerlerindeki iş emniyeti ve sağlık kurallarını araştırarak bir komisyon oluşturulmuştur.

Mesleki Eğitim

Bugün için Hükümet, parlamentoya iki yasa tasarısı sunmuş bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, iş ve işçi bulma hizmetlerini yeniden düzenlemeyi amaçlamaktadır. İkinci tasarı ise, meslek seçimi ile mesleki eğitim konusunda yeni uygulamalar getirmektedir. Hükümetin oluşturmaya çalıştığı genel istihdam politikası çerçevesinde iş ve işçi bulma hizmetleri ile mesleki eğitim okul ve kursları arasında sıkı bir işbirliği öngörülmektedir. Ayrıca, sınaide çalışan işçilerin verimliliklerini artırmak amacıyla, "iş başında eğitim" görmeleri tasarıda yer almaktadır.

İş ve İşçi Bulma Hizmetleri

Mesleki Eğitim Bölümüne bakınız.

Sosyal Yardımlar

16 Şubat 1977 tarihinde yürürlüğe konan 37 No.lu yasa, tarım sektörünü çeşitli sosyal yardım ödenekleri kapsamı içine almıştır.

Sosyal Güvenlik - Evlilik ve Analık Sigortası

Kadın İşçiler bölümüne bakınız.

MALTA

Göçler

Malta'ya yasa dışı bir göçmen akını söz konusu değildir. Giriş kapılarındaki polisin önlemleri ortaya çıkabilecek göçmen sorunları ile, baş edebilecek niteliktedir.

Çalışma ve İstihdam Konuları

1974 yılında çıkarılmış yasa gereğince, Malta'da çalışmakta olan veya iş arayan tüm kişilerin Çalışma Bakanlığı tarafından verilmiş "Çalışma Karneleri" olması zorunlu kılınmıştır. 1977 yılındaki bir yasa tadili ile serbest meslek sahipleri de çalışma kartesi almakla yükümlü kılınmıştır. Diğer taraftan, Çalışma Bakanlığı'nın, çalışmaları ile ilgili tüm sorunlarına kişi ve kuruluşların süresi içinde cevap vermesi yasa hükmü olmuştur. Bu şekilde Malta Adalarındaki istihdam durumu Çalışma Bakanlığı tarafından tam olarak saptanmıştır. Ayrıca, her yıl Kasım ayında yapılan bir tarama ile, gerekli durum tesbiti yapılmaktadır. Kasım 1976 da iş gücünün 115.311 olduğu ve bunlardan 110.413'ünün çalıştığı belirlenmiştir. İş arayanların sayısı ise, 4898 olarak belirlenmiştir.

Sınai İlişkiler

1976 tarihinde çıkarılan 30 sayılı Sınai İlişkiler Yasası, 1 Şubat 1977 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu yasa, 1945 yılında çıkartılan Sendikalar Yasası ile İş Uyuşmazlıkları Yasası'nı birleştirmektedir. Ayrıca, 1948 tarihli Arabuluculuk ve Tahkim Yasası'nın çeşitli hükümleri değiştirilmektedir.

İstihdamda Ayrıcalık

1974 Aralık ayında Malta Anayasası değiştirilmiş bulunmaktadır. Diğer yeni kurumların yanı sıra, Anayasa'da "İstihdam Komisyonu" kurulması öngörülmüştür. Bu komisyon, istihdamda ayrıcalıkla ilgili tüm ./..

başvuruları inceleyip, karara bağlama yetkisine sahiptir. Özellikle, ilk kademede siyasi düşünce ile kadın-erkek ayrıcalığı konularına yer verilecektir.

Ücretler, Maaşlar ve Ödenekler

1976 tarihli 12 sayılı yasa, özel sektörde dahil olmak üzere, tüm çalışanlara yıllık ikramiye ödenmesini şart koşturmaktadır. 1977 yılı için ikramiyeler 60 Malta Lirası olarak belirlenmiş olup, Haziran ve Aralık aylarında iki eşit taksitte ödenecektir. Ayrıca, yetişkin işçi yaşı 19 dan 18 e indirilmiştir. Bu arada, Hükümet memurlarına verilmekte olan hayat pahalılığı ödeneklerinin özel sektörde dahil olmak üzere tüm çalışanlara verilmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca, bu kararın ışığı altında ulusal asgari ücret 1 Mart 1977 tarihinden geçerli olmak üzere 14.75 Malta Lirasına yükseltilmiştir.

NORVEÇ

Göçler

Yabancılar Yasası gereğince, Norveç'e yapılacak göçlerin kontrolü Adalet Bakanlığına ait olmaktadır. Bakanlık bu konuda henüz özel önlemler alınmasını düşünmemektedir. Hudut giriş kapılarında normal pasaport ve gümrük muayeneleri yapılmaktadır. Ancak, Pakistan ile yapılmış bulunan anlaşma 1976 yılında iptal edilerek karşılıklı vize mecburiyeti getirilmiştir. Pakistan uyrukluların Norveç'e göçlerini daha iyi kontrol amacı ile bu uygulamaya başlanmıştır. Diğer taraftan, Yabancılar Yasasının tadili için kurulan özel komisyon, yasa dışı yollardan Norveç'e girmek isteyenlere karşı alınması gerekli önlemleri belirlemektedir. Bugün için Norveç'te bir göç sorunu olmadığı anlaşılmıştır.

Yaşlı İşçiler

Yıllık Tatiller Yasası'nda yapılan bir değişiklik, 1 Mayıs 1976 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Buna göre, 60 yaşından yukarı yaşlı işçilere normal 24 işgünü yıllık izinlerine ek olarak 6 işgünü daha ücretli izin hakkı tanınmaktadır.

Yönetime Katılma ve Sınai Demokrasi

1 Ocak 1977 tarihinde yeni Şirketler Yasası yürürlüğe girmiştir. Bu yasa gereğince, anonim şirketlerde çalışanların Yönetim Kurullarında temsil edilmeleri yeniden düzenlenmiştir. Kamu ve özel sektördeki şirketlerde uygulama eşit hale getirilmiştir. Yasa, belirli bir uygulamayı öngörmeyip, her şirkette çalışanların önerdiği biçimde o şirketin yapısına uygun olarak yönetime katılmalarını sağlamaktadır.

Ücretli Tatiller

Yaşlı İşçiler bölümüne bakınız.

Çalışma Koşulları

4 Şubat 1977 tarihinde çıkarılan Çalışma Koşulları, İşçinin Korunması ve Çalışma Ortamı Yasası, 1 Temmuz 1977 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yasa, işyerlerindeki tüm çalışma koşulları ve ortamını kapsamaktadır. Buna göre, çalışanların korunacağı ve sağlıklarına uygun bir ortamda bulunmaları belirtilmektedir. Diğer taraftan, yasa gereğince çalışma saatleri, işe alma, ihbar ve işten çıkartma gibi konuları düzenlemektedir. Yasa, çalışan kişilerin her açıdan korunması amacıyla çıkartılmıştır. Fiziki olduğu kadar ruhi bakımdan da daha iyi bir ortamda çalışması ve işin düzenlenmesinin bu durum göz önünde tutularak sağlanması gerekli olmaktadır. Yasanın uygulanması yükünlülüğü, işverene aittir. Ancak, işverenlerin bu konuda alacakları önlemleri çalıştırdıkları kişilerin temsilcileri ile görüşmeleri zorunlu kılınmıştır. Özellikle, ısıtılma, havalandırma, gürültü ve aşırı titreşime karşı yeni önlemler getirilmiştir.

Yasa, işçilere de çeşitli görev ve sorumluluklar getirmektedir. Çalışma koşullarının ve ortamının düzeltilmesi için işçilerin işverenle işbirliği yapmaları zorunlu kılınmaktadır. Yasanın uygulanmasının denetlenmesi Çalışma Bakanlığı İş Müfettişlerine verilmiştir. Bu nedenle müfettişlerin yetkileri ve görev kapsamı genişletilmiştir. Yasa, uymayanlara cezai hükümler getirmektedir.

Evlad Edinme

Çocuklara Yardım bölümüne bakınız.

Aile Yardımları

3 Haziran 1977 tarihinde Ulusal Sigorta Yasası değiştirilerek, Analık Sigortası ödenekleri yeniden düzenlenmiştir. Analık Sigortasından yararlanabilmek için, kadın işçilerin doğundan önceki 10 ay içinde en az 6 ay çalışmış olmaları ve pirin ödemeleri öngörülmektedir. Gündelik, haftalık sigortası ödeneklerine eşit olarak doğundan sonra yapılan günlük ödeme süresi 72 den 108 güne çıkartılmıştır. Ananın doğundan sonra işe başlaması halinde, bu para babaya ödenmektedir. Ayrıca, ./..

doğum sırasında annenin ölümü halinde de ödenek babaya yapılmaktadır.

Bir kadının Analık Sigortası ödeneğinden yararlanamaması halinde, ulusal sigorta tarafından taban ücretin % 20 si kendisine ödenmektedir. Bu ödemenin de babaya yapılması mümkündür.

Sakat ve Akıl Hastalarına Yardım

Toplum içindeki tüm sakat ve malûllerle ilgili bir rapor Parlamenteoya sunulmuştur. Çeşitli nedenlerle sakat olan çocukların sağlık istasyonlarına kayıt olmaları zorunlu kılınmıştır. Ayrıca, ulusal düzeyde, sağır, dilsiz ve körlerin durumunu belirleyen bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmaların sonuçlarına göre, Parlamantonun yeni bir yasa çıkarması beklenmektedir. Diğer taraftan, hükümet aldığı bazı önlemlerle bu sahada çalışan uzmanların sayısını artırmış ve sakatlara daha iyi araç ve gereçler sağlamaya başlamıştır.

Yaşlılara Yardım

Norveç'te yaşlıların sayısı gittikçe artmaktadır. 31 Aralık 1975 tarihinde 67 ve daha yukarı yaştaki kişilerin sayısı 467 bin olarak belirlenmiştir. Bu rakam nüfusun % 11.7 si olmaktadır. Ulusal sigorta çerçevesinde asgari emeklilik ücreti, 1 Mayıs 1977 tarihinde yükseltilmiştir. Bugün için tek emekliler 18 bin, evliler ise 29 bin Norveç Kronu asgari olarak alacaklardır. Asgari düzeyde emekli maaşı alan yaşlıların durumunu incelemek üzere özel bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyona işçi ve işveren kuruluşlarının yanı sıra, siyasi parti temsilcileri de katılmaktadır. Ocak 1977 içinde parlamento toplum içindeki yaşlıların durumunu görüşerek, bir uygulama programı kabul etmiştir. Bu programın ana hatları şöyledir :

- Çalışmak isteyen yaşlılar için istihdam olanaklarının artırılmasına çalışılacaktır. Ayrıca, yaşlılara ücretsiz diş bakımı ve protez hizmetleri sağlanacaktır. Yaşlıların kendi evlerinde oturmalarını sağlamak amacıyla çeşitli önlemler alınacaktır.

- Yaşlılar huzur evlerinde kalanların, huzur evlerinin Yönetim Kurullarına temsilci seçmeleri kabul edilmiştir. Bu şekilde huzur evlerinin, yaşlıların arzularına göre yönetilmesi gerçekleştirilmektedir.

- Devlet, çeşitli yerel yönetimlere, yaşlılarla ilgili hizmetleri daha iyi sağlamaları için mali yardım yapacaktır. Ayrıca, ev hizmetlerinde kondilerine yardımcı tutan yaşlılara, bu kişinin masraflarının % 75 ine kadara çeşitli koşullar altında ödenmektedir. Yaşlılara huzur evlerinde tek yataklı odalar verilecektir. Bu nedenle mevcut huzur evlerinde yatak sayısı azaltılmıştır. Farkı kapatmak için devlet, NORVEÇ KONUT BANKASI'ndan kredi sağlayarak yeni huzur evlerinin yapımına başlamıştır.

■ Yaşlılara, özellikle sakat olanlara ücretsiz telefon sağlanmıştır.

Bu önlemler için devlet 20 milyon Kron ayırmıştır. Diğer taraftan yaşlılara çeşitli hizmetler konusunda gerekli bilgilerin ulaştırılması için 1.2 milyon Kron harcanmıştır. Kırsal kesimdeki posta dağıtıcılarına üçer aylık kurslarla yaşlılara çeşitli sosyal hizmetler vermeleri öğretilmektedir. Bir pilot proje olarak uygulanan bu yöntem, olumlu sonuçlar verirse kapsamı genişletilecektir.

Çocuklara Yardım

Son yıllarda başta Asya ve Güney Amerika ülkelerinden olmak üzere yabancı çocukların gittikçe artan bir şekilde Norveçliler tarafından evlat edinildikleri belirlenmiştir. Bunun nedeni, evlat edinilecek Norveçli çocuk sayısındaki büyük azalmadır. Ayrıca, çocuklu ailelerin dahi, gelişmekte olan ülkelere evlat edinmek istedikleri görülmektedir. Bu durum, şimdiye kadar Norveçli çocukların evlat edinilmelerindeki uygulanan usul ve hükümlerin yeterli olmadığını ortaya çıkartmıştır. Konuyu incelemek üzere 1977 sonbaharında bir komisyon oluşturulmuştur. Komisyon, özellikle yabancı çocukların evlat edinilmelerinde uyulması gerekli koşulları ve işlemleri belirliyecektir.

Yabancılarla Yardım

Norveç'e gelen yabancılarla özellikle mesken ve aileleri için toplumsal hizmetler konularında yardım yapılmaktadır. Yabancıların mesken //..

durumlarının düzeltilmesi için yapılan araştırmalar sona ermiştir. Bu nedenle 1976 yılında devlet, Yabancılar Mesken Şirketi (SİBO) ni kurmuştur. Bugün için şirket 4 milyon Kron sermayeye sahiptir. Şirket, diğer ilgili özel ve kamu kuruluşları ile işbirliği yaparak yabancılara daha iyi mesken sağlanması çalışmalarına başlamıştır.

Diğer taraftan, 1976 yılında Hükümet bütçesinden belediyeler ve özel idarelere, yabancıların aileleri için toplumsal hizmet merkezleri kurulması amacıyla mali yardım sağlanmıştır. Belediyeler ve özel idareler, yabancıların temsilcileri ile ortaklaşa onların ihtiyaçlarına cevap verecek özel programlar ve hizmetleri düzenlemektedir. Bu konuda özellikle kadınlara ve çocuklara öncelik tanınmaktadır.

PORTEKİZ

Sakat ve Akıl Hastalarına Yardım

Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama bölümüne bakınız.

Sosyal Güvenlik - Genel Uygulama

20 Ocak 1976 tarihinde yayınlanan 49 No.lu Bakanlar Kurulu Kararı ile, balıkçılar için çeşitli sosyal güvenlik uygulaması getirilmiştir. Buna göre, çeşitli balıkçı kuruluşlarının yardım sandıkları sosyal sigortaya devredilmiştir.

Diğer taraftan, sigortalıların sakat çocukları için ek bir aylık ödemesi kabul edilmiştir. Mevsim dışında işsiz kalan balıkçılar için, sağlık sigortasından yararlanmaları sağlanmıştır.

30 Ocak 1975 tarihindeki yasa gereğince, tarım işçilerinin sosyal sigorta kapsamına kademeli olarak alınmaları uygulamasına devam edilmiştir.

Sosyal Güvenlik - Sağlık Sigortası

Sağlık sigortası uygulaması 26 Nisan 1976 tarihinden itibaren sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişilere teşmil edilmiştir. Ayrıca, sağlık sigortası uygulamasındaki müayene ve ilaç hizmetlerinden yararlanmak için şart olan 6 aylık sigortalılık dönemi kaldırılmıştır. Ayrıca, Hastalık Sigortası kapsamında Kaplıca ve içmelerin yer alması sağlanmıştır. Ancak bu tür tedavilerin sigortalının yıllık ücretli tatil sırasında yapılması koşulu getirilmiştir.

Sosyal Güvenlik - Yaşlılık Aylığı

Yaşlılık ve malüllük aylığı, ulusal asgari ücretin yarısı olarak belirlenmiştir. Asgari ücretin, 31 Aralık 1975 tarihinde 4 bin Portekiz Lirasına yükseltilmesi sonucu, yaşlılık aylığı da bu oran çerçevesinde artmıştır. Bu miktara ek olarak, sigortalıların diğer kaynaklardan ./..

yapılan sosyal ödemeleri devam etmektedir. Ayrıca, emekliye ayrılanlara malûl olmaları kaydıyla bu ödenğin yapılması karar altına alınmıştır.

Sosyal Güvenlik - İşsizlik Sigortası

İşsizlerin sosyal güvenlik kapsamına kademeli olarak alınmalarına 25 Nisan 1974 tarihinde başlanılmıştır. İlk olarak, işsizlerin muayene ve ilaç hizmetlerinden yararlanmaları sağlanmıştır. Ayrıca, işsiz kadın işçilerin analık sigortasından ve doğum yardımlarından yararlanmaları uygulaması getirilmiştir. 31 Mart 1975 tarihinde İşsizlik Sigortası uygulaması başlamıştır. Bazı kesimler hariç, bu uygulama tüm çalışanları kapsamaktadır. Sigortadan yararlanmak için geçmiş bir yıl içinde pirim ödeme zorunlu olmaktadır. İşsizlik ödenekleri ise, bekarlar için ulusal asgari ücretin yarısı, evliler için üçte ikisi olmaktadır. Kırsal kesimde çalışanlar için son bir yıl içinde 120 işgünü pirim ödeme koşulu getirilmiştir. Ancak, bu işçilere asgari ücretin üçte biri ödenmektedir.

=

İşsizlik sigortası ödenmesi 180 gün olarak sınırlandırılmıştır. Ancak bu konuda yaşlı işçilere ayrı haklar tanınmıştır. Buna göre, yaşı 50,55 ve 60 olanlara 365, 540 ve 720 gün işsizlik sigortası ödenmektedir. Sigortadan yararlanabilmek için işsizlerin iş ve işbulma bürolarına kayıtlı olmaları gerekmektedir. Ayrıca, değişen sosyal, ekonomik ve istihdam koşullarına göre ödeme sürelerinin belirlenmesi yetkisi Bakanlar Kuruluna tanınmıştır.

Sosyal Güvenlik - Evlilik ve Analık Sigortası

7 Şubat 1976 tarihli 112 No.lu Bakanlar Kurulu Kararı, çalışan tüm kadınlara 90 günlük analık iznini zorunlu kılmaktadır. Bu izinler, tarım ve ev hizmetleri de dahil olmak üzere iş akdi ile çalışan tüm kadınlara uygulanmaktadır. Uygulama gereğince, zorunlu iznin 60 günü doğumdan sonra alınacaktır. Diğer 30 günü ise, isteğe bağlı olarak doğum öncesi veya sonrası kullanılabilir. Çocuğun ölü doğması halinde, doğum sonrası izin süresi 30 güne indirilmektedir. Bu şekilde Analık Sigortası uygulaması 103 ve 102 No.lu ILO Sözleşmelerine uygun hale getirilmiştir.

YUNANİSTAN

Göçler

1975 yılından beri yurtdışında çalışan Yunanlı işçilerin gittikçe artan sayıda kesin dönüş yaptıkları belirlenmiştir. Dönen işçilerin büyük bir çoğunluğu kendi meslek veya sektörlerinde iş bulmuşlardır. Bu şekilde kesin dönüş yapanların istihdam ve işgücü piyasasında bir zorluk yaratmadıkları görülmüştür.

Ücretler, Maaşlar ve Ödenekler

Ulusal düzeyde yapılan toplu iş sözleşmesi ile çalışma saatleri haftada 48 den 45 e indirilmiştir. Ayrıca, 1 Mart 1978 den geçerli olmak üzere vasıfsız kadın ve erkek işçilerin ücretleri aynı seviyeye getirilecektir. Sözleşme gereğince, 18 yaşından aşağı genç işçiler için yıllık ücretli izin süresi 12 çalışma gününden 18 e çıkartılmıştır. Ayrıca, vasıfsız işçilerin temel ücretlerine % 5 oranında zam getirilmiştir. Diğer taraftan, % 5 oranında evlilere aile yardımı öngörülmüştür.

Haziran 1977 de asgari ücretler yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, erkeklerinki % 78, üç yıllık kıdemden sonra % 87, kadın işçilerinki % 104, üç yıllık kıdemden sonra % 115 olarak düzenlenmiştir. Çıraklara ise, mesleklerine göre % 113 ile % 245 oranında uygulama yapılacaktır.

Ücretler ve İkramiyeler

1976 tarihli 435 sayılı Yasa ile fazla mesai ücretleri artırılmıştır. Ayrıca, resmi tatil günleri ile bayramlarda yapılan çalışmalar için fazla mesai ödemeleri yeniden düzenlenerek artırılmıştır. Bu artış, % 75 oranında olmaktadır. Diğer taraftan, nüfusun yoğun olmadığı bölgelerde hafta sonu tatilleri iki güne çıkartılmıştır. Haftalık çalışma günlerinin bu şekilde azaltılmasına rağmen, ikramiye ödemelerinde bir azalma yapılmamıştır.

İşsizliğe Karşı Alınan Önlemler

Şirketlerin işyerlerini başka yerlere nakletmeleri, birleşmeleri veya kapatmaları sonucu işsiz kalanlara yapılan ödemeler 5 aydan bir yıla çıkartılmıştır. Ayrıca, işyerinin ekonomik nedenlerle kapanması halinde, işsiz kalanlara ödeme yapılması 1977 yılında 549 No.lu yasa ile yürürlüğe konmuştur.

İşçi Sendikaları

1975 Anayasasının 23 ncü maddesi gereğince, Devlet, "işçi sendikalarının bağımsızlığı ve haklarını serbestçe kullanmaları için gerekli önlemleri" almakla yükümlü kılınmıştır. Buna göre, 29 Mayıs 1976 tarihli 330 sayılı yasa, devlet müdahalesinden ayrı olarak mesleki kuruluşların bağımsız çalışmalarına izin vermektedir. Bu kuruluşlar, kendi mali kaynaklarını düzenleyecek ve demokratik yasal yollardan yönetilecektir. Ayrıca, işverenlerin sendikaların yasal çalışmalarına etki yapmaları yasaklanarak, sendika temsilci ve yöneticileri için güvence getirilmektedir. Ayrıca, 1977 yılında yürürlüğe konan 549 sayılı Yasa, 87 No.lu ILO Sözleşmesinin uygulanmasını tam olarak sağlamıştır.

İşçi Sağlığı

Benzen zehirlenmesine karşı, çalışanların korunmasıyla ilgili 136 No.lu ILO Sözleşmesi 1976 tarihinde 492 sayılı Yasa ile onaylanmıştır. Ayrıca, bir Bakanlar Kurulu Kararı ile işçi sağlığı ve iş emniyeti kurallarında çalışanlar lehinde yeni bir düzenleme getirilmiştir.

Aile Yardımları

1977 yılındaki çeşitli yasal uygulamalarla çocuklu ailelere yapılan "çocuk yardımları" iki katına çıkarılmıştır. Ayrıca, hamilelik ve analık yardımlarında yeni düzenlemeler uygulamaya konmuş ve ödenekler artırılmıştır.

TÜRK-İŞ Bilgi Merkezi

341.24 AVR 1979